

VLAAMSE RAAD

ZITTING 1988-1989

5 DECEMBER 1988

ONTWERP VAN BIJZONDER DECREET

betreffende de Autonome Raad voor het Gemeenschapsonderwijs

VERSLAG

namens de Commissie voor Onderwijs en Vorming
uitgebracht door de heren E. Baldewijns en C. Moors

DAMES EN HEREN,

De Commissie voor Onderwijs en Vorming besprak op 21, 22, 23 en 24 november 1988 grondig het voorliggend ontwerp van bijzonder decreet en amendeerde, waar nodig, de tekst van het ontwerp.

Samenstelling van de Commissie :

Voorzitter : de heer A. Laridon.

Vaste leden : de heer Jos Bosmans, mevrouw A. Leysen, de heer C. Moors, mevrouw L. Nelis-Van Liedekerke, de heren F. Sarens, J. Van Hecke ;

de heren E. Baldewijns, A. Laridon, A. Schellens, W. Seeuws ;

de heren R. Deswaene, W. Taelman, E. Vandersmissen ;

mevrouw N. Maes, de heer P. Van Grembergen.

Plaatsvervangers :

de heren J. Ansoms, P. Breyne, P. Hermans, mevrouw M. Panneels-Van Baelen, de heren M. Van Peel, H. Van Rompaey ;

de heren A. Beckers, M. Galle, R. Garcia, G. Moens ;

de heren W. Cortois, E. Flamant, M. Mahieu ;

de heren R. Van Hooland, L. Vanhorenbeek.

Zie :

161 (1988-1989)

– Nr. 1 : Ontwerp van bijzonder decreet

– Nrs. 2 en 3 : Amendementen

1. Algemene bespreking

A. Inleiding van de Gemeenschapsminister van Onderwijs

De bespreking en straks — hopelijk — de goedkeuring van het ontwerp-decreet betreffende de ARGO is de uiting van het voluntarisme van de Vlaamse Gemeenschap om uitvoering te geven aan artikel 17, § 2 van de Grondwet : „Zo een Gemeenschap als inrichtende macht bevoegdheden wil overdragen aan een of meer autonome organen, kan dit slechts bij decreet, aangenomen met een tweederde-meerderheid.” Alhoewel de materie die in het decreet wordt behandeld nog tot de nationale bevoegdheid behoort totdat de financieringswet een datum voor de overheveling van de onderwijsbevoegdheid bepaalt, voorziet de overgangsbepaling in artikel 17 van de Grondwet dat de Gemeenschapsraden voor de toepassing van zojuist genoemde bepaling decreten kunnen aannemen, die dan in werking treden op het ogenblik van de overhevelingsdatum.

De hele constructie is uiteraard het gevolg van politieke overeenkomsten. De Vlaamse onderwijswereld pleitte al lange tijd voor autonomie van het Rijksonderwijs en het duidelijk omschrijven van de opdracht van de (nationale) Ministers van Onderwijs als hoeders voor het onderwijs in alle netten. Besprekingen tijdens de nationale legislatuur van de Regering Martens VII heeft tot standpunten en documenten van overeenkomst geleid, die echter niet in legistieke teksten zijn omgezet.

De doorbraak voor de ARGO kwam door het Regeerakkoord van Martens VIII d.d. 10 mei 1988. De aan de nu functionerende Regering deelnemende partijen kwamen tot een akkoord dat in de tekst daarvan als volgt wordt omschreven : „Met inachtneming van de zelfstandigheid van de Vlaamse Gemeenschap zal de Vlaamse Raad worden verzocht om in uitvoering van het nieuw artikel 17 van de Grondwet voor het einde van het jaar een decreet over de Autonome Raad van het Rijksonderwijs aan te nemen. De communautarisering van het onderwijs zal daarna effectief in werking treden op 1 januari 1989, na de goedkeuring van de wet betreffende de financiering van de Gemeenschappen.” In hetzelfde Regeerakkoord wordt de nationale Minister van Onderwijs (N) de opdracht gegeven het dossier van de ARGO voor te bereiden. Uit deze teksten blijkt mijns inziens dat de onderhandelende partijen de goedkeuring in de Vlaamse Raad van het decreet en dus de organisatie van de ARGO als voorwaarde hebben gesteld voor de communautarisering van het onderwijs op 1 januari aanstaande.

Dit standpunt wordt bevestigd door de Regeringsverklaring van de Vlaamse Executieve d.d. 8 november laatstleden. Daar heet het : „Aldus vraagt zij de Vlaamse Raad, bij voorrang en voor het einde van het jaar de behandeling en goedkeuring.. . van het eerstdaags in te dienen ontwerp van decreet tot oprichting van de Autonome Raad voor het Gemeenschapsonderwijs.. .” Meteen worden in de tekst van deze verklaring ook de hoofdmotieven voor de door het decreet te scheppen Raad gereleveerd : „De Vlaamse Regering hecht het allergrootste belang aan de tijdige goedkeuring van dit ontwerp van decreet, dat het moet mogelijk maken het thans door de Staat ingerichte onderwijs toe te vertrouwen aan een autonoom orgaan. De nieuwe structuur zal het Gemeenschapsonderwijs op een zelfstandige wijze organiseren en aldus bijdragen tot een betere onderwijsstructuur en een grotere verstandhouding en samenwerking tussen de verschillende onderwijsnetten en onderwijsvormen.”

Met deze inleiding over de preliminaire akten heeft de

Gemeenschapsminister het kader geschetst waarbinnen het voorliggend ontwerp van decreet is ontstaan en tevens aangetoond dat de samenwerkende politieke partijen en Gemeenschapsministers tijdig tot een goed akkoord zijn gekomen over de inhoud ervan. Het is nu aan de Vlaamse Raad dit akkoord te bekrachtigen binnen een proces van hervorming van onze instellingen waarover toch een zeer ruime consensus bestaat.

De organisatie van de ARGO is immers niet alleen een voorwaarde om de communautarisering van het Onderwijs op 1 januari aanstaande te kunnen uitvoeren, maar is ook zelf de uitdrukking van deze communautarisering. Communautarisering betekent immers het schenken van verantwoordelijkheid aan de niveaus waar deze verantwoordelijkheid het best wordt opgenomen : de volksgemeenschap voor het algemeen onderwijsbeleid, het schoolnet en de lokale schoolgemeenschap voor die aspecten van het beleid, die zij het best aankunnen.

Na deze inleiding geeft hij de toedracht van de maatregelen die in het vier-partijen akkoord over de ARGO (d.d. 9 november) zijn beschreven en legistiek werden vertaald in het ontwerp-decreet. Hij kan in het kader van deze inleiding geen verantwoording geven voor alle elementen van de maatregelen. Hij schetst nu de algemene principes en houdt zich beschikbaar in deze Raad voor uitleg en verantwoording over wat hij hierna niet of niet volledig aan de orde kan stellen.

1. Het ontwerp van decreet biedt aan het onderwijs van de Vlaamse Gemeenschap (nog „Rijksonderwijs”) de waarborgen om met democratisch geworden bestuursorganen samengesteld uit personen die aan dit onderwijs gehecht zijn, een eigen beleid te voeren.

Het vier-partijenakkoord en het decreet bevatten ook maatregelen die het onderwijs in Vlaanderen in het algemeen, en het gesubsidieerd onderwijs in het bijzonder aanbevelen. Bovendien zal het goedgekeurde decreet ook consequenties hebben o.m. voor het statuut van de leerkrachten in alle netten en de begeleidingsdiensten (inspecties) voor deze netten. Deze consequenties zullen in aansluitende decreten en besluiten worden uitgewerkt.

2. De ARGO wordt een publiekrechtelijk rechtspersoon van de Vlaamse Gemeenschap. De Raad organiseert het hele gemeenschapsonderwijs.

Om redenen van hun specifieke beheersstructuur of hun afhankelijkheid van andere departementen, wordt uitzondering gemaakt voor het universitair onderwijs, het hoger Zeevaartonderwijs, de Koninklijke Kadettenschool en het Schriftelijk Onderwijs.

Alhoewel de Vlaamse Gemeenschap haar organiserende (inrichtende) bevoegdheid afstaat aan de ARGO, die dus inrichtende macht wordt, blijft de Gemeenschapsminister van Onderwijs controle uitoefenen over de wettelijkheid en de financiële orthodoxie van de ARGO-beslissingen, evenwel niet over de opportuniteit ervan. Gemeenschapsonderwijs — de aan de evolutie aangepaste naam voor Rijksonderwijs — betekent open staan voor alle leden van de Gemeenschap zonder onderscheid van geslacht, sociale status, overtuiging, enz. De ARGO zal dus de traditie van het Rijksonderwijs in verband met de eerbiediging van de godsdienstige, filosofische en ideologische opvattingen van de personen tot wie hij zich richt, voortzetten.

Het beheer en de organisatie van het Gemeenschapsonder-

wijs door de ARGO zijn geen doel op zich, maar zijn slechts middelen om een kwaliteitsgerichte ontwikkelingsbegeleiding voor jonge mensen te waarborgen. Een structuurwijziging aan de top van een organisatie, hier de organisatie van de ARGO, is op zich geen garantie voor het beter functioneren van de organisatie. De grondslagen van het gewijzigde beleid, van het nieuwe beleidsconcept, moeten worden doorgetrokken over het geheel van de structuur, de beleids- en beslissingsprocedures van het Gemeenschapsonderwijs.

Hierbij komen twee basisprincipes op de voorgrond : „decentralisering” en „democratisering” door inspraak via participatie van alle geledingen. Het principe „wat op lokaal niveau kan beslist en uitgevoerd worden, moet niet centraal geregeld worden”, primeert dan ook. Het gaat hier derhalve duidelijk om een „responsabilisering” van alle deelnemers in betrokken onderwijsveld, van hoog tot laag.

3. De ARGO zal bestaan uit twee soorten bestuursorganen : een centrale raad en lokale schoolraden of lokale raden van bestuur (voor HOBU-instellingen). De centrale raad zal op 1 januari 1989 worden georganiseerd en geïnstalleerd. Het gaat echter voor een eerste periode van vier jaar over een „voorlopige raad”. Het decreet voorziet immers een uitbouwperiode van vier jaar om het hele ARGO-functioneren geleidelijk te laten ontstaan. De lokale schoolraden of raden van bestuur treden in werking op 1 april 1991.

4. De centrale raad zal in de definitieve fase bestaan uit twaalf leden, 2 maal zes leden :

- zes leden volgens het proportioneel stelsel, benoemd door de Vlaamse Raad op voordracht van de fracties ;
- zes leden die rechtstreeks verkozen worden.

De voorlopige centrale raad bestaat uit negen leden die, volgens het proportioneel stelsel, door de Vlaamse Raad op voordracht van de fracties worden benoemd. Deze proportionele samenstelling zal er op 1 januari 1989 als volgt uitzien : **3 C.V.P.**, **3 S.P.**, **2 P.V.V.**, **1 V.U.**

De rechtstreeks te verkiezen leden van de definitieve raad worden op basis van open kandidatuurstelling verkozen door de verkozen leden van de lokale schoolraden of raden van bestuur, de in deze raden gecoöpteerde leerkrachten en de instellingshoofden. Alle leden van de raad moeten een gehechtheidsverklaring aan het Gemeenschapsonderwijs ondertekenen.

In de raad worden de voorzitter, de ondervoorzitters en de ondervoorzitter-secretaris door de Vlaamse Executieve benoemd. Er zijn een aantal onverenigbaarheden met het lidmaatschap van de raad voorzien. Het betreft hier vooral politieke mandaten en het lidmaatschap van het onderwijzend personeel van een ander net.

5. De bevoegdheid van de centrale raad wordt omschreven in artikelen 32 tot 35 van het ontwerp-decreet. Deze bevoegdheden strekken zich uit over algemeen beleid en bestuur, pedagogische materies — vooral het bepalen van het pedagogisch project van het Gemeenschapsonderwijs en de leerplannen — , het personeelsbeleid en het materieel en financieel beheer.

De beslissingen worden bij gewone meerderheid genomen. Een aantal speciale in het decreet beschreven bevoegdheids-terreinen vereisen echter een drievierde meerderheid in de voorlopige raad en een gewone meerderheid met drievierde meerderheid voor de leden benoemd door de Vlaamse Raad in de definitieve raad. Het betreft hier beslissingen over de gehechtheidsverklaring, het conform aan de neutraliteitsverklaring handelen van de personeelsleden, het reglement

van orde voor de centrale raad en de lokale raden, het verkiezingsreglement voor de lokale raden, de delegatie van bevoegdheden en het bestedingsplan van de middelen, voorgenomen op het geheel van werkingsmiddelen.

Door deze speciale meerderheid in te stellen, wordt voorkomen dat afgevaardigden van één partij of een minderheid van politieke partijen eenzijdig hun wil zouden kunnen opleggen aan anderen.

6. De lokale schoolraden worden georganiseerd per onderwijsinstelling of groep onderwijsinstellingen die om redenen van samenwerking op geografische, pedagogische of infrastructuurlijke basis op elkaar aangewezen zijn. Dit geldt ook voor de lokale raden van bestuur voor de HOBU-instellingen.

De onderwijsbegeleidende diensten (o.a. P.M.S., pedagogische centra, autonome internaten) zullen eigen bestuurslichamen krijgen waarvan de bevoegdheid door de centrale raad zal worden vastgelegd.

De lokale schoolraden bestaan uit twaalf leden voor scholen of schoolgemeenschappen met minder dan 1 000 leerlingen en vijftien leden voor de andere instellingen en gemeenschappen. Alle leden ondertekenen de gehechtheidsverklaring.

Om zoveel mogelijk alle partners in het lokaal onderwijsgebeuren bij de beslissingen te betrekken en dus een representatieve en democratische samenstelling te waarborgen, worden de volgende soorten leden voorzien :

- rechtstreeks door ouders (in HOBU door studenten, ouders, en oud-studenten) verkozen leden ;
- door de rechtstreeks verkozen leden gecoöpteerde leden uit de sociale, economische en culturele milieus ;
- leden uit de pedagogische colleges van de scholen, gecoöpteerd door de twee reeds vernoemde soorten leden. Het pedagogisch college is een in elke instelling verkozen raad van leerkrachten ;
- het instellingshoofd of de instellingshoofden, waarvan echter slechts één stemgerechtigd is.

De soorten leden worden via een verdeelsleutel in de raad opgenomen. Voor de rechtstreeks verkozen leden geldt de open kandidatuurstelling en de onverenigbaarheden zoals vroeger reeds omschreven.

Leerlingen van de hoogste twee jaar secundair onderwijs kunnen bij het werk van de lokale schoolraden worden betrokken, maar hebben er alleen raadgevende stem.

7. De bevoegdheden van de lokale schoolraden en raden van bestuur worden omschreven in de artikelen 44 tot 47 van het decreet.

Opvallend is de werkelijk grote bevoegdheid die zij krijgen op het gebied van het personeelsbeleid (tijdelijke aanstellingen en voordracht voor een benoeming, aanwerving van administratief, meesters-, vak- en dienstpersoneel) en het materieel en financieel beheer (beheer van enveloppe voor werking en uitrusting, inspraak in de bouwprojecten). De syndicale belangen van het personeel, die in de overlegcomités worden behandeld, vormen geen besprekingsmaterie in de lokale raden. De bevoegdheidstoewijzing aan de lokale raden is één van de grote innovaties die de ARGO zal brengen. Hierdoor kan een school of scholengemeenschap nu werkelijk een aan eigen noden en behoeften aangepast beleid voeren.

8. In het ontwerp-decreet is ook de wijze van financieren van de ARGO uitgewerkt. Er wordt beschreven welke de financiële middelen zijn die voor de ARGO worden voorbestemd. Het grootste gedeelte daarvan wordt gevormd door de op de begroting van de Vlaamse Gemeenschap uitgetrokken kredieten voor de ARGO. De financiële middelen zijn bestemd voor de werking van de bestuursorganen en de dienstverlening voor de ARGO, voor de werking en uitrusting van de scholen en diensten van de ARGO en voor de investeringen. De wedden van het onderwijzend personeel worden verder door het departement van Onderwijs uitbetaald.

In de Memorie van Toelichting wordt over de werkingskredieten uitdrukkelijk gesteld dat de objectieve parameters die de werkingskosten beïnvloeden (loonkosten, energiekost, aantal leerlingen) in elk geval op gelijke wijze in rekening zullen worden gebracht in de verschillende onderwijsnetten. De bestaande verhouding van de parameters wordt echter gedurende vier jaar behouden. Deze waarborgregeling voor alle netten houdt ook in dat het basisbedrag voor werkingsmiddelen van het Gemeenschapsonderwijs gelijk is aan het globaal bedrag zoals weerhouden in 1988 voor 1989 en dat de toelagen voor het gesubsidieerd onderwijs daaraan zullen worden aangepast.

Om een zekere flexibiliteit in het toekennen van de enveloppen voor de scholen mogelijk te maken zal in een eerste fase van de werkingskredieten een reserve van 25 % worden afgenomen om onvoorziene noden op te vangen of scholen met grote behoeften te helpen. De overige middelen zullen voor 70 % verdeeld worden rekening houdend met de gemiddelde recurrente kostprijs per gewogen vierkante meter, en 30 % volgens een recurrente kostprijs per gewogen leerling.

In de artikelen 52 en 53 wordt gesteld hoe de ARGO zijn begrotingen opmaakt en hoe de financiële middelen met controle van de Executieve worden beheerd.

In dit hoofdstuk blijkt nog eens duidelijk dat de lokale schoolraden en raden van bestuur volledig zelfstandig beschikken over de enveloppen die hun zijn toegekend en dat bovendien de saldi van de enveloppen jaarlijks overdraagbaar zijn.

9. Het huidige personeel van het Rijksonderwijs wordt volledig overgedragen aan de ARGO. De Executieve zal nu het geldelijk en administratief statuut van deze personeelsleden bepalen. De ARGO zal een eigen pedagogische begeleidingsdienst krijgen, waarvan het statuut en de personeelsformatie door de Executieve worden bepaald. Deze logische beschikking heeft als gevolg dat de andere schoolnetten ook het recht verkrijgen een eigen begeleidingsdienst gesubsidieerd te krijgen en de rijksinspectie — gerecruteerd uit alle netten — alleen nog de administratieve begeleiding en de controle van het onderwijspeil in alle netten op zich moet nemen.

In de Memorie van Toelichting wordt op de materie van het statuut voor de leerkrachten van het Gemeenschapsonderwijs dieper ingegaan. Daar wordt de wens en het voornemen uitgedrukt om samen met de organisatie van de ARGO ook het statuut van het onderwijspersoneel te wijzigen, waarbij volgende doelstellingen moeten worden gerealiseerd :

- stabiliteit van het schoolteam ;
- inspraak van de lokale gemeenschap ;
- bevordering van motivatie en engagement bij het personeel ;
- herwaardering van de rol van het instellingshoofd ;
- verantwoorde mobiliteit van het personeel.

In een bijzonder decreet zal worden vastgelegd dat de statuten van het personeel — ook van de andere netten — worden vastgesteld door de Executieve.

De statuten van alle onderwijsnetten zullen een **gelijkaardig personeelsbeleid** moeten omvatten.

10. De ARGO zal ook over eigen administratiediensten kunnen beschikken. Deze diensten, die gedecentraliseerd kunnen worden uitgebouwd, zullen op zorgvuldige wijze worden samengesteld opdat zij — niet min maar ook niet meer — de reële administratieve behoeften van de ARGO zouden kunnen dekken.

De personeelsformatie van deze diensten wordt vastgesteld door de Executieve op advies van de centrale raad. Ook het statuut van deze personeelsleden zal door de Executieve worden bepaald.

Bij de eerste organisatie zullen een aantal personeelsleden van het aan de Vlaamse Gemeenschap overgedragen Ministerie van Onderwijs overgeplaatst worden naar de 'administratieve diensten van de ARGO. Dit is vanzelfsprekend omdat de diensten van de ARGO een aantal verantwoordelijkheden van het departement zullen overnemen. De Executieve zal de datum en de modaliteiten van deze overdracht bepalen. In elk geval zullen deze personeelsleden het ambt, de bezoldiging en de anciënniteit behouden die zij in de dienst van herkomst bezaten.

De personeelsleden van het Gebouwenfonds voor de rijkscholen zullen voor een gedeelte overgedragen worden aan de administratieve diensten van de ARGO en voor de rest worden ingeschakeld in andere diensten van het Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap.

Toch zullen ook een beperkt aantal en gekwalificeerde personeelsleden worden aangetrokken. Het betreft hier vooral onderwijspersoneelsleden die via een geëigende procedure zullen worden aangesteld.

Zolang de Executieve geen personeelsstatuut heeft bepaald voor het administratief personeel van de ARGO, zullen de statuutsregels voor de Rijksambtenaren blijven gelden. Door de overdracht van personeelsleden van de huidige administratie van onderwijs naar de ARGO zullen ook een aantal hiaten in de personeelsformatie van het Ministerie van Onderwijs weggewerkt moeten worden.

Artikel 77 van het ontwerp-decreet voorziet in een procedure waardoor voor ten hoogste vijf ambtenaren-generaal de aanpassing vlot en efficiënt en met strenge kwalitatieve voorwaarden kan gebeuren.

11. Tenslotte is ook in het ontwerp in een stelsel van toezicht voorzien. Toezicht in eerste instantie voor de centrale raad van de ARGO die toezicht krijgt over de beslissingen en de uitvoering van de beslissingen van de lokale schoolraden en lokale raden van bestuur. De centrale raad zal beslissingen van deze raden volgens vastgestelde regelen en criteria kunnen vernietigen en desnoods zelf regelend kunnen optreden in bevoegdheidsdomeinen van deze raden.

Anderzijds staat de ARGO zelf onder het toezicht op de wettelijkheid en de financiële orthodoxie van de Executieve. Dat toezicht zal worden uitgeoefend door een commissaris die door de Executieve zal worden benoemd.

12. De Gemeenschapsminister van Onderwijs besprak in vorige punten de maatregelen die in het ontwerp van decreet zijn opgenomen of in de Memorie van Toelichting zijn aan

gehaald. Hij zei reeds dat het daarbij gaat om een getrouwe legistische vertaling van de beslissingen die in het Politiek Akkoord van 9 november 1988 zijn beschreven.

Dit Akkoord bevat evenwel nog andere beslissingen en voornemens, die in andere decreten, besluiten van de Executieve en ministeriële besluiten zullen worden uitgewerkt.

De Gemeenschapsminister wijst op twee hoofdgedachten hierin :

- een gedetailleerde beschrijving van de manier waarop het statuut van de leerkrachten, zoveel mogelijk gelijkaardig voor alle netten, zal worden uitgeschreven. Het geheel gaat uit van de bekommernis de scholen meer autonomie te geven in het personeelsbeleid en een stabiel team van leerkrachten en directie te geven ;

- een plan ter uitwerking van een doorzichtige en rechtvaardige financiering van en de gebouwenpolitiek voor het Gemeenschapsonderwijs én de andere schoolnetten. Door dit plan zal o.m. via een wetenschappelijk onderzoek een geheel van criteria vastgelegd worden om de financiering van het onderwijs op objectieve wijze te laten verlopen en een solidariteitsmechanisme worden ingebouwd om scholen met tijdelijke moeilijkheden of met afwijkende behoeften te kunnen bijstaan.

Het gesubsidieerd basisonderwijs, dat in tegenstelling met het Gemeenschapsonderwijs, niet van het in de ARGO ingebouwd vrij bestedingsplan van financiering zal kunnen genieten, krijgt een supplementair krediet van 75 miljoen frank per jaar in de komende vier jaar. Met dit krediet wordt aan de schrijnende nood van deze onderwijssector op het gebied van de werkingstoelagen tegemoet gekomen.

Het ontwerp van dit decreet werd zoals de regelen het voorschrijven voorgelegd aan de Sociaal-economische Raad voor Vlaanderen (SERV) en de Raad van State.

De SERV gaf zijn advies op 17 november 1988.

De Raad van State gaf een eerste advies op 14 november 1988 en een tweede advies over een aantal amendementen (toegevoegde paragrafen en artikelen en een nieuwe tekst voor een artikel) op 18 november 1988.

Deze adviezen bevatten meestal technische opmerkingen. Zoals uit de tekst van het voorgelegde ontwerp blijkt, werd terdege en over de hele lijn rekening gehouden met de (soms gelijklopende) opmerkingen van de SERV en de Raad van State.

Ziedaar een overzicht van de doelstellingen en de beschikkingen van het vier-partijenakkoord en het ontwerp-decreet over de Autonome Raad van het Gemeenschapsonderwijs.

De Gemeenschapsminister stelt nog eens dat de bezorgdheid van de politieke partijen voor de levenskansen van het Gemeenschapsonderwijs aanleiding heeft gegeven om door decentralisering en democratisering tegemoet te komen aan de kritiek die door velen op het huidige Rijksonderwijs wordt geuit. Deze kritiek slaat in hoofdzaak op de politisering van het beleid alsmede op het gebrek aan continuïteit in het beheer van dit net.

Voor al de dubbele bevoegdheid van de Minister, als inrichtende macht van één net en tevens als verantwoordelijke voor het algemeen beleid in alle netten, wordt als zeer hinderlijk ervaren.

Daarom draagt de Executieve, in uitvoering van artikel 17 van de Grondwet haar inrichtende bevoegdheid inzake onderwijs over aan de ARGO. Deze ontvangt aldus als opdracht voor het Gemeenschapsonderwijs binnen de algemene wetgeving en reglementering :

- de organisatorische en beheersfunctie, inclusief het verzekeren van de vrije keuze van onderwijs voor ouders en leerlingen die een neutrale school verkiezen ;
- de kwaliteitsbewaking van dit onderwijs, de promotie van het eigen onderwijs ;
- de werkgeversfunctie door een eigen personeelsbeleid mede op basis van syndicaal overleg ;
- de vertegenwoordigingsfunctie in het algemeen beleid, in lokale beleidsadviserende organen en tegenover de andere schoolnetten.

Daarbij komt nog dat het in de lijn van de verwachtingen ligt dat een Algemene Onderwijsraad voor de Vlaamse Gemeenschap zal worden georganiseerd : een overkoepelende raad voor alle netten, die wat het algemeen beleid betreft adviserend zou optreden tegenover de Executieve. Deze Algemene Raad — een terecht reeds jaren gekoesterde droom van vele onderwijsmensen en -instanties — kan echter alleen worden georganiseerd als het Gemeenschapsonderwijs er als evenwaardige partner naast de andere netten in vertegenwoordigd kan zijn.

Tot slot wil hij nog verzekeren dat dit ontwerp van decreet moet worden beschouwd als een blijk van groot vertrouwen in de interne krachten en mogelijkheden en ook in de personeelsleden van het Vlaams Rijksonderwijs, dat straks Gemeenschapsonderwijs wordt.

Laten we aan dit onderwijs de kansen geven te functioneren volgens concepten en met het enthousiasme, die in eigen kring aanwezig zijn en verder zullen openbloeien. Men kan zich maar inzetten voor een opdracht als men er zich ook mede verantwoordelijk voor voelt. De strakke bevoogding van het Rijksonderwijs nu wordt door dit decreet weggevoerd, zodat de weg openligt voor autonomie en responsabilisering van dit voor Vlaanderen zo belangrijke onderwijsnet.

De Gemeenschapsminister hoopt dan ook dat de Commissie dit ontwerp van decreet in opbouwende zin zal bespreken en het zal goedkeuren.

B. Inleiding van de Gemeenschapsminister van Binnenlandse Aangelegenheden en Openbaar Ambt

De Gemeenschapsminister wijst er vooreerst op dat het statuut van de ARGO als publiek orgaan een sui generis-statuuut is. De Grondwet kent de onderwijsbevoegdheid aan de Gemeenschappen toe. De Gemeenschappen kunnen deze bevoegdheid aan een daartoe opgericht orgaan toewijzen. De Grondwet zelf creëerde de mogelijkheid om de Vlaamse Raad een decreet te laten stemmen dat aan de ARGO gestalte geeft.

Met betrekking tot de opmerkingen van de Raad van State vreest hij dat de Raad het bestaan vergat van het adagium „qui peut le plus, peut le moins”. Voor het opstellen van deze ontwerp teksten werd van dit adagium echter geen gebruik gemaakt. Evenmin werd verwezen naar de wet van 16 maart 1954 betreffende de controle op sommige instellingen van openbaar nut. Toch ligt het ontwerp van decreet er niet

ver van verwijderd. De bepalingen die de rechtspositie van de ARGO regelen, komen in ruime mate overeen met de rechtspositieregeling van de parastatale B ; terwille van de autonomie werd echter geopteerd voor een sui generis-formule.

Er bestaan twee niveaus ; ieder niveau beschikt over een aantal bevoegdheden. Iedere opsomming is echter onvolledig zodat er vragen kunnen rijzen over de residuaire bevoegdheid. In de Memorie van Toelichting wordt als basisprincipe vermeld dat wat lokaal kan geschieden, best lokaal gebeurt.

Voor wat niet expliciet door dit decreet wordt geregeld, kan de centrale raad bij wege van algemene richtlijn optreden. Een dergelijke procedure bestaat eveneens op Europees vlak. De algemene richtlijn wordt later door de lidstaten ingevuld. Evenzo zullen de lokale raden de algemene richtlijn voor zichzelf vertalen. Het betreft hier dus een kaderschetsing bij wijze van richtlijn.

Binnen de centrale raad zullen er vier voltijdse ambten bestaan waarvan er drie, namelijk de voorzitter en de twee ondervoorzitters, één pakket vormen. Bij decreet krijgen zij een delegatie voor het dagelijks beheer en het voorbereiden van de vergaderingen van de centrale raad. De centrale raad kan op zijn beurt een delegatie verlenen aan deze drie functies. Dit laatste impliceert dat hun beslissingen nadien door de centrale raad worden bekrachtigd. De bevoegdheden van de ondervoorzittersecretaris zijn meer op de secretariaatsfunctie gericht.

De creatie van deze driedelige top is nieuw en van belang bij het opstellen van de begroting. Van bepaalde zijde werd echter betreurd dat hierbij een historische kans werd gemist om de politisering te doorbreken. De Gemeenschapsminister stelt dat werd uitgegaan van het evenwicht van twee principes : enerzijds dat de gebruikers bepalen wat in het onderwijs gebeurt, anderzijds dat in het Gemeenschapsonderwijs de Gemeenschap zich moet terugvinden. De deelnemers aan de onderhandelingen hebben zich gevonden in een poging tot compromis : beide principes werden in een vijftig-vijftigverhouding weerhouden. Alle grote Vlaamse fracties moeten zich in het compromis kunnen herkennen. De creatie moet bovendien duurzamer zijn dan de periode van een legislatuur en niet kunnen worden bepaald door de samenstelling van de Executieve.

Ook werd er geopteerd voor de oprichting van een voorlopige centrale raad. Het oprichten van lokale schoolraden betekent immers ingaan tegen een bestaande mentaliteit onder meer inzake bevoegdheden. Men moet daarom twee jaar wachten met het opstarten van deze schoolraden. Nadien volgt een definitieve versie van de centrale raad. Men kon dus ook de oprichting van de centrale raad met twee jaar uitstellen. Er werd echter een optie genomen : onmiddellijk zou er een voorlopige centrale raad worden opgericht. Artikel 17 van de Grondwet is immers de uitdrukking van de politieke wil tot communautarisering van het onderwijs met behoud van de garanties van het Schoolpact, de jurisdictionele controle door het Arbitragehof en de oprichting van de ARGO. Dit is volgens de Gemeenschapsminister de politieke filosofie die achter het ontwerp van decreet steekt. Hieruit werd besloten dat, steunende op de vertegenwoordigers van de Gemeenschap binnen de Vlaamse Raad, een voorlopige centrale raad zal worden opgericht, dit voor een periode van vier jaar in plaats van vijf jaar in de definitieve versie. Een dergelijke oplossing lijkt de Gemeenschapsminister geschikter toe dan het werken via allerlei tussenstadia. Op voordracht van de betrokken fracties zal de Vlaamse Raad negen

leden benoemen. De Gemeenschapsminister wil zich hierbij niet laten verleiden tot het soort demagogie dat stelt dat alle politiek voorgedragen onbekwaam zijn.

In de begrotingsdiscussie zal de Vlaamse Executieve kunnen tussenkomen. Het kader, namelijk het boekhoudkundig plan, zal door de Executieve worden vastgelegd. De centrale raad moet zich hieraan houden. De jaarlijkse begroting moet ook met een bijzondere meerderheid van 3/4 worden goedgekeurd. Er zijn dus garanties voor de Vlaamse Executieve en de Vlaamse Raad voorzien, zonder dat de werking van de ARGO in het gedrang komt.

Het toezicht van de centrale raad op de lokale schoolraad en de raad van bestuur is van algemene aard en wil enkel een overschrijding van bevoegdheid voorkomen alsmede vermijden dat hun goede naam in het gedrang komt.

Een regeringscommissaris oefent het toezicht uit over de legaliteit en over de budgettaire orthodoxie. Dit impliceert dat er geen sprake is van opportunitéitscontrole over de aanwending der gelden.

Inzake het personeel merkt de Gemeenschapsminister op dat het personeel van het Ministerie van Onderwijs alsmede het personeel van het Gebouwenfonds en de PMS-centra aan de Vlaamse Gemeenschap zullen worden overgedragen. Hij wijst echter op het overdreven aantal personen dat in het Gebouwenfonds werkzaam is. Voor wat de samenstelling van het personeel van de ARGO betreft, zal een organigram van de functionaliteit moeten worden gemaakt. Ieder dubbelgebruik met de onderwijsadministratie zal moeten worden geweerd. Zo blijkt een eigen weddedienst voor de ARGO ongewenst.

Alleszins verwerpt hij de bewering dat het Politiek Akkoord op een ondemocratische wijze tot stand zou zijn gebracht. De vakbonden werden hierbij uiteraard niet betrokken, wel vier politieke partijen die het grootste gedeelte van de Vlaamse bevolking vertegenwoordigen. Het Politiek Akkoord werd in de vorm van een ontwerp van decreet gegoten dat door een tweederde meerderheid van de Vlaamse Raad moet worden aangenomen. Het akkoord werd ook niet geheim gehouden. Uiteraard werden de onderhandelingen niet op de publieke markt gevoerd, maar nadien werd het resultaat ervan bekendgemaakt.

Het systeem van de primo-benoemingen is evenmin een nieuw systeem. De Gemeenschapsminister is steeds bereid om een opsomming te geven van een aantal primo-benoemingen in een aantal parastatalen sedert 1980. In het ontwerp van bijzonder decreet worden twee soorten primo-benoemingen voorgesteld : enerzijds die in het departement, anderzijds die in de ARGO.

In zijn eerste advies was de Raad van State niet positief over dit systeem. Na de amendementen die de Vlaamse Executieve op haar eigen voorontwerp heeft ingediend wijzigde de Raad van State echter zijn standpunt. De Raad van State gaf in zijn commentaar op de nieuwe artikelen 73 en 77 duidelijk groen licht voor de uitvoering van het door de Executieve voorgestelde systeem. De Gemeenschapsminister citeert integraal de commentaar bij artikel 77 :

„Dit artikel bevat een nieuwe tekst voor de bepaling welke oorspronkelijk in artikel 73 was opgenomen en door de Raad van State in zijn advies L. 18.798/1 werd afgewezen.

Zoals de oorspronkelijke tekst betreft de nieuwe bepaling benoemingen in de diensten van de Vlaamse Executieve.

In vergelijking met de eerste tekst bevat de nieuwe bepaling een sterke beperking van het aantal benoemingen en onderwerpt deze aan strenge benoembaarheidsvereisten. Aldus leidt de nieuwe bepaling tot een gevoelige inkrimping van de descretionaire bevoegdheid van de Vlaamse Executieve om, in aansluiting op de oprichting van de ARGO en de eropvolgende overheveling van personeel, in de schoot van de diensten van de Vlaamse Executieve op het stuk van personeelsbeleid maatregelen te nemen die, zoals aan de Raad van State is meegedeeld, onmisbaar zijn om, na de overheveling zoals zoëven omschreven, een behoorlijke organisatie van de betrokken diensten te verzekeren. Aan de Raad van State is meegedeeld dat die uitzonderlijke maatregelen moeten kunnen genomen worden om het geheel van de beslissingen die ten gevolge van de overdracht van de onderwijsbevoegdheid van het Rijk naar de Gemeenschap en de oprichting van de ARGO moeten vastgesteld worden, te doen sluiten.

Overeenkomstig artikel 87, § 3, van de bijzondere wet van 8 augustus 1980, dat alsnog zijn gelding behoudt, heeft de Vlaamse Executieve zich te houden aan de voorzieningen welke de rechtspositie van de rijksambtenaren bepalen. Die bepalingen zwijgen evenwel over omstandigheden als die welke thans door de Vlaamse Executieve ter verantwoording van de nieuwe bepaling worden aangevoerd.

Men kan vaststellen dat in die nieuwe bepaling de beoogde benoemingen zowel ter zake van personeelsformatie als van vereiste kennis, diploma en ervaring dermate met waarborgen worden omringd dat zij op het stuk van de redelijkheid binnen objectief aanvaardbare grenzen worden gebracht en geen afbreuk doen aan de algemene beginselen welke aan benoemingen in de overheidssector ten grondslag horen te liggen.

In die omstandigheden komt de nieuwe bepaling neer op een zaak van beleid waarover de Vlaamse Raad, bij stilzwijgen van de bepalingen welke op de rijksambtenaren betrekking hebben, in het belang van de noden van de diensten van de Vlaamse Gemeenschap te beslissen heeft.”

Deze tekst is zeer duidelijk. Bovendien is de nieuwe tekst van artikel 73 conform de nieuwe tekst van artikel 77. Artikel 73 beperkt het aantal benoemingen tot zes. De eerste drie benoemingen in de centrale raad betreffen personen die in het onderwijs een selectie- of bevorderingsambt bekleden. Het betreft dus geenszins een nieuwe operatie Gebouwenfonds. Het gaat om één persoon uit rang 15, één uit rang 13 en één uit rang 12.

Het gaat hier om een permanente maatregel waarmee de Executieve drie personen uit de pedagogische wereld permanent in de centrale raad wil binnenbrengen. De tweede reeks van drie benoemingen zijn echte primo-benoemingen. Het gaat om drie personen van rang 13 (directeur of adviseur-hoofd van dienst). Niet iedereen kan hiervoor in aanmerking komen : het zijn drie personen van niveau 1 met negen jaar dienst in dit niveau. Het hele systeem is functioneel verantwoord. De drie primo-benoemingen zullen zich respectievelijk met de juridische kwesties, de statistische kwesties en de problematiek rond het statuut moeten bezighouden. Een uitgebreider bestuursstop vormen ware niet moeilijk. De Gemeenschapsminister stelt dat de hele operatie duidelijk geen poging is om het statuut in vraag te stellen en de top te verzwaren. Er wordt geen inbreuk gepleegd op de statutaire rechten van de normale administratie. Maar het geheel moet goed kunnen functioneren.

De herziening van het personeelsstatuut zal een der eerste

opdrachten zijn ; het is een gevolg van de oprichting van de ARGO. Drie bekommernissen hierbij zijn : het respecteren van de bevoegdheid der centrale raad en de lokale raden ; het goed functioneren van het onderwijs ; het respect voor de fundamentele rechten van de werknemers.

Dit ontwerp van decreet is duidelijk een creatie sui generis. Er wordt geenszins aan enge partijpolitiek gedaan, maar er is op een verregaande wijze sprake van decentralisatie en democratie. De enige bekommernis die achter het systeem steekt, is de bekommernis om de ARGO en het departement goed te laten functioneren. De Vlaamse Executieve heeft op een scrupuleuze manier hierover willen waken : er werd tweemaal een advies van de Raad van State uitgebracht en telkens speelde de Executieve op deze adviezen in.

C. Bespreking

Een lid dat niet tot deze commissie behoort opent de bespreking. Hij noemt het voorliggend ontwerp van decreet van bijzonder belang voor de onderwijswereld. Wel wil hij voorafgaandelijk een politieke vraag stellen. Aanvaardt de CVP nog wel dit akkoord rekening houdend met de duizelingwekkende vaart waarmee deze partij van houding verandert ? Een eminent lid van deze fractie verklaarde immers dat hij het voorliggend ontwerp fundamenteel wil amenderen. De spreker stelt dat enkel technische amendementen een kans maken. Hij hoopt dat de andere ondertekenaars een zelfde standpunt innemen.

Het akkoord werd bereikt via lange 'onderhandelingen' waarmee werd gestart tijdens de periode van de eerste proportioneel samengestelde Executieve (1981-1985). Deze besprekingen werden later voortgezet gedurende de CVP-PVV coalitie. Hij was in het verleden steeds de mening toegedaan dat een akkoord tussen de vier belangrijkste politieke partijen de beste garantie was voor de ontwikkeling van het Gemeenschapsonderwijs. Deze stelling werd niet door iedereen in dank afgenomen. Het lid is daarom tevreden met dit akkoord dat nieuwe toekomstperspectieven voor dit onderwijs opent. Hij kan aanvaarden dat er kleine onvolkomenheden in het voorliggend ontwerp steken, alhoewel hij dit betwijfelt ; de tekst werd immers verschillende malen herschreven. Alleszins is het symbolisch dat de ARGO dertig jaar na de schoolpactwetgeving tot stand komt.

De spreker verduidelijkt dat deze Autonome Raad nooit kon worden geïnstitutionaliseerd zonder communautarisering van het onderwijs. Deze voorwaarde is nu vervuld en de geboden kans moet worden aangegrepen. In de gegeven omstandigheden is het voorliggend ontwerp van bijzonder decreet het beste akkoord dat mogelijk was. Alle ondertekenaars vinden er zich immers in terug. Dit geldt eveneens voor wat de samenstelling van de Autonome Raad betreft. Zo vindt men in het akkoord ook de invloed van de twee partijen die het CVP-PVV protocol van eind 1987 niet ondertekenden. In het uiteindelijke akkoord maakte dus iedereen een bocht.

Met dit decreet zullen echter niet alle problemen opgelost zijn. Het verheugt het lid dat de verantwoordelijkheid voor het welslagen en de evolutie van het Gemeenschapsonderwijs in grote mate van de betrokkenen zelf afhankelijk zal zijn. Men zal niet meer uitsluitend de de politici verantwoordelijk kunnen stellen, indien er fouten worden begaan zal men nu ook in de eigen spiegel moeten kijken. Voorts moet de beschuldiging van politisering van de nieuwe structuren worden gerelativeerd.

Politieke benoemingen gebeuren volgens het lid bij de

verkiezingen van politieke mandatarissen. Men moet dus de nodige omzichtigheid aan de dag leggen bij dit begrip. Het begrip „objectieve criteria” kon tot op heden niet worden uitgeschreven.

Bovendien is hij tevreden dat enkel politici beslisten hoe het Gemeenschapsonderwijs er in de toekomst zal uitzien. Vroeger zouden ook de vertegenwoordigers van de vakbonden hierbij worden betrokken. De onderhandelingen rond het Politiek Akkoord werden sereen en zonder grote lekken gevoerd ; de vakbonden werden over de stand van zaken niet ingelicht. Deze procedure is de juiste : de politieke partijen namen hier hun politieke verantwoordelijkheid op. De betrokkenheid der vakbonden speelt slechts nadat het ontwerp van decreet is aangenomen en er over het statuut en de mobiliteit wordt gesproken. Dan zullen de vakbonden hun rol kunnen spelen. Het lid is hiermee gelukkig.

Hij hoopt dat dit decreet een nieuwe wind in het Gemeenschapsonderwijs zal brengen. Bij de keuzes mag men alleen oog hebben voor de meest bekwame kandidaten. Alles staat of valt met de bemanning van de nieuwe structuur. Deze moet de nodige levenskracht geven aan de ARGO. Een grotere zelfverantwoordelijkheid binnen de ARGO zal ontstaan en dit tot op het niveau van de ouders : de graad van hun betrokkenheid zal het nieuwe systeem al dan niet doen werken. Het lid begrijpt dus het advies van de SERV niet. De lokale betrokkenheid is immers van groot belang voor de ontplooiing van de schoolraden. De ouders zullen hun vertegenwoordigers aanduiden via verkiezingen, met andere woorden, ze zullen zich moeten kandidaat stellen, zich inzetten en waarmaken.

Het Gemeenschapsonderwijs kent ook een eigen financieel beheer. Op dit terrein zal ook iedereen een zware verantwoordelijkheid opnemen. Het gedecentraliseerde personeelsbeleid zal bovendien een einde stellen aan de ongelukkige manier van de aanduiding van het personeel van het Rijksonderwijs. Dit is een gevoelige verbetering.

Het lid hoopt dat de fracties een begeleidingsfunctie op zich zullen nemen en dit zonder monopolisering van een bepaalde strekking. Hij drukt de hoop uit dat de moeilijk bereikte evenwichten niet door amendering zullen worden scheefgetrokken.

Een ander lid dat niet tot de commissie behoort noemt de nieuwe autonomie waarvan het Rijksonderwijs zal genieten, zeer positief. Ingevolge de voorziene politisering zullen de geboden kansen echter niet worden benut. Niet alle partijen werden immers geraadpleegd. De vier betrokken partijen maken niet het volledig segment van de Vlaamse samenleving uit. Het ecologisch segment bijvoorbeeld werd niet bij de onderhandelingen betrokken. Er blijven bij hem nog vele vragen bestaan. Zullen bij de op te richten Algemene Onderwijsraad ook bepaalde autonome scholen in het onderwijslandschap aan bod komen ? Hij denkt meer bepaald aan de Steiner- en Freinetscholen.

Inzake de beloofde ruime autonomie stelt hij een zekere vooruitgang vast. Maar het pedagogisch project en de benoeming der leerkrachten worden door de centrale raad opgelegd : voor het lokale niveau wordt hierbij geen ruimte voorzien.

Zijn fractie heeft het ook moeilijk met het neutrale karakter van het Gemeenschapsonderwijs zoals onder meer artikel 17 van de Grondwet het stelt. Het diplomacriterium blijft geldig. Binnen het neutraliteitsbegrip moeten er kansen worden voorzien om tot zekere vormen van intern pluralisme te

komen : dit is noodzakelijk om tot een echte **gemeenschapsschool** te komen, namelijk de school van de volledige gemeenschap.

Een verslaggever wijst erop dat de pluralistische school iets anders is dan de voorliggende neutrale Gemeenschapsschool. Men mag de twee begrippen niet verwarren : neutraal is niet hetzelfde als pluralistisch. Het neutraliteitsbeginsel bestaat : het politiek akkoord heeft hierop betrekking. Het Rijksonderwijs wordt nu omgevormd tot **Gemeenschapsonderwijs**. Anderzijds heeft de wetgever het charter van het pluralistisch onderwijs ingevoerd. Het bestaande onderscheid moet **zijns** inziens behouden blijven.

Dit wordt beaamd door de Gemeenschapsminister van Onderwijs. Wel bestaat de bedoeling om tot een nieuwe neutraliteitsverklaring door de centrale raad te komen. Door de decreetgever wordt deze opdracht aan de bevoegde instantie gegeven. Het is de bedoeling om tot een positief begrip te komen, anders dan het huidige begrip. Zolang dit echter niet wordt gewijzigd, blijft het bestaande neutraliteitsbegrip geldig.

Een andere verslaggever merkt op dat de bestaande omschrijving van het neutraliteitsbegrip niet alleen voor het Rijksonderwijs geldt, maar voor alle inrichtende machten die neutraal onderwijs organiseren. Zal dit eveneens het geval zijn met de neutraliteitsverklaring die de centrale raad zal opstellen ?

De Gemeenschapsminister van Onderwijs verduidelijkt dat de nieuwe verklaring enkel betrekking zal hebben op het huidig Rijksonderwijs. Er bestaat immers vrijheid inzake onderwijs. Dit impliceert dat in de toekomst allerlei pedagogische projecten zich op een eigen neutraliteitsbegrip kunnen beroepen. Dit is tevens een logisch gevolg van de gemeentelijke autonomie. Deze inrichtende machten kunnen al dan niet de neutraliteitsverklaring van het **Gemeenschapsonderwijs** overnemen of een eigen neutraliteitsbeginsel behouden of opstellen.

Het lid dat niet tot de commissie behoort hervat zijn betoog en stelt dat zijn fractie de verwarring tussen de begrippen pluralistisch en neutraal onderwijs niet heeft uitgevonden. Hij betreurt verder dat de gemeentescholen het statuut van het pluralistisch onderwijs niet kunnen aannemen.

Verder hoopt hij dat een nieuwe formulering van het neutrale onderwijs zou worden aanvaard waardoor er aan het intern pluralisme meer kansen zouden worden geboden. Alleszins heeft hij de indruk dat er decretaal in de **bestuursorganen** van de ARGO geen enkele ideologische of filosofische overtuiging wordt uitgesloten. Dit is zeer belangrijk.

Wel stelt hij zich vragen rond het feit dat de toelagen voor het gesubsidieerd onderwijs symmetrisch zullen worden aangepast. Wat betekent dit ? Is er ook een symmetrie inzake de aan het Gemeenschapsonderwijs gestelde voorwaarden ? Zo mag dit onderwijs geen migrantenkinderen weigeren, het vrij onderwijs echter wel.

De Gemeenschapsminister van Onderwijs antwoordt hierop dat dit een der unieke kenmerken van het Gemeenschapsonderwijs is. De symmetrische aanpassing waarop het lid doelde heeft echter op de werkingskredieten betrekking.

Het vorige lid wil weten wat onder „de gemiddelde **recurrente kostprijs**” (Politiek Akkoord, Hoofdstuk VI — Financiering, 3. Werking, punt 3.5) wordt verstaan.

De Gemeenschapsminister van Onderwijs verduidelijkt dat dit de onvermijdelijke vaste kosten zijn, deels per gewogen m² en deels per gewogen leerling. Het hele systeem biedt **zijns** inziens een ruime vrijheid. Op basis van **wetenschappelijke**

lijk onderzoek moeten deze verfijningen kunnen worden aangebracht. Dit is de basisoptie. De praktijk zal uitwijzen hoe het stelsel moet evolueren. Dit principe werd door de vier partijen onderschreven.

Inzake de bestuursorganen betreurt het lid dat het syndicaal geëngageerd personeel hierbij niet wordt betrokken. Hij pleit geenszins voor een overwicht van de syndicale afgevaardigden maar vindt de voorziene totale afgrendeling niet goed. Ook breekt hij een lans voor de rechtstreekse verkiezing van de leraars. Voorts ware het beter om in een tweede stadium de leerkrachten te verkiezen en slechts naderhand de leden afkomstig uit het sociale, economische en cultureel milieu. Wel is hij verheugd over de voorziene betrokkenheid van de studenten. Dienaangaande betreurt hij echter de vage omschrijving van de betrokkenheid van de leerlingen uit de laatste twee jaren van het secundair onderwijs.

De Gemeenschapsminister van Onderwijs repliceert dat de toestand dienaangaande per regio kan verschillen. Daarom moeten de betrokkenen kunnen werken via modellen die door de centrale raad zijn opgesteld. Alleszins is het niet de bedoeling dat leerlingen uit het secundair onderwijs stemrecht krijgen ; in het hoger onderwijs is dit wel het geval. Met betrekking tot de aanduiding der leerkrachten werd vertrokken vanuit de pedagogische colleges. Dit is geenszins ondemocratisch.

Het vorige lid is het echter grondig oneens met de politieke sleutels die voor de samenstelling van de centrale raad worden gehanteerd. Hij opteert voor een open kandidatuurstelling op basis van deskundigheid.

Een lid stipt aan dat men deze procedure bij de oprichting van de Hoge Raad voor het Pluralistisch Onderwijs heeft gevolgd. Dit resulteerde, volgens haar, uiteindelijk toch in politieke aanduidingen.

De vorige spreker vindt verder het principe van een gewone meerderheid beter dan het principe van een drievierde meerderheid. Bovendien begrijpt hij niet waarom er in de definitieve centrale raad nog steeds zes leden worden aangeduid. Om de onafhankelijkheid van de ARGO te waarborgen ware het beter de twaalf leden rechtstreeks te verkiezen. De controle van de Executieve kan beter via de Gemeenschapscommissaris tot stand worden gebracht.

De Gemeenschapsminister van Onderwijs is echter een andere mening toegedaan. Het Gemeenschapsonderwijs is geen vrij onderwijs maar het onderwijs van de Vlaamse Gemeenschap. Het is dus volstrekt democratisch te noemen dat de Vlaamse Raad zich in de bestuursorganen terugvindt.

Het vorige lid besluit zijn uiteenzetting met erop te wijzen dat de betrokkenheid der ouders ook in Nederland niet uitgroeide tot een groot succes. De ouders werden er slecht begeleid en ontvingen te weinig informatie. De praktijk bewijst dat een autonome begeleidingsdienst nodig is om het participatieproces tot een goed einde te brengen.

Dat de primo-benoemingen slechts betrekking hebben op negen ambten is geen verontschuldiging. De hoeveelheid telt niet, het betreft hier een principiële kwestie. Hij is er van overtuigd dat de benoemde personen deskundigen zullen zijn maar verwerpt de gehanteerde politieke verdeelsleutel. Ook voor de deskundigen moet de normale weg worden gevolgd, aldus dit lid.

Een lid dat niet tot de commissie behoort wil de beschikking krijgen over het voorontwerp van bijzonder decreet ten einde beter het eerste advies van de Raad van State te kunnen evalueren.

De Gemeenschapsminister van Onderwijs wijst erop dat er, gezien de tijdnood, een voorlopige tekst — waarover er geen politiek akkoord bestond — aan de Raad van State werd overgemaakt. Terzelfdertijd was men reeds bezig met het opstellen van amendementen op het voorontwerp. De resterende problemen omtrent de bemanning van de ARGO werden naderhand opgelost. De definitieve oplossing beantwoordt aan het finale advies van de Raad van State. Het is de uiteindelijke tekst, het ontwerp van decreet, die voor deze besprekingen van belang is. De rest zijn slechts voorbereidende documenten.

Het vorige lid verduidelijkt dat zijn fractie met het Politiek Akkoord omtrent de ARGO het Gemeenschapsonderwijs wil loskoppelen van de bevoegde Gemeenschapsminister. Ook decentralisering en depolitisering worden erin voorzien. Wel heeft hij een aantal vragen over de uitvoering van het Akkoord. Vooreerst wil het Akkoord ook de ideologische en filosofische verscheidenheid, voorzien in het nieuw artikel 17 van de Grondwet, tot stand brengen. Wat betekent de term „verscheidenheid” ? Worden de „godsdienstige opvattingen”, waarvan sprake is in Hoofdstuk 1, B6 van het Politiek Akkoord, aan de ideologische en filosofische verscheidenheid gekoppeld ? Hoe worden deze bepalingen getoetst ? Als dit door de centrale raad gebeurt, dan is het van fundamenteel belang hoe deze raad tot een besluitvorming komt. Dit is nog niet bepaald.

De Gemeenschapsminister van Onderwijs repliceert dat dit wel het geval is, namelijk met een drievierde meerderheid. De Executieve stelt haar vertrouwen in de centrale raad, maar een gekwalificeerde meerderheid is vereist. Zijn beslissingen moeten immers door de Vlaamse Gemeenschap worden gedragen. Hij geeft echter toe dat het hier om een zware opdracht gaat. Het moeten vooral mensen van een hoog ethisch niveau zijn. Het lijkt hem echter niet aangewezen om dit via een decreet vast te leggen : het moet door de direct betrokkenen worden uitgetekend. De politieke werkzaamheden, zoals hier in de Commissie en in de Openbare Vergadering, zijn wel mede-oriënterend.

Het vorige lid oordeelt dat hiervoor de feitelijke samenstelling van de centrale raad belangrijk is. Zo moet hij de vertaling bevatten van elke minderheid in dit land en wel op het niveau van éénvierde. Zoniet bestaat er geen zekerheid dat deze minderheid wordt beschermd.

Een lid meent dat de vorige spreker niet goed is geplaatst om te spreken over het vertegenwoordigingsrecht der minderheden in Vlaanderen. Alles hangt af van mensen die het goed menen met het Gemeenschapsonderwijs. Hierbij is de gehechtheidsverklaring van groot belang. Alleszins moet het ontwerp van bijzonder decreet positief worden benaderd.

De vorige spreker wil toch vernemen hoe deze bescherming zal worden ingebouwd. Met betrekking tot de Algemene Onderwijsraad voor de Vlaamse Gemeenschap wil hij weten op welke wijze de verschillende belanghebbenden, dit is in feite de hele samenleving, hierin zullen worden vertegenwoordigd. De Raad wordt immers niet voor één net opgericht.

Hij onderschrijft de doelstelling van de ARGO zoals die vervat is in artikel 7 van het ontwerp van decreet. Ook wordt democratisering tegenover politisering gesteld. Democratisering wordt het best gediend met verkiezingen ; deze zijn echter geen garantie dat de opvatting der gemeenschap volledig wordt weergegeven. Dit geldt onder meer voor de gehechtheidsidee aan het Gemeenschapsonderwijs. Het lid vindt de voorziene periode voor ratificatie door de centrale

raad te kort. Is ratificatie bovendien voldoende om dit democratisch principe te waarborgen ?

Er gebeurt een coöptatie van mensen uit de sociale, economische en culturele sectoren. Hoe worden die in de praktijk gerecruteerd ? Welke zijn deze sectoren ? Neemt men als referentie de gemeentelijke culturele raden ; het cultuurpact, hoe worden de sociale en economische sectoren bepaald ? Waarom worden binnen de lokale schoolraden enkel de gecoöpteerden van de sociale, economische en culturele sectoren door de centrale raad geratificeerd en niet de vertegenwoordigers van de leerkrachten en de directies ?

Met betrekking tot de depolitisering stelt hij vast dat de adviesstukken van de Raad van State niet in het ontwerp van decreet weerspiegeld worden. De Gemeenschapsminister van Binnenlandse Aangelegenheden en Openbaar Ambt sprak van negen politieke aanstellingen terwijl er in de pers sprake was van 11 benoemingen. In feite zijn het er dertien : twee aanstellingen ingevolge artikel 58, § 3, tweemaal drie ingevolge artikel 73, § 1 en § 2 en vijf ingevolge artikel 77.

Het lid wil hierbij nog zwijgen over artikel 76, het vroegere artikel 73 van het voorontwerp van decreet. Hierin was sprake van „opstarten” ; dit is in het huidige artikel 76 „het operationeel worden” van de ARGO geworden. De vroegere clausule „ter beschikking te stellen van” werd gewijzigd in „opdracht te belasten”. Waarom werd de terminologie veranderd ? Dit kan de weg zijn naar ongelimiteerde benoemingen. Bij zijn commentaar op het artikel 59 (eerste advies) stelde de Raad van State dat het derde lid van dit artikel overbodig is. Het werd echter niet veranderd in het huidige artikel 58, § 3. Van het antwoord van de Gemeenschapsminister zal afhangen of het lid al dan niet amendementen zal indienen.

De Gemeenschapsminister van Onderwijs verduidelijkt dat het voor de totstandkoming van de ARGO op 1 januari absoluut vereist is dat er specifieke beschikkingen worden getroffen. Nu moet de nationale administratie van de ene op de andere dag de autonomie realiseren. Aan de voorlopige centrale raad, dus de emanatie van de politieke vertegenwoordiging in de Vlaamse Raad, houdt de Executieve voor honderd procent vast ; bovendien moet de ARGO operationeel worden gemaakt. Dit laatste blijkt uit de teneur van artikel 76 van het ontwerp van bijzonder decreet.

De term „ter beschikking stellen” verwijst naar ter beschikkinggestelden en impliceert een vernauwing. Daarom werd de tekst gewijzigd in „opdracht geven”. De mensen komen eerst in een precair statuut terecht in een soort voorlopige cel. Nadien zal het statuut van de personeelsleden van de administratieve diensten opgesteld worden en daarmee de personeelsformatie. Dit laatste kan evenwel slechts nadat het koninklijk besluit houdende de grondregelen van het statuut van de personeelsleden in overheidsdienst in uitvoering van artikel 87, § 3 van de bijzondere wet werd uitgevaardigd. Eventueel zullen de personeelsleden van de voorlopige cel kunnen opgenomen worden in deze definitieve personeelsformatie. Het is dus een gewoon operationeel iets dat thans ook reeds bestaat namelijk personeelsleden tijdelijk met een opdracht belasten in het belang van het onderwijs. Alleszins zijn het geen politieke benoemingen. Zelfs de vakbonden nemen hieraan geen aanstoot. Het is het resultaat van het Politiek Akkoord ; een bewuste keuze werd gemaakt.

De administrateur-generaal en zijn adjunct worden benoemd : dit maakt een geheel uit met de voorziene tweemaal drie benoemingen van artikel 73. Artikel 77 behoudt het aantal voorzien in het besluit van 6 mei 1971. Het werd echter herschreven om onderwijsmensen bij het beleid te betrekken. In alle landen poogt men mensen uit het onderwijsveld bij de administratie te betrekken : dit is een streven

naar valorisatie van de administratie van onderwijs en is geenszins nieuw.

De Gemeenschapsminister blijft principieel achter deze operatie staan. Om te kunnen starten worden bovendien aan de ARGO drie specialisten uit het onderwijsveld en drie specialisten uit de administratie toegekend. Deze laatste drie vormen een eenmalige operatie. Hij is diep ongelukkig met de geruchten die rond de politieke benoemingen worden verspreid. De Gemeenschapsminister noemt ze niet decent.

Het vorige lid concludeert uit dit antwoord dat de terminologie van artikel 76, namelijk het met een opdracht belasten, tijdelijk van aard is. Anders gebeuren er politieke benoemingen die afwijken van de ter zake geldende statutaire bepalingen.

De Gemeenschapsminister van Onderwijs bevestigt dat artikel 76 bedoeld is met het oog op het operationeel worden van de ARGO. De Gemeenschapsminister van Binnenlandse Aangelegenheden en Openbaar Ambt beaamt dit antwoord. Hij stipt echter aan dat enkel een welbepaalde fractie binnen de Vlaamse Raad inzake benoemingen de maagdelijkheid kan pleiten. Hij heeft het recht om namens de Executieve te verklaren dat, wanneer in deze Commissie gekke thesissen worden geponeerd, hij hiertegen desnoods in de Openbare Vergadering zal reageren.

Een verslaggever oordeelt dat iedere commissaris het recht heeft om vragen te stellen en hierop een antwoord te krijgen.

De Gemeenschapsminister van Binnenlandse Aangelegenheden en Openbaar Ambt betreurt verder dat er in de wereld slechts sprake was van het eerste advies van de Raad van State. In de kranten vond hij niets met betrekking tot het tweede advies. Zo creëert men een sfeer van misbruiken terwijl de Raad van State zelf stelt dat er van enig misbruik geen sprake is.

Het lid stelt nog een aantal vragen over de toekomstige werking van de centrale raad en van de lokale schoolraden. Zo is er sprake van een bevoegdheid tot aanstelling van niet-statutairen en tijdelijken. Wat zal er gebeuren met het huidige personeelsstatuut? De voorliggende teksten voorzien niet in de geldelijke regeling voor de Voorzitter en de Ondervoorzitters. Zij zal door de Executieve worden bepaald. Waarop zal deze zich baseren om de regeling op te stellen? De pedagogische colleges bestaan momenteel niet op een strikt reglementaire basis, namelijk ingevolge ministeriële omzendbrieven. Welke regeling zal hiervoor in de toekomst worden uitgewerkt? Ten slotte vermeldt de Memorie van Toelichting bij het ontwerp van bijzonder decreet weinig over de financiële implicaties van voorliggend decreet. Het lid wil deze kennen.

Een verslaggever stelt dat de toekomst zal aantonen dat wij op onderwijsgebied momenteel een belangrijke periode beleven door het herschrijven van de grondwetsartikelen 17, 59bis en 107ter. Het onderwijsvlak fungeert als een der sleutelvlakken van de staatshervorming. Ik de toekomst zullen de politici een andere opstelling moeten hebben bij het betreden van het onderwijsterrein onder meer op financieel gebied. Hij constateert een samenwerking voor kwaliteitsverbetering en dit over alle netten heen. Dit debat rond het ontwerp van bijzonder decreet is een der belangrijkste debatten na de schoolpactwet die de krachtlijnen uittekent voor een nieuw onderwijsbeleid. Hij stelt met voldoening vast dat de politieke zeden in dit land worden bijgeschaafd. Meestal worden belangrijke zaken op de publieke markt uitgevochten. Hier zijn de vier grote politieke families op een discrete manier te werk gegaan. Inzake de interne discussie werd echter een grote openheid aan de dag gelegd. Dit is een belangrijke vaststelling voor het Vlaanderen van morgen.

Ten gronde oordeelt hij dat er in het verleden een te grote afhankelijkheid van het politiek bestel bestond in hoofde van diegenen die verantwoordelijkheid droegen. Hij verwijst hier naar het ontstaan van het vernieuwd secundair onderwijs, alhoewel dit zeker geen appreciatie hiervan betekent. Bovendien was het Rijksonderwijs benadeeld door de snelle opeenvolging der bevoegde ministers. Deze ervaringen hadden tot gevolg dat ook het Rijksonderwijs oordeelde dat het recht had op een eigen inrichtende macht en een zekere afstandelijkheid tegenover de bevoegde minister. Hiermee wilde men beheersmatig en pedagogisch tot een grotere continuïteit komen en dit door mensen die niet per definitie een politiek etiket dragen. Geen enkele politieke partij heeft er baat bij dat het Gemeenschapsonderwijs wordt gepolitiseerd. Het zal wel niet eenvoudig zijn om bekwame personen, kosteloos bij de lokale schoolraden te betrekken ; dit wil zeggen mensen met een oprecht engagement tegenover dit net en zijn pedagogisch concept. Dit geldt uiteraard ook voor de centrale raad. Het pedagogisch concept van het Gemeenschapsonderwijs is soms rijker dan men op het eerste gezicht zou vermoeden. Deze verslaggever is de mening toegedaan dat men in de toekomst een andere dynamiek moet ontwikkelen. Immers, vertrekken van een andere structuur betekent niet noodzakelijk een beter beleid en beheer. Als men een aantal personen bij het onderwijs wil betrekken dan zijn er ook andere bevoegdheden nodig : hij steunt daarom een maximale decentralisatie.

Een ander aspect van deze hervorming is **de** fundamentele democratisering die ook op lokaal vlak tot uiting komt in de verkiezing door de ouders, tevens klanten van het onderwijs. De pedagogische colleges op hun beurt werden reeds via een verkiezingsprocedure of via consensus door het pedagogisch corps samengesteld. De voorstelling dat de verkiezing van hun afgevaardigden voor de lokale schoolraad getrapte gebeurt, moet hiermee wel rekening houden.

Zijn fractie steunt het ontwerp van decreet. In het verleden diende zijn partij in het nationale Parlement een wetsvoorstel in, als uitvloeisel van het Akkoord van 1984. Aan de voorstellen die toen werden geformuleerd kon geen enkele fractie aanstoot nemen. Inzake de procedure en het algemeen politiek kader is hij tevreden dat het overleg niet werd beperkt tot een toevallige politieke meerderheid. In de toekomst zullen alle wijzigingen aan het decreet eveneens een bijzondere meerderheid vereisen. Hij vindt het geslaagd dat ingevolge het bereikte akkoord het toekomstige Gemeenschapsonderwijs gedecentraliseerd, gedemocratiseerd en beheerd wordt op een verpersoonlijkte manier door mensen die aan dit onderwijs zijn gehecht. Hij is gelukkig met het feit dat de ARGO van start kan gaan, alhoewel met een voorlopige structuur, op 1 januari 1989.

Inzake de bevoegdheden was deze verslaggever oorspronkelijk voorstander van een tussenstructuur. Hij vindt het echter positief dat die werd weggelaten. Dit ontwerp van decreet impliceert veel samenwerking, onder meer inzake mobiliteit zodat er in de praktijk een tussenstructuur zal ontstaan. In de nieuwe structuur werden de bevoegdheden gepreciseerd en afgelijnd. Door deze afbakening werden in feite conflictsituaties vermeden. Niet alles is geregeld, maar het conflictmodel werd optimaal vermeden. De bevoegdheidsafbakening betekent ook een verrijking van het huidige stelsel. Hij betwijfelt het nut der SABMO's niet, vooral inzake de financiële autonomie, maar nu ontstaat een eenheid met betrekking tot het beheer en wordt een pedagogische autonomie verwezenlijkt.

Inzake de samenstelling der organen is hij verheugd over

de inspraak van de ouders. Zij hebben de verantwoordelijkheid over de schoolkeuze en over wie ze in de schoolraden zullen verkiezen. Men zal niet vlug mogen inspelen op de te verwachten kritiek dat deze of gene groep onvoldoende is vertegenwoordigd. De objectieve samenstelling van de schoolraden is belangrijk. Men moet het gewicht leggen waar het hoort.

De lokale beheersorganen regelen het beheer, het pedagogisch beleid en het personeelsbeleid. Het pedagogisch beleid wordt via de pedagogische colleges gerealiseerd. Het onderwijzend personeel komt dus ten volle aan zijn trekken. In het personeelsbeleid zullen de syndicale overlegcomités hun rol moeten spelen. Een vorige interveniënt hield een pleidooi om de ouders goed te begeleiden. Deze verslaggever pleit ter zake voor de nodige omzichtigheid. Hij opteert ervoor om de centrale raad een zekere vorming te laten organiseren, dit te samen met de nodige decentralisatie. Een te grote betutteling door een politieke, syndicale of andere instantie kan de oorzaak zijn van een mislukking der depolitisering. Beter ware het de ouderverenigingen hun werk te laten doen.

Inzake de centrale raad is er steeds kritiek mogelijk. Waarom beperkt men de voorlopige centrale raad tot negen personen ? Waarom zetelen er in de definitieve centrale raad twaalf mensen ? Een amendement ter zake is mogelijk, maar de verslaggever pleit voor de nodige voorzichtigheid. Gezien de ideologische en filosofische verhoudingen binnen de Vlaamse Raad is het cijfer „9” misschien de beste oplossing. De definitieve centrale raad moet werkzaam zijn en blijven. De huidige beperking lijkt hem daarom verantwoord. Beter is na vijf jaar de leden zonodig te desavoueren en te vervangen. Het moeten immers competente personen zijn die in de centrale raad zetelen. Bovendien zijn ze verantwoordelijk tegenover de organen van het Gemeenschapsonderwijs en niet ten overstaan van politieke organen.

Met betrekking tot de blokkeringsmechanismen merkt hij op dat er binnen de Vaste Nationale Schoolpactcommissie een veto-recht bestond. Hij denkt niet dat dit beter was dan de nieuwe mechanismen die gelden voor, in grote lijnen, de ideologische en filosofische materies van het Gemeenschapsonderwijs en voor de begrotingen. Hij betwijfelt soms of het blokkeren van een begrotingspost niet de goede werking van het Gemeenschapsonderwijs in het gedrang zal brengen. Een goede keuze der verantwoordelijken is zijns inziens noodzakelijk wil de centrale raad naar consensus toe werken. Een politieke betutteling is echter niet wenselijk.

Op financieel gebied heeft het Politiek Akkoord de mogelijkheid gecreëerd tot autonomie terwijl bovendien een solidariteitsmechanisme tussen de scholen tot stand wordt gebracht. In dit akkoord vindt hij daarenboven de volgende belangrijke standpunten : de vrije keuze wordt in het basisonderwijs verzekerd door het herstel van het kosteloos vrije keuze-leerlingenvervoer ; het financieel beheer door het departement onder meer met betrekking tot het zonale leerlingenvervoer. Tevens is deze verslaggever erover verheugd dat men eindelijk de moed opbrengt om het systeem van de sociale voordelen in discussie te brengen. Hij onderstreept eveneens de wil om tot een Algemene Onderwijsraad voor de Vlaamse Gemeenschap te komen. Dit is een waarborg om in dit land tot een meer open onderwijsbeleid te komen en dit over alle netten heen.

Inzake de politieke benoemingen steunt hij de idee om competente mensen naar de administratie van de ARGO aan te trekken. Uit het ontwerp van decreet blijkt voldoende dat aan die personen heel hoge voorwaarden worden gesteld. Zij zullen de pedagogische continuïteit moeten laten respec-

teren. Hij breekt daarom een lans voor de oprichting van een behoorlijke studie- en documentatiedienst. Tot op heden beschikt het Rijksonderwijs hierover niet.

Hij drukt de hoop uit dat de ARGO, een belangrijke stap inzake democratisering, decentralisatie en autonomie, een belangrijk elan zal geven aan het Gemeenschapsonderwijs in Vlaanderen. De ARGO is bovendien een sleutelfiguur ter vrijwaring van de vrije schoolkeuze in Vlaanderen. Allen samen moet men in alle openheid voort ijveren voor de toekomst van het Gemeenschapsonderwijs dat moet worden bemand met bekwame mensen. Hij verheugt zich bovendien over de toelichting van de Gemeenschapsminister van Onderwijs waar deze onderstreepte dat het Gemeenschapsonderwijs geen onderwijs is dat door losse schakels wordt gevormd, maar een eenheid inzake pedagogisch concept uitmaakt.

Een lid stelt vast dat men in volle staatshervorming bezig is met de oprichting van de ARGO. Deze vernieuwing van het educatief bestel toont duidelijk aan wat men met de staatshervorming kan realiseren. De ARGO vormt een belangrijke uitdaging. Niet iedereen was gelukkig met het bestaande Rijksonderwijs. Van de ouders en de leerkrachten werden er tot op heden weinig inspanningen gevraagd. De kwaliteit van de start der Autonome Raad is ook een uitdaging voor de politici. Een toekomstgericht Gemeenschapsonderwijs zal democratisch zijn en worden. Momenteel staan we aan het eind van een evolutie die al jaren bezig is. Haar fractie opteerde reeds in 1971 voor een eigen inrichtende macht voor het Rijksonderwijs. Van meet af aan werden de mogelijkheden voor de autonomie van het Rijksonderwijs en de decentralisatie ervan in het perspectief gesteld van de kwaliteitsverbetering van het onderwijs in het algemeen. Men wou aan het Rijksonderwijs dezelfde kansen bieden als aan de andere netten.

Een lid is tevreden met het voorliggend ontwerp van decreet. In een unitair staatskader was dit niet mogelijk geweest. Zij merkt op dat, niettegenstaande de voortschrijdende laïcisering van onze maatschappij, het marktaandeel van het Rijksonderwijs een dalende trend vertoont. Zij betreurt dat het gunstige statuut voor de leerkrachten van het Rijksonderwijs nooit een tegenhanger voor het vrij onderwijs heeft gekend en dit niettegenstaande de bepalingen van het Schoolpact. Wel leden de goede scholen onder de voorziene mobiliteitsregeling. Daarom is er een statuut nodig voor de leerkrachten van alle netten dat enerzijds waarborgen bevat voor de leraars, maar anderzijds niet ten nadele van de scholen en het verstrekte onderwijs mag uitvallen.

Over de samenstelling van de bestuursorganen en de financiering van het Gemeenschapsonderwijs bleef er lang discussie bestaan. Haar partij opteerde voor verkiezingen, niettegenstaande dit voor haar partij negatief zou uitvallen. Voor de financiering bleven er twee opties over : een financiering volgens behoeften of volgens criteria. Dit laatste is voor het Rijksonderwijs quasi onmogelijk gezien de behoeften. Zij is met het bereikte compromis niet opgetogen, maar toch is zij blij dat het bestaat. Alleszins moet het werkzaam zijn. Het lid is verheugd dat er uitdrukkelijk wordt vermeld dat het lokale niveau zal beslissen over hetgeen lokaal mogelijk is en zij steunt het streven naar participatie. Ook onderschrijft de spreker de geest van positieve neutraliteit die zal worden uitgetekend ; dit is beter dan het huidige neutraliteitsbegrip. Haar partij was nooit gelukkig met het diplomacriterium. Wat zal hiermee gebeuren ?

Men kan misschien betreuren dat de verzuiling het op het pluralisme heeft gehaald. Het pluralistisch onderwijs heeft

nu geen levenskansen. Dit ontwerp van decreet getuigt van de groeiende culturele verdraagzaamheid binnen de Vlaamse Gemeenschap. Wanneer zal de Algemene Onderwijsraad in werking treden ? Zij betreurt dat in het verleden het nationale Parlement te veel buiten spel werd gezet door de Vaste Nationale Schoolpactcommissie. In de ARGO moet het pedagogische voorop staan en dit in een pluralistische geest. Zij hoopt dat de onderwijsvrede hierdoor zal worden gewaarborgd. Het Vlaamse Parlement mag in de toekomst niet buiten spel worden gezet. Daarom opteert zij voor een afspraak ten einde een goede start te voorzien ; later moet de autonomie haar weg kunnen vinden. Een Vlaamse schooloorlog moet worden vermeden.

Of het Gemeenschapsonderwijs in aantrekkelijkheid zal kunnen concurreren hangt af van het pedagogisch concept van het net : dit moet aantrekkelijk zijn. Mede van belang zijn het pedagogisch profiel van de scholen en de schoolgemeenschap alsmede de kwaliteit van het geboden onderwijs. Ook de kansen voor de inworteling van het gemeenschapsleven, tot in de structuren van de scholen toe, is belangrijk.

Haar fractie zal met een kritische maar positieve ingesteldheid de ARGO volgen. Deze staat voor een zware uitdaging gezien de toekomst der jongeren op Europees vlak.

De tweede verslaggever herinnert aan de historiek die de totstandkoming van het Politiek Akkoord vooraf ging. Twee aspecten waren hier belangrijk : enerzijds de *communautarisering* van het onderwijs, anderzijds het vermijden van een dominerende door een bepaalde filosofische strekking. Hij refereert naar de evolutie van het Rijksonderwijs gedurende de laatste tien jaar. Dit onderwijs had het moeilijk om zich te profileren.

In de Memorie van Toelichting wordt gewezen op bestaande politisering en centralisering, alsmede op het gebrek aan continuïteit inzake het beleid. Dit laatste was het grootste euvel, zoals blijkt uit het invoeren en veralgemenen van het VSO. Dit alles gaf aanleiding tot het nieuwe Politiek Akkoord.

Zijn fractie staat achter het bereikte compromis. Het is juist dat deze fractie een grote voorliefde voor het vrij onderwijs heeft, maar dit werd dan ook dikwijls bedreigd. Anderzijds bevestigt hij dat er eveneens een plaats moet worden voorzien voor het Rijksonderwijs, voor het gemeentelijk en het provinciaal onderwijs en voor de autonome scholen. Hij heeft geen enkel probleem met de voorziene autonomie voor het Gemeenschapsonderwijs, maar wijst erop dat het nodig is om de lessen uit het verleden te trekken. Een politisering van de verantwoordelijken van de centrale raad en van de lokale schoolraden moet worden afgewezen. Zoniet is de leefbaarheid van het autonome Gemeenschapsonderwijs niet mogelijk.

Het Politiek Akkoord bevat een aantal elementen die ook voor andere netten van belang zijn meer bepaald ten aanzien van het statuut en de voorziene inspraak. Een aantal gevolgen van het akkoord is niet te onderschatten. Zo was de Minister van Onderwijs vroeger voor alle netten en trad hij tevens op als inrichtende macht van het Rijksonderwijs. Nu treedt hier een duidelijke scheiding op.

De voorziene Algemene Onderwijsraad is de grote ontmoetingsplaats voor alle netten. Er moet een geest van samenwerking aanwezig zijn. Het Politiek Akkoord bevat ook een aantal andere belangrijke besluiten, onder meer bepalingen inzake het toekomstige statuut. Dit wordt in het ontwerp van decreet ruim omschreven terwijl een aantal elementen

voor alle netten zullen gelden. De bevoegde Gemeenschapsminister moet dus rekening houden met de bruikbaarheid ervan in andere netten, zoniet ontstaat er een discrepantie. Eenzelfde opmerking maakt hij nu voor wat de organisatie van de inspectiediensten van de verschillende netten aangaat. De inspectienetten van de andere onderwijsnetten zullen in de toekomst ook worden gefinancierd. De centrale inspectiediensten kunnen ook uit voornoemde diensten recruterende. Hij verwijst ook naar de bepalingen van 3. Werking. In 3.2. staat vermeld dat de waarborgregeling voor alle netten geldt. Op basis van de bedragen weerhouden in 1988 en 1989 werd een mechanisme uitgewerkt waaraan de toelagen voor het gesubsidieerd onderwijs vanaf 1989 symmetrische worden aangepast. Het Politiek Akkoord voorziet ook de oprichting van een bijzonder rollend fonds ten behoeve van alle netten en alle niveaus. Hij hoopt dat deze beschikking in de praktijk wordt uitgevoerd. Wat is het gevolg hiervan voor de budgetten en hoe zal het worden gefinancierd ? Welke termijn wordt aan de oprichting ervan gesteld ? Belangrijk is alleszins dat er een pool tussen de scholen wordt gevormd. Al die beschikkingen maken deel uit van een globaal pakket : dit dient politiek te worden waargemaakt.

Voor de overdracht van het Gemeenschapsonderwijs naar de Gemeenschappen is de financieringswet belangrijk. Er is op dit punt een definitief akkoord tot stand gekomen. Welke zijn de financiële mogelijkheden in zijn totaliteit voor de ARGO ? Meer specifiek wenst hij aanvullende inlichtingen over de financiering van de gebouwen van enerzijds de ARGO en anderzijds de andere netten. De ARGO wordt eigenaar van zijn gebouwen. Hoe zal de financiering ervan vanaf 1 januari 1989 gebeuren en met welke middelen ?

Artikel 2 van het ontwerp van decreet bepaalt de toepassingssfeer van dit decreet. Het universitair onderwijs, het hoger zeevaartonderwijs, de koninklijke kadettenschool en het schriftelijk onderwijs vallen er buiten. Aan de Raad van State, aldus het advies van de Raad, werd medegedeeld dat dit laatste te lezen is met de betekenis die het in zijn huidige vorm heeft. Wat houdt dit in ? Wordt de organisatievorm der vier types in de toekomst gewijzigd ? Of blijft alles zoals nu ?

Er komen lokale schoolraden per instelling of per scholengroep. Worden de scholengemeenschappen hiervan de basis of worden ze fundamenteel gewijzigd ? Verder heeft hij vragen naar de relatie tussen en de verhouding van de centrale raad en de lokale raden. Een aantal bevoegdheden worden duidelijk omschreven. Wel stelt de Raad van State tussen beide geen band van ondergeschiktheid vast. Uit de toelichting van de Gemeenschapsminister van Binnenlandse Aangelegenheden en Openbaar Ambt meent hij te moeten besluiten dat de residuaire bevoegdheden bij het lokale niveau berusten.

De Gemeenschapsminister van Binnenlandse Aangelegenheden en Openbaar Ambt weerlegt deze bewering. Hij heeft gesteld dat het de centrale raad toekomt om richtlijnen, in feite komt dit neer op een kaderbevoegdheid, uit te vaardigen die door de lokale schoolraden moeten worden ingevuld.

De vorige spreker aanvaardt deze uitleg. Wel ziet hij niet goed hoe deze richtlijnen door de lokale raden op een verschillende wijze worden ingevuld. Hij wenst via een concreet voorbeeld te vernemen over welke materies het hier gaat. De Gemeenschapsminister stelt dat het moeilijk is om een voorbeeld te geven omdat het residuaire moet gezien worden als nu niet gekende bevoegdheden.

Dit ontwerp van decreet betekent een forse ingreep in het onderwijsbestel, ook op administratief vlak. Daarom wil hij beschikken over het nodige statistische materiaal met betrekking tot het aantal personeelsleden (vast, tijdelijk, BTK)

waarop de hervorming betrekking heeft. Naar de administratie toe worden sommige diensten geheel, andere gedeeltelijk naar de ARGO overgeheveld. Hoe gebeurt deze opsplitsing ?

Hoe zal 'de decentralisatie worden gerealiseerd ? Welke bevoegdheden zal men decentraliseren of deconcentreren naar het lokale niveau ? Zal men toch met tussenstructuren werken ? Waar er vroeger sprake was van decentralisatie van de weddedienst blijft deze nu toch nationaal.

Inzake de afgelijnde bevoegdheden zoals de P.M.S.-centra en de internaten wil hij eveneens hun bezetting vernemen. Deze volledige inventaris is nodig om een duidelijk zicht te krijgen op de overheveling van de bevoegdheden naar de ARGO.

Dit ontwerp van decreet biedt nieuwe kansen voor het Gemeenschapsonderwijs. Het geeft hieraan een nieuwe dynamiek die gericht is op kwaliteit en naar samenwerking over alle netten heen. Dit impliceert tevens een uitdaging voor de andere onderwijsnetten. Volgend jaar zullen er andere accenten in het onderwijsbeleid nodig zijn. Deze hervorming wordt dé onderwijsvernieuwing voor alle netten. Vlaanderen bezit echter nu reeds kwalitatief hoogstaande onderwijsnetten in vergelijking met de ons omringende landen.

Een lid schaart zich achter de geestesgesteldheid die blijkt uit de tussenkomsten der meeste sprekers. Hij heeft zich steeds geëngageerd voor de belangen van het Rijksonderwijs en heeft in alle partijen personen ontmoet die dit onderwijs positief benaderen. Sommigen waren echter eerder de mening toegedaan dat bepaalde ideologische of filosofische strekkingen in het Rijksonderwijs niet vertegenwoordigd moesten zijn. Dit zou ertoe leiden dat het Rijksonderwijs een vorm van gesubsidieerd onderwijs zou worden. Het Rijksonderwijs is echter het onderwijs voor iedereen. Hij pleit daarom voor een geprivilegieerde behandeling van het Gemeenschapsonderwijs op financieel gebied. Iedereen moet er zich kunnen in terugvinden. Daarom moet dit onderwijs meer middelen krijgen dan waarop het volgens het aantal leerlingen recht zou hebben. Dit stelt echter de vraag naar de beperktheid der middelen. Alhoewel hij door de inhoud van het Politiek Akkoord aangenaam werd verrast, blijven bij hem toch een reeks vragen bestaan.

Met betrekking tot de adviesfunctie van de Algemene Onderwijsraad wil hij de kracht van dit advies vernemen. Mag de Raad op eigen initiatief advies verlenen ? Een viertal onderwijsinitiatieven vallen buiten het Gemeenschapsonderwijs. Waar worden echter de alfabetiseringsprojecten, de middenstandsopleiding en het afstandsonderwijs in ondergebracht ? Er wordt verder bepaald dat de verdeling van de invloeden binnen de organen van de ARGO op een fundamenteel democratische wijze moet geschieden. Worden hiermee verkiezingen bedoeld ? Wel wordt van de leden van de bestuursorganen een positief engagement tegenover het Gemeenschapsonderwijs gevraagd. Wie zal echter de criteria van dit engagement bepalen ? De Gemeenschapsministers zullen antwoorden dat de centrale raad hiervoor een opdracht meekrijgt. Bestaan er nu reeds richtlijnen over een aantal inhoudelijke aspecten van deze gehechtheidsverklaring ? Kan, in de optiek van de Gemeenschapsminister, iemand die zijn eigen kinderen naar een ander net zendt, de gehechtheidsverklaring ondertekenen ?

Beide Gemeenschapsministers antwoorden hierop bevestigend. Dit is het logische gevolg van de geest van het akkoord. Een andere houding zou luidens de Gemeenschapsminister van Onderwijs in strijd zijn met het artikel 17 van de Grondwet.

De vorige spreker heeft het wel moeilijk met deze verkla-

ring. Inzake het personeelsbeleid op lokaal niveau wil hij vernemen wie de tijdelijken aanduidt. Is de voordracht van de kandidaten bindend voor de centrale raad ? Wat gebeurt er indien er geen voordracht gebeurt ?

De Gemeenschapsminister van Onderwijs verduidelijkt dat, indien de lokale schoolraad in gebreke blijft, de centrale raad moet optreden.

Het lid vraagt of het hele Gebouwenfonds wordt overgeheveld.

De Gemeenschapsminister van Binnenlandse Aangelegenheden en Openbaar Ambt antwoordt hierop bevestigend. Een deel van het personeel gaat over naar de ARGO en een deel niet. Van dit laatste gedeelte gaat een aantal personen prioritair naar de onderwijsadministratie en de rest naar andere diensten van de Vlaamse Gemeenschap. De huidige omkadering van het Gebouwenfonds is te ruim. Bovendien liggen de bouwactiviteiten nu lager.

De vorige spreker is nu gedeeltelijk gerustgesteld over de samenstelling der bestuursorganen. Wel kan hij niet het SERV-advies volgen waar er werd geopteerd voor de betrokkenheid der sociale partners. Hij vraagt zich af of de voorzienbare onverenigbaarheid voor de syndicale vrijgestelden wel een voldoende waarborg betekent.

De Gemeenschapsminister van Binnenlandse Aangelegenheden en Openbaar Ambt verduidelijkt dat de vraag van de SERV werd geweigerd. Voor de coöptatie van personen uit het lokaal sociaal, economisch en cultureel milieu is er een vrije keuze. In een hogere textielschool bij voorbeeld kunnen vrijgestelden van de onderwijsvakbonden niet zetelen, maar wel werkgevers of syndicale afgevaardigden uit de textielsector. De ouders en oud-studenten bezitten ter zake een vrije keuze.

Het lid stelt vragen over de wijze van kandideren.

De Gemeenschapsminister van Binnenlandse Aangelegenheden en Openbaar Ambt verduidelijkt dat dit op lokaal niveau via een kandidatuurstelling gebeurt. De wijze waarop dit geschiedt, moet door de centrale raad worden bepaald. Bij de coöptatie van leden uit de pedagogische colleges wordt er geen kandidatuurstelling vereist. De keuze gebeurt vrij.

Het vorige lid meent in een vorige tussenkomst over de samenstelling en de werking der centrale raad een **minorisatie** vrees van een bepaalde ideologische minderheid te bespeuren. Het desbetreffende lid pleitte voor een afdoende bescherming. Dacht hij hierbij aan een veto-recht en moeten bepaalde groepen hierbij nominaal worden opgesomd ?

De Gemeenschapsminister van Onderwijs beantwoordt vervolgens de diverse vragen en opmerkingen. Uit deze bespreking trekt hij vijf algemene conclusies. Vooreerst hadden alle tussenkomsten betrekking op de kern van de zaak. Het betekent een uitdaging naar de Vlaamse Raad toe om een decreet betreffende de ARGO op te stellen. Als Vlamingen ondereen werd er hierover beraadslaagd op het niveau waarop het hoort.

Ten tweede getuigde iedereen van een positief engagement naar het Gemeenschapsonderwijs toe. Hij ziet een evolutie in de geesten van elkeen. Positief noemt hij dat de vier partijen tot een goede oplossing zijn gekomen. Ten derde stelt hij een grote eensgezindheid vast over een aantal fundamentele principes, zoals, de zorg voor de kwalificatiebevordering van het Gemeenschapsonderwijs en het onderwijs in het algemeen en de decentralisatie door het lokale niveau volwaardig in het geheel te betrekken. De centrale raad is wel nodig voor de eenheid van het Gemeenschapsonderwijs.

Verder is er het principe van de democratisering via verkiezingen, coöptatie en de waarborgen voor de Vlaamse Gemeenschap. Een discussie over de mechanismen blijft steeds mogelijk. De democratie moet echter kunnen werken : dit veronderstelt een aantal systemen die in elkaar passen. Hierover zou eventueel kunnen worden gesproken. Een ander principe is vervat in de responsabilisering, dit is het verantwoordelijk stellen van de mensen die horen verantwoordelijkheid te dragen, omdat ze er rechtstreeks bij worden betrokken. De Gemeenschapsminister noemt dit depolitiseren, zonder dat hij een kwaad woord naar de politiek wil richten. De Vlaamse Raad en de Vlaamse Executieve worden echter niet uitgeschakeld. Bovendien is de Vlaamse Executieve verantwoordelijkheid verschuldigd aan de Vlaamse Raad.

Als laatste principe wijst hij op de verworvenheid van het politiek akkoord met het decreet. Hij merkt op dat de Algemene Onderwijsraad slechts kan worden opgericht nadat de ARGO tot stand is gebracht. De ARGO vormt immers een wezenlijk element van de concentratie. Het onderwijs vormt een belangrijk maatschappelijk segment waardoor ook mensen van buiten het onderwijsmilieu bij de Algemene Onderwijsraad moeten worden betrokken.

Een vierde algemene vaststelling is de bezorgdheid bij een aantal commissieleden voor de goede werking van de ARGO. In de mate dat deze commissieleden positief geïnspireerd zijn, zijn hun zorgen rechtmatig. Wel meent hij dat fundamentele aanpassingen aan het ontwerp van decreet enkel een theoretische mogelijkheid uitmaken. De bevoegde instanties kunnen later de gemaakte opmerkingen eventueel aanwenden. Ten slotte stelt hij als vijfde vaststelling dat de adhesie van de vier partijen verder gaat dan het voorliggend ontwerp. Het Politiek Akkoord is immers veel ruimer.

De Gemeenschapsminister oordeelt dat in deze bespreking de stellingen van de vier partijen worden bevestigd. De individuele standpunten en de vragen hebben eerder 'betrekking op bepaalde artikelen.

Hij oordeelt dat men via een gesprek moet komen tot de erkenning van het intern pluralisme binnen het Gemeenschapsonderwijs. De centrale raad zal proberen het pedagogisch project te bepalen via een consensus. Het **consensusmodel** werd hier gebaseerd op een drievierde meerderheid, dus zonder veto-recht. Dit vloeit voort uit de geest der onderhandelingen. In de mate dat dit lukt zal het Gemeenschapsonderwijs in Vlaanderen slagen. Met betrekking tot het **neutraliteitskarakter** vindt hij dat het diplomacriterium op zijn minst voor verfijning vatbaar is. Het traditionele begrip „neutraliteit” was te eng. Een positieve benadering van neutraliteit wordt aan de centrale raad, dus aan de betrokkenen zelf, overgelaten. Ook benadrukt hij het fundamentele verschil tussen het pluralistisch onderwijs en het Gemeenschapsonderwijs, het vroegere Rij ksonderwijs.

Met de grootste scrupules werden de adviezen van de Raad van State integraal opgevolgd en in het ontwerp van decreet vertaald. Zelden gebeurde dit op een zo integrale wijze.

Het onderscheid tussen de vooropgestelde doelstelling en de vrees die op het terrein zelf bestaat is te wijten aan een gebrek aan vertrouwen in de mensen die het moeten waarmaken.

Het niet uitvoeren van een aantal primo-benoemingen ware een misverstand tegenover de kwaliteit van het Gemeenschapsonderwijs. Zij moeten de start van de ARGO per 1 januari 1989 waarborgen.

Over de financiële implicaties van de hervorming kan hij

geen direct antwoord formuleren. Er worden niet meteen nieuwe systemen voorzien ; wel worden bepaalde mechanismen op punt gesteld. De mandaten binnen de centrale raad, de commissaris van de Executieve, de **administrateur-generaal** en zijn adjunct moeten behoorlijk worden bezoldigd. Uiteraard vormen deze uitgaven een rechtstreekse supplementaire kost. Voor de rest behouden de Vlaamse Raad en de Executieve hun begrotingsbevoegdheid. De commissaris van de Executieve heeft echter geen opportuniteitscontrole ; er is een autonomie binnen de legaliteit en de budgettaire orthodoxie.

Met betrekking tot de transpositie tussen de goedgekeurde begroting voor 1989 zal er een uitzuivering moeten gebeuren voor de toedeling naar de ARGO toe. De grootste **uitgavenpost** zijn de wedden. Deze blijven centraal uitbetaald. De werkingskredieten voor het Rijksonderwijs moeten worden herschreven : het zonale vervoer moet worden uitgezuiverd. De Gemeenschapsminister wil zich niet wagen aan concrete cijfers. Bovendien zal een betere structuur ook een beter rendement opleveren.

De Gemeenschapsminister geeft vervolgens een aantal statistische gegevens met betrekking tot het huidig Rijksonderwijs (Zie Bijlage II).

De Gemeenschapsminister van Binnenlandse Aangelegenheden en Openbaar Ambt voegt hier aan toe dat het personeel van de bestaande onderwijsadministratie en van het Gebouwenfonds voldoende is om de ARGO en de gecommunautariseerde administratie te bevolken. Als bijkomende kosten, voortvloeiend uit de oprichting van de ARGO, **vermeldt** hij de voorzitter, de twee ondervoorzitters en de ondervoorzitter-secretaris van de ARGO alsmede de administrateur-generaal en zijn adjunct. Anderzijds verdwijnen bepaalde bestaande zaken. Het geheel kan dus een positieve operatie worden en is niet noodzakelijk een meeruitgave.

Als meeruitgave ingevolge het Politiek Akkoord noteert hij het supplementair krediet van 75 miljoen frank per jaar die in de komende vier jaar wordt toegekend om tegemoet te komen aan de specifieke problemen van het gesubsidieerd basisonderwijs. De werkmiddelen worden gecorrigeerd. Dit zal leiden tot een supplementaire uitgave van 340 miljoen frank in 1989. Nadien gebeurt een parallelle opbouw.

Het volume van het bijzonder rollend fonds ten behoeve van alle netten en alle niveaus is bepaald op 0,25 procent van de organiseerbare en subsidieerbare lestijden. In totaal zal dit 250 miljoen frank bedragen maar de aanwending ervan kan niet vooraf worden bepaald en gebeurt op beslissing van de Executieve. De aanwending wordt bepaald in functie van crisissituaties in bepaalde scholen die de moeilijkheden te boven kunnen komen.

Dit zijn echter meeruitgaven die voortvloeien uit het Politiek Akkoord en niet uit de oprichting van de ARGO. Ook voorziet het Politiek Akkoord een aantal minderuitgaven. De aanwending van de door het koninklijk besluit nr. 296 voorziene middelen (huidig overschot 100 miljoen frank) wordt voor drie/vierde gebruikt. Van de rest gaat de ene helft naar het Gemeenschapsonderwijs en de andere helft naar de Schatkist. De gratuititeit van het vrije-keuzevervoer in het basisonderwijs wordt verzekerd (50 miljoen frank) terwijl de kosten van het zonale vervoer door de Vlaamse Executieve worden overgenomen met een evenwichtige vermindering van de werkingskredieten. In het Gebouwenfonds wordt met betrekking tot het personeel bespaard.

Hij concludeert met te stellen dat de oprichting van de ARGO quasi geen meeruitgaven tot gevolg heeft ; het financieringsakkoord dat vervat zit in het Politiek Akkoord zorgt echter voor supplementaire uitgaven. Door de decentralise-

ring zal bovendien iedere uitgave meer worden overwogen dan dit vroeger het geval was. Zo blijft het Gebouwenfonds behouden, maar de voorziene besparingen zullen ten goede komen aan het wetenschappelijk onderzoek waardoor fouten, die in het verleden werden begaan, worden vermeden. Ook inzake de verzekeringen zal men bepalen waar deze nodig zijn en waar de responsabilisering begint.

De Gemeenschapsminister van Onderwijs gelooft dat de federalisering van het onderwijs in feite kostenbesparend zal werken. Dit zit in het systeem van het decreet vervat. Wel merkt hij op dat niet iedereen in het belang van het onderwijs gelooft : ook binnen de Vlaamse Gemeenschap zal er steeds een discussie zijn over de financiële middelen die moeten worden voorzien.

De Vlaamse Gemeenschap zal een nieuw systeem van financiering moeten ontwerpen dat geldt voor alle netten, dit met een wetenschappelijke basis en rekening houdend met de responsabilisering. Alhoewel het onderwijs geen bedrijf is, heeft het Politiek Akkoord de bedoeling een en ander te verwetenschappelijken, in het bijzonder naar de infrastructuur toe.

Het personeelsstatuut van het Gemeenschapsonderwijs zal duidelijk verschillend zijn van dit der andere netten : er moet immers ruimte voor hun eigen specificiteit worden gelaten. De statuten zullen in de toekomst wel gelijkaardig zijn, niet identiek. Zonodig zal hiervoor de terminologie van het bewuste artikel van de Schoolpactwet aangepast worden. Enkel de krachtlijnen worden in het Politiek Akkoord aangegeven. Ook de pedagogische colleges zullen in de toekomst beter worden omschreven. Ten gronde is het echter een goed systeem : men mag daarom niet improviseren. Het huidige personeelsstatuut is te rigied ; het moet dus worden herzien. Anders is de ARGO niet levensvatbaar. Hierover bestaat een consensus binnen het politieke milieu. Syndicaal gezien is het echter moeilijker. Iedereen moet echter zijn rol kunnen spelen. De herziening van het statuut zit in het Politiek Akkoord vervat : een grondige herschrijving ervan, binnen de lijnen die de Vlaamse Gemeenschap aangeeft, is nodig. Hij stelt dit namens de Vlaamse Executieve ; dit is niet hetgene dat de vakbonden vooropstellen. De geëigende rol van de vakbonden blijft hierbij behouden, maar er mag geen rolverwarring optreden. De Vlaamse Executieve heeft hier zijn eigen verantwoordelijkheid.

De tegenstelling tussen de financiering naar behoeften en die volgens de normering werd nu opgelost. De toekomstige financiering zal volgens de normering gebeuren, maar hierbinnen wordt erkenning gegeven aan de specificiteit van het Gemeenschapsonderwijs. Artikel 17 van de Grondwet gaat uit van zowel de gelijkheid der netten als van de objectieve verschillen die moeten worden gehonoreerd. De gelijkheid en de absolute normering werden vertaald in concreet werkzame systemen.

Residuaire bevoegdheden zijn die bevoegdheden die niet duidelijk tot het niveau van de centrale raad of lokale raden behoren. Het kader dat de centrale raad opstelt en de lokale invulling ervan kunnen zijns inziens niet tegenstrijdig zijn.

De Gemeenschapsminister van Binnenlandse Aangelegenheden en Openbaar Ambt verduidelijkt eveneens bepaalde punten.

De termen „ideologische en filosofische verscheidenheid” en „godsdienselijke opvatting” komen uit de **Cultuurpactwetgeving**. Hierbij kunnen twee lijnen worden aangestipt. Enerzijds is voor de gecoöpteerden vanuit de lokale sociale, economische en culturele milieus nadien een ratificatie door de centrale raad voorzien. De algemene opdracht van artikel 7 van het ontwerp van decreet geldt eveneens voor de voorzie-

ne coöptatie vanuit de pedagogische colleges. Hun ratificatie is niet vereist. Het leven aan de basis is een waarborg voor de eerbiediging van de rechten der minderheden. Indien nodig kan de centrale raad eventueel optreden. Ingevolge de democratisering is het wel mogelijk dat er bepaalde meerderheden optreden ; de voorziene stemprocedure sluit een meerderheidssysteem aan de basis geenszins uit. De definitieve centrale raad is in haar eerste helft een weerspiegeling van de verscheidenheid binnen de Vlaamse Raad.

De tweede zes worden verkozen. Hier treedt de wil der kiezers op de voorgrond. Wel is er voor heel Vlaanderen slechts één kiescollege waardoor een minderheid gemakkelijker een zetel kan behalen. Voor deze verkozenen werd er geen decretaal waarborgensysteem ter uitvoering van artikel 7 uitgewerkt. Hier is er sprake van een compromis waarin geen enkele fractie zich volledig terugvindt.

De sociale, economische en culturele milieus werden bewust breed opgevat. Buurtwerkers bij voorbeeld situeren zich in het sociaal milieu en de KMO's in het economische.

Het toekomstige financiële statuut van de Voorzitter en de Ondervoorzitters vergelijkt de Gemeenschapsminister met dit van een rector en een vice-rector van een universiteit. Dit is logisch gezien hun grote verantwoordelijkheid.

Hij geeft toe dat de mogelijkheid tot blokkering van een bepaalde begrotingspost bewust werd gewild, dit in tegenstelling tot het blokkeren van de hele begroting. Men zal dus genoodzaakt zijn een consensus te vinden.

Met betrekking tot de adviesfunctie van de Algemene Onderwijsraad verduidelijkt hij dat deze Raad enkel advies verstrekt, meer niet. De politieke overheid mag niet gebonden zijn door een advieslichaam. De uiteindelijke verantwoordelijkheid ligt bij de uitvoerende en de decreetgevende macht.

Afstandsonderwijs, middenstandsonderwijs en andere onderwijsvormen behoren niet bij de ARGO.

Ten slotte stelt hij dat de Centrale Raad met een bijzondere meerderheid, eventueel zelfs met unanimiteit, de gedachtenwisseling moet opstellen.

Een lid haakt in op de verklaring van de **Gemeenschapsminister** waar deze stelt dat het Politiek Akkoord een compromis is waarin geen enkele fractie zich volledig terugvindt. Met betrekking tot de waarborgen van artikel 7 van het ontwerp van decreet heeft hij nog drie concrete vragen. Wat is de inhoudelijke betekenis van de rechten der ideologische en filosofische minderheden ? Welke waarborgen worden in concreto bedoeld ? Hoe wordt de eerbiediging van de rechten der minderheidsstrekkings in de centrale raad en de lokale raden concreet gewaarborgd ?

De Gemeenschapsminister van Onderwijs behandelt voor eerst de waarborgen die vervat zitten in artikel 7 van het ontwerp van decreet. Het is niet uitgesloten dat in bepaalde organen zich bepaalde ideologische of filosofische meerderheden vormen. De notie „minderheid” sluit geen meerderheid uit. De geest en de letter van artikel 7 beogen dat minderheidsstrekkings evenzeer aan bod komen : een eenzijdig optreden is niet toegelaten. Waarborgen zitten vervat in de concrete wegen die het decreet voor de samenstelling der bestuursorganen voorziet. Op het lokale vlak is dit de democratische basis : het zijn de ouders die kiezen. De coöptatie werd bovendien zeer ruim opgevat. Bij de voorziene ratificatie speelt artikel 7. Hier zijn er dus zeker waarborgen voorzien. Beide groepen kiezen vervolgens de afgevaardigden van de pedagogische colleges.

Met betrekking tot de samenstelling der voorlopige centrale raad weet iedereen waar men aan toe is. Men gaat uit van de krachtverhoudingen binnen de Vlaamse Raad. Hier stelt zich de eeuwige discussie of de politieke proportionaliteit de begrippen ideologische en filosofische strekkingen volledig respecteert. Bij de definitieve centrale raad wordt de helft van de leden aangeduid door de Vlaamse Raad, op voordracht van de betrokken fracties. Ook hier zit dus een waarborg ingebouwd.

Ook in de wijze der besluitvorming zit een waarborg. Voor alle cruciale punten is een ruime meerderheid voorzien met als achterliggende bedoeling tot een consensus te komen. Dit geldt voor het wezenlijke begrotingsdossier. Hierbij is er slechts één beperking voorzien, namelijk dat het systeem moet kunnen functioneren. Het omschrijven van de begrippen „ideologische en filosofische minderheidsstrekkingen” is niet eenvoudig : er kunnen immers nieuwe maatschappelijke stromingen ontstaan. Het hele systeem sluit echter bepaalde meerderheden niet uit.

Een verslaggever heeft een algemene vraag naar de financiële **veantwoordelijkheid** van een aantal bestuursleden op lokaal vlak. In het Rijksonderwijs was tot op heden de overheid verantwoordelijk indien een niet-organieke of -statutaire werd benoemd. In het vrij onderwijs werd in dit geval de wedde ingehouden en teruggevorderd : hier was de inrichtende macht verantwoordelijk. Hoe situeert zich de verantwoordelijkheid binnen de ARGO ?

Inzake de financiële verantwoordelijkheid stelt de Gemeenschapsminister van Onderwijs dat de normen integraal moeten worden gerespecteerd **zoniet** moet men rechtstreeks zelf de gevolgen dragen. Onder meer de commissaris van de Executieve moet erover waken dat de decreten worden geëerbiedigd en dat het budget niet wordt overschreden. Dit is een waarborg voor de totale orthodoxie en de **responsabilisering** der betrokken bestuursorganen.

De Gemeenschapsminister voor Binnenlandse Aangelegenheden en Openbaar Ambt ziet twee centrale **mogelijkheden** voor de aanstellingen op lokaal vlak : een organieke controle (er is al dan niet een ambt) en een statutaire controle (komt de betrokkene in aanmerking). De organieke controle gebeurt door : de commissaris van de Executieve, de centrale raad die iedere bevoegdheidsoverschrijding controleert en de administratieve controle vanuit het departement. Voor de statutaire controle gelden de normale elementen die de verantwoordelijkheid van ambtenaren en bestuurders regelt. Persoonlijke fouten geven dus aanleiding tot terugvordering. Preventieve maatregelen worden in de ARGO ingebouwd. De commissaris van de Executieve speelt hierin een cruciale rol. Tevens worden bepaalde termijnen in het decreet ingebouwd. Indien een directie zich op de hoogdringendheid beroept om een foutieve aanstelling te verrichten zal de directie zelf hiervoor verantwoordelijk zijn. Bovendien mag de commissaris een beroep doen op ambtenaren van de administratie ten einde zijn controle uit te voeren.

Op vraag van een lid bevestigt de Gemeenschapsminister dat ten gevolge van artikel 7 de aanwezigheid van **minderheidsstrekkingen** een fundamenteel recht is. Op advies van de centrale raad bepaalt de Executieve de procedure voor de coöptatie en dus van de ratificatie. De bedoeling is dat de coöptatie artikel 7 moet realiseren indien dit niet via de verkiezingen is gebeurd. Zoals hij het reeds stelde, komen minoritaire tendensen gemakkelijker aan bod in een nationaal kiescollege dan in verschillende provinciale kiescolleges. De definitieve centrale raad kent bovendien een specifieke

meerderheid : een gewone binnen de twaalf leden gekoppeld aan een bijzondere meerderheid binnen de zes leden die door de Vlaamse Raad worden aangeduid. De ratificatieprocedure die de Executieve moet uitwerken, biedt de mogelijkheid om artikel 7 te realiseren.

II. Artikelsgewijze bespreking

Artikel 1

Dit artikel wordt door de Commissie eenparig aangenomen.

Artikel 2

Een lid wil vernemen of er een onderscheid wordt gemaakt tussen het Hoger Onderwijs van het lange type en dit van het korte type. Vallen zij onder het toepassingsveld van dit decreet ? Het HOLT wordt immers met het universitair niveau gelijkgesteld ingevolge de wet van 7 juli 1970. Het hoger onderwijs heeft eigen bestuursorganen die zelf hun gebouwen beheren. Bovendien bestaan er grote verschillen tussen het hoger onderwijs van het lange type en dit van het korte type. Zal er geen vervaging van beide typen in de hand worden gewerkt door een gezamenlijke raad van bestuur te voorzien ? Zal de samenwerking op het gebied van het wetenschappelijk onderzoek tussen de universiteiten en het HOLT niet worden afgeremd ? Het lid uit bovendien zijn vrees voor het feit dat in de praktijk een van beide types in een gezamenlijke raad van bestuur niet of ondervertegenwoordigd zal zijn. De autonomie van het HOLT, behalve inzake het personeelsbeleid, wordt door dit ontwerp van decreet niet verstrekt. Hun wederzijdse specificiteit moet in de uitvoeringsbesluiten worden gespecificeerd.

Een verslaggever wijst er op dat de commentaar bij artikel 2 stelt dat ook de rijks-PMS-centra alsmede alle toekomstige onderwijsinitiatieven onder dit decreet vallen. Wat wordt hiermee bedoeld ? Wat bedoelt de Raad van State juist met de termen „in de huidige vorm van organisatie”, daar waar wordt gesteld dat het schriftelijk onderwijs niet onder de toepassingsfeer van het decreet valt. Zal de koninklijke kadettenschool afzonderlijk door de administratie worden beheerd ?

De Gemeenschapsminister van Binnenlandse Aangelegenheden en Openbaar Ambt verduidelijkt dat zowel het hoger onderwijs van het lange type als dit van het korte type onder de ARGO vallen. Dit in tegenstelling met het universitair onderwijs. Verder stelt hij dat de term Gemeenschapsonderwijs gebruikt wordt in een ruime betekenis. Bij de bespreking van het nieuwe Grondwetsartikel 17 werd er een lange bespreking gewijd aan de betekenis van de term „onderwijs”. De nationale Regering gaf toen een verklaring van dit begrip.

De Gemeenschapsminister van Onderwijs voegt hier nog aan toe dat onder Gemeenschapsonderwijs strikt het huidige Rijksonderwijs dient verstaan. Hij hoopt echter dat er in de toekomst netoverschrijdende initiatieven zullen ontstaan waarin de ARGO inspraak zal hebben als inrichtende macht van het Gemeenschapsonderwijs. Met betrekking tot het schriftelijk onderwijs verduidelijkt hij dat deze dienst niet netgebonden is : het is geen dienst van het Rijksonderwijs. In de toekomst kunnen de ARGO, het departement of andere netten sui generis iets uitwerken, vandaar de door de

Raad van State gebruikte terminologie. De kadettenschool is nu aan het Ministerie van Landsverdediging verbonden en het hoger zeevaartonderwijs (Antwerpen en Oostende) aan dit van Onderwijs en dit van Verkeerswezen.

Het hoger zeevaartonderwijs heeft een bijzondere vorm van bestuur waarbij andere vormen van participatie zijn voorzien onder meer deze van de reders. Daarom wordt er beter aan dit onderwijs niet geraakt. Verkeerswezen is nu ook een aangelegenheid van de Vlaamse Gemeenschap geworden. Dit onderwijs valt dus binnen onze Vlaamse autonomie maar niet binnen de ARGO-structuur.

Een andere verslaggever wil vernemen hoe de ARGO in de toekomst, via overleg met de administratie en de andere netten, kan inspelen op nieuwe initiatieven onder meer inzake het Open Hoger Onderwijs. Voorts heeft de wetgever de mogelijkheden van het HOBV, naar het wetenschappelijk onderzoek toe, verruimd. Het ARGO-decreet mag niets wijzigen aan deze beschikkingen die buiten het zuiver onderwijsvlak vallen.

De Gemeenschapsminister van Onderwijs verduidelijkt dat bij netoverschrijdende initiatieven het Gemeenschapsonderwijs hierbij via de ARGO wordt betrokken. De Vlaamse Raad en de Executieve kunnen algemene initiatieven nemen en hiervoor te rade gaan bij de netten, dus ook bij de ARGO.

Het ontwerp van decreet verandert niets aan de onderzoeksmogelijkheden van het hoger onderwijs van het Rijk. De ARGO is er dus bij betrokken. De specificiteit van het hoger onderwijs van het lange type en dit van het korte type moet worden erkend evenals het feit dat deze types geen universitair onderwijs verstrekken. Hij bevestigt hierbij een zekere visie op het „tertiair onderwijs”, zoals de Gemeenschapsminister het uitdrukt : het universitair onderwijs en het HOBV hebben ieder hun eigen specificiteit. Bovendien zijn het HOLT en het HOKT niet identiek : beiden hebben specifieke kenmerken. De centrale raad moet de nodige wijsheid opbrengen om rekening te houden met hun specificiteit onder meer inzake hun vertegenwoordiging. Ook de Executieve zal hieraan voldoende aandacht moeten schenken. Het ene type mag het andere type niet domineren.

Een lid wijst erop dat bepaalde Europese projecten met betrekking tot het hoger onderwijs netoverschrijdend werken. Bepaalde samenwerkingsakkoorden tussen instellingen van verschillende netten zijn dus niet uitgesloten. Kan de ARGO die projecten zo nodig rechtstreeks volgen ?

De Gemeenschapsminister van Onderwijs bevestigt dat alle initiatieven van het Rijksonderwijs in de toekomst over de ARGO moeten gaan. Dit impliceert eveneens het optreden van de ARGO bij nieuwe initiatieven. Ingevolge de voorziene autonomie, via de ARGO, zal het Rijksonderwijs in de toekomst meer initiatief hebben dan dit momenteel het geval is.

Een verslaggever ziet inzake het Open Hoger Onderwijs twee aanbodluiken : het eerste als afstandsonderwijs, het tweede naar de scholen toe. In het eerste luik, dat identiek is aan het principe van het schriftelijk onderwijs wordt de ARGO niet betrokken. Is de ARGO wel een gesprekspartner met betrekking tot het tweede luik ?

De Gemeenschapsminister van Onderwijs bevestigt dat de ARGO, als inrichtende macht van het Gemeenschapsonderwijs, bij het tweede luik een gesprekspartner is. Bij het eerste aanbodluik verklaart hij dat indien het aanbod, buiten schoolverband, afkomstig is vanuit een algemeen of Euro-

pees verband de ARGO wel een gesprekspartner is indien het huidige Rijksonderwijs hierin is betrokken.

De Gemeenschapsminister van Binnenlandse Aangelegenheden en Openbaar Ambt voegt er nog aan toe dat hij drie mogelijke initiatieven ziet :

- initiatieven zoals het schriftelijk onderwijs waarbij de ARGO niet wordt betrokken ;
- netoverschrijdende initiatieven waarbij de ARGO wel is betrokken ;
- het initiatief dat zich enkel tot een net richt : hiervoor moet er echter een begrotingsbasis zijn.

Een andere Verslaggever ziet nog een vierde mogelijkheid, namelijk een initiatief binnen een welbepaalde school. De scholen mogen niet te zeer afhankelijk zijn van de ARGO waardoor ze zelf geen initiatieven kunnen nemen. Hij verwijst hierbij naar het Erasmusproject.

De Gemeenschapsminister van Binnenlandse Aangelegenheden en Openbaar Ambt repliceert dat het Erasmusproject zich tot instellingen richt en niet tot netten. De vraag moet van de instellingen uitgaan. Speciale schoolinitiatieven zijn enkel mogelijk binnen de residuaire bevoegdheid en op voorwaarde dat de centrale raad het kader heeft getrokken dat door de lokale schoolraden zelf kan worden ingevuld.

Het ongewijzigde artikel 2 wordt eenparig aangenomen.

Artikelen 3 en 4

Er worden geen opmerkingen gemaakt. De artikelen worden ongewijzigd en eenparig aangenomen.

Artikel 5

Een lid informeert of de huidige scholengemeenschappen en SABMO's behouden blijven.

Volgens de Gemeenschapsminister van Onderwijs moet de centrale raad een hertekening der structuren uitvoeren. De verschillende omschrijvingen kunnen niet worden behouden. Er moet een logische, functionele en geografische structuur worden uitgetekend. Nu bestaan er 580 instellingen ; dit aantal dient te worden gereduceerd.

De Gemeenschapsminister van Binnenlandse Aangelegenheden en Openbaar Ambt voegt hier uitdrukkelijk aan toe dat de SABMO's en de scholengemeenschappen worden ondervangen door de nieuwe scholengroep. Zij zullen de bevoegdheden van de scholengemeenschappen en van de SABMO's uitoefenen. Het veld wordt dus vereenvoudigd en hertekend.

Ook een Verslaggever pleit voor een grotere eenvoud der structuren. Ingevolge de implicaties van deze nieuwe structuren op de bestaande wetgeving, moet deze laatste worden aangepast.

De Gemeenschapsminister van Onderwijs geeft toe dat een diepgaand onderzoek nodig is. Waar nodig zal decretaal moeten worden opgetreden.

Een lid wil weten wat onder het woord „bestuurslichamen”, vermeld in § 2 van dit artikel, moet worden verstaan. Zullen deze bestuurslichamen een zekere autonomie bezitten ?

De Gemeenschapsminister van Onderwijs verduidelijkt dat er hier sprake is van een delegatie van bevoegdheden vanuit de inrichtende macht, de ARGO.

Een Verslaggever wil meer uitleg vernemen over de relatie tussen de centrale raad en de lokale raden onder meer op het gebied van de inspraak inzake de herstructurering. Men mag ter zake geen onbeperkte volmacht geven aan de centrale raad : de inspraakprocedure moet worden ingebouwd zodat de scholen geraadpleegd worden.

De Gemeenschapsminister van Binnenlandse Aangelegenheden en Openbaar Ambt repliceert dat de centrale raad zelf deze procedure moet regelen. Dit valt binnen zijn bevoegdheden. Deze worden duidelijk verdeeld per niveau. Het is logisch dat wanneer bepaalde organen worden opgericht zij zelf hun bevoegdheden invullen.

Het ware echter niet wijs indien de centrale raad deze nieuwe structuur van boven oplegt. Daarom zullen ook gesprekken met het lokale niveau nodig zijn. Dit is een primaire logica. Zo zullen de autonome internaten en de PMS-centra die verschillende scholengroepen bedienen hierbij moeten worden betrokken, ook op institutioneel vlak. De Executieve is bezorgd voor de reële betrokkenheid van de basis. Op vraag van een lid voegt hij er nog aan toe dat momenteel drie internaten autonoom zijn : zij hangen niet af van een welbepaalde onderwijsinstelling, en zullen dus niet door een schoolraad worden beheerd.

Een andere Verslaggever oordeelt dat de aanpassing van de bestaande wetgeving niet eenvoudig zal zijn. Hierbij mogen vanuit de ARGO evenmin omschrijvingen aan de andere netten worden opgelegd zoals dit bij de rationalisatie en programmatie van het onderwijs het geval was. Dit zou tot een oneerlijke en ongelijke concurrentie kunnen leiden.

De Gemeenschapsminister van Onderwijs beaamt dat er voorzichtig zal moeten worden tewerkgegaan.

Deze Verslaggever wijst erop dat, niettegenstaande de bepalingen van artikel 3, in artikel 5, § 2 nog steeds sprake is van „Vlaamse” Executieve.

De Commissie beslist als tekstverbetering het woord „Vlaamse” weg te laten, dit als technische consequentie van artikel 3.

Na deze tekstverbetering wordt het artikel 5 eenparig aangenomen.

Artikel 6

Een lid kan de Gemeenschapsministers niet volgen waar zij bij de Algemene Bespreking stelden dat leden van de bestuursorganen van de ARGO hun kinderen naar andere onderwijsnetten mogen zenden. Welke is hiervoor hun argumentatie ?

De Gemeenschapsminister van Binnenlandse Aangelegenheden en Openbaar Ambt stelt dat het recht op privacy een absoluut recht is. In een gezin zijn er bovendien twee partners. Wel is er de appreciatie van de kiezers en van diegenen die coöpteren en dit op beide niveaus. Dit zal evengoed het geval zijn bij de aanduiding door de fracties van de zes leden van de centrale raad.

De Gemeenschapsminister van Onderwijs voegt hier aan toe dat er een grondwettelijke vrijheid inzake onderwijs bestaat. Men moet hiermee rekening houden bij het opstellen

van de verklaring van gehechtheid aan het Gemeenschapsonderwijs. Er kunnen zich bijvoorbeeld bepaalde familiale situaties voordoen waar beide partners in een verschillend net les geven. Maar hij heeft geen moeite met te stellen dat diegene die de gehechtheidsverklaring ondertekent dan ook consequent moet handelen.

Een Verslaggever wil meer informatie over de inhoud van de gehechtheidsverklaring. Ingevolge artikel 32, 2° krijgt de centrale raad een onbeperkte volmacht om die verklaring op te stellen. De Vlaamse Raad heeft bovendien geen controle op deze centrale raad.

De Gemeenschapsminister van Binnenlandse Aangelegenheden en Openbaar Ambt wijst op het bestaan van blokkeringsminderheden binnen de centrale raad waardoor een consensus moet worden nagestreefd. Hij stelt dat in de definitieve centrale raad iedere fractie die twee van de zes van de door de Vlaamse Raad aangeduide mandaten bezit een blokkeringsminderheid vormt. Hij zou verstaan dat de voorgaande klacht vanuit de PVV- of de VU-fractie werd geformuleerd maar niet vanuit de fractie van deze verslaggever.

Deze Verslaggever repliceert dat hij als lid van deze Commissie het algemeen belang nastreeft. Er worden hier bevoegdheden toegekend zonder dat er vanuit de Vlaamse Raad enige controlemogelijkheid bestaat. Dit geldt evengoed voor de neutraliteitsverklaring, voorzien bij artikel 32, 1°.

De Gemeenschapsminister van Binnenlandse Aangelegenheden en Openbaar Ambt deelt deze mening niet. Het Arbitragehof kan de neutraliteitsverklaring aan artikel 17 van de Grondwet toetsen.

De Verslaggever oordeelt dat niettegenstaande de bevoegdheid van het Arbitragehof in deze materie er aan de Vlaamse Raad een controlebevoegdheid met betrekking tot de gehechtheids- en de neutraliteitsverklaring moet worden toebedeeld.

De Gemeenschapsminister van Binnenlandse Aangelegenheden en Openbaar Ambt verduidelijkt dat iedere onderhandelaar het belang van deze aangelegenheid beseft. Daarom werd er voor een aantal materies een bijzondere meerderheid voorzien waarbij een blokkeringsminderheid werd ingebouwd. Als de Vlaamse Raad zelf die verklaringen wil opstellen of bepaalde indicaties in dit decreet wil opnemen dan moet deze bijzondere meerderheid niet worden weerhouden.

De Verslaggever vertrekt van het uitgangspunt dat de gehechtheids- en de neutraliteitsverklaring niet identiek zijn. Inzake de neutraliteitsverklaring doet de Vlaamse Raad volledig afstand van zijn rechten. De gehechtheidsverklaring is niet van zo groot belang : het is enkel de uitdrukking van een wantrouwen tegenover een aantal personen en individuen. Wat houdt deze gehechtheidsverklaring in ? Bezitten beide Gemeenschapsministers dienaangaande bepaalde indicaties in verband met het eventueel opleggen van bepaalde verplichtingen of engagementen ?

De Gemeenschapsminister van Onderwijs wil vertrekken vanuit zuivere stellingen. Elk pedagogisch project brengt consequenties mee voor hun dragers. Anders zou er een structurele bedreiging van hun geëigend project ontstaan. Dit is de principiële basis die inhoudelijk moet worden opgevuld. Hij pleit ervoor dat deze inhoud niet door de politici wordt opgevuld : bepaalde evoluties in de geesten zijn altijd mogelijk. Daarom moeten de rechtstreeks betrokkenen zelf deze inhoudelijke bepalingen opstellen. Het Politiek Akkoord werd uitgewerkt door politici. Maar men mag niet in het andere

uiterste vallen door de politici verantwoordelijkheden te laten dragen die de hunne niet zijn. Een politisering ware daardoor mogelijk. Deze delicate materie moet bij consensus worden geregeld. Daarom pleit hij voor het behoud van de voorliggende tekst.

Een andere Verslaggever oordeelt dat de neutraliteit van het Gemeenschapsonderwijs een der hoekstenen is van ons hele onderwijsbestel. Artikel 17 van de Grondwet bevat enkel de grondregels van dit beleid. Een aanvulling hiervan, op basis van het pedagogisch concept, is dus mogelijk onder meer inzake de relatie tussen het personeel en de ouders en deze tussen het personeel en de leerlingen. Het komt aan de verantwoordelijken van het pedagogisch concept toe om te bepalen wat er aan de grondwettelijke basisregelen moet worden toegevoegd. Deze neutraliteitsverklaring heeft enkel betrekking op het personeel. Hij weet niet of de verklaring van gehechtheid een uitdrukking is van wantrouwen tegenover personen. Gehechtheid heeft betrekking op het beheer van het onderwijs door de verantwoordelijken en impliceert dus waarborgen voor de Vlaamse Raad en voor de gebruikers van dit onderwijs. De gehechtheidsverklaring is meer dan een verklaring die uit het pedagogisch concept wordt afgeleid. De ondertekening van deze verklaring vereist een fysische daad die kan gelden als een laatste waarschuwing voor ondertekenaars.

Aan het adres van een vorige interveniënt antwoordt hij dat iedereen een vrijheid inzake onderwijskeuze bezit. Het private leven van eenieder moet worden gerespecteerd, ook inzake de schoolkeuze. De basis kan eventueel een uitzonderlijke familiale situatie begrijpen. Alleszins is deze basis het best geplaatst om uit te maken of het opgenomen engagement wordt waargemaakt. Dienaangaande drukt de spreker zijn vertrouwen uit in de kiezers. Men mag iemand niet uitsluiten om de gehechtheidsverklaring te ondertekenen op basis van een andere schoolkeuze voor zijn of haar kinderen. Wel mogen de bestuursorganen niet alleen maar bestaan uit personen die aan één welbepaald pedagogisch concept hun vertrouwen schenken. In het Politiek Akkoord zit nog een bij komende waarborg : het afbreken van het eigen pedagogisch concept kan tot gevolg hebben dat een persoon uit zijn functie of verantwoordelijkheid wordt ontzet.

Terugkomend op de grond van de discussie stelt deze Verslaggever dat men moet kiezen uit twee mogelijkheden : ofwel blijft alles hetzelfde, ofwel krijgt het **Gemeenschapsonderwijs** meer autonomie, maar dan ook over de essentiële zaken. Bepaalde waarborgen worden wel in het decreet voorzien. Hij acht het de plicht van iedere politieke fractie om personen voor de centrale raad aan te duiden die het goed menen met het Gemeenschapsonderwijs als onderwijs van de ganse gemeenschap. Dit wordt bedoeld met gehechtheid. Voor hem volstaat de tekst van het voorliggend ontwerp van decreet.

De vorige Verslaggever meent dat zijn vragen en opmerkingen geen afdoend antwoord ontvingen. Hij kan aanvaarden dat het nastreven van een consensus binnen de centrale raad het uitgangspunt voor het opstellen van de verklaringen vormt. Hij aanvaardt echter niet dat de decreetgever geen enkele aanduiding mag geven, uitgezonderd de bescherming van de privacy, over de inhoud der verklaringen. In de gehechtheidsverklaring zullen bepaalde engagementen vervat zitten.

Hij heeft echter geen enkele aanduiding over hun aard. Bovendien is er naderhand geen enkel verhaal mogelijk. Dit blijft voor hem moeilijk om te aanvaarden.

De Gemeenschapsminister van Onderwijs bevestigt dat de Executieve niet in staat is om concrete indicaties te geven. De Executieve wenst dit evenmin te doen. Dit is niet haar bevoegdheid en wordt dus aan de ARGO zelf overgedragen. Dit betekent niet dat er een onbeperkte volmacht wordt gegeven. De Grondwet moet worden gerespecteerd. De neutraliteitsverklaring moet rekening houden met artikel 17 van de Grondwet ; dit is afdwingbaar naar het Arbitragehof toe. Bovendien bestaan er ook nog een aantal wetten die moeten worden nageleefd onder meer met betrekking tot de privacy. Een concrete invulling van de gehechtheidsverklaring is echter onmogelijk.

Het ongewijzigde artikel 6 wordt door de Commissie met 13 stemmen bij 1 onthouding aangenomen.

Artikel 7

Op vraag van een lid ontkent de Gemeenschapsminister van Onderwijs niet dat er op het niveau van de lokale raden bepaalde meerderheidssituaties kunnen ontstaan. De waarborgen van artikel 7 worden in artikel 17 geconcretiseerd daar waar de Executieve de procedure voor de verkiezingen bepaalt. Hier komt zowel de letter als de geest van artikel 7 aan bod.

Het voorliggend decreet is een kaderdecreet waar de Executieve, conform het Politiek Akkoord, inzake de fundamentele zaken niet wil van afwijken. Daarom mag er aan artikel 7 geen enkel element worden toegevoegd.

De Commissie neemt het ongewijzigde artikel 7 eenparig aan.

Artikel 8

Een lid vraagt of bij het niet eerbiedigen van de levensbeschouwingen de mechanismen van de Cultuurpactwet in werking treden.

De Gemeenschapsminister van Binnenlandse Aangelegenheden en Openbaar Ambt zal deze vraag onderzoeken maar hij denkt dat dat niet het geval is. Dit niettegenstaande het feit dat de terminologie die in dit ontwerp van decreet wordt gebruikt met deze van de Cultuurpactwet overeenstemt.

Een Verslaggever wil een verduidelijking vernemen over de term „hun leden”. Wordt hiermee „hun personeelsleden” bedoeld ?

De Gemeenschapsminister van Binnenlandse Aangelegenheden en Openbaar Ambt vermoedt dat de personeelsleden uit de oorspronkelijke opsomming zijn weggevallen. Alleszins heeft hij geen bezwaar dat zij er opnieuw zouden worden aan toegevoegd. In de Schoolpactwet worden ook de personeelsleden vernoemd. Hij is de mening toegedaan dat de tekst van artikel 12bis, § 1 van de wet van 29 mei 1959 tot wijziging van sommige bepalingen van de onderwijswetgeving in dit decreet zou moeten worden overgenomen. Bovendien is ook de laatste zin van artikel 8 van het ontwerp van decreet niet duidelijk.

Door de heer C. Moors c.s. worden twee amendementen Ingediend. Het eerste strekt ertoe, in het tweede lid van artikel 8 na het woord „leden” de woorden „de personeelsleden,” in te voegen. Het tweede amendement strekt ertoe de tweede zin van dit artikel te vervangen door wat volgt : „De statuten van het personeel van het **Gemeenschapsonderwijs** waarborgen de beveiliging, buiten schoolverband, van

het privé-leven tegen willekeurige beslissingen van de inrichtende macht.” Tevens stelt het amendement voor de derde zin van artikel 8 te vervangen door de volgende tekst : „Zij onthouden zich van inmenging in het privé-leven van hun leden, de ouders, de leerlingen en de studenten.”

Beide amendementen alsmede het aldus gewijzigde artikel 8 worden door de Commissie eenparig aangenomen.

Artikel 9

Op artikel 9 worden twee amendementen ingediend door de heer W. Van Durme c.s. (Stuk 161 (1988-1989) -Nr. 2). Het eerste luidt als volgt :

„De bij artikel 9, paragraaf 1, tweede, derde en vierde lid, voorgestelde tekst vervangen door wat volgt :

2° stemgerechtigde leden, rechtstreeks verkozen door het onderwijzend personeel van de onderwijsinstellingen die onder de schoolraad ressorteren ;

3° stemgerechtigde leden, verkozen door de leerlingen die regelmatig zijn ingeschreven in een onderwijsinstelling ressorterend onder de schoolraad ; deze leden moeten op het ogenblik dat hun mandaat een aanvang neemt, ten minste het vierde studiejaar in het secundair onderwijs met vrucht beëindigd hebben ;

4° stemgerechtigde leden, gecoöpteerd door de in 1°, 2°, 3° vermelde leden uit de lokale sociale, economische en culturele milieus ;

5° de hoofden van de onder de schoolraad ressorterende onderwijsinstellingen, onder wie één stemgerechtigd is ; deze wordt aangewezen op de wijze bepaald in artikel 13.”

Het tweede amendement wil in de bij artikel 9, paragraaf 2, voorgestelde tekst de woorden „met dien verstande dat het aantal leden van de pedagogische colleges van de schoolraad ten minste het dubbel moet zijn van het aantal te coöpterende leden” weglaten.

Beide amendementen worden verantwoord door een streven naar een belangrijker deelname van het onderwijzend personeel. Ook de leerlingen worden op een actieve wijze betrokken bij de werking van de schoolraad.

Een mede-ondertekenaar ziet in de voorgestelde procedure voor de aanwerving en de beoordeling der leerkrachten een gevaar zitten voor demotivering van het personeel. Hij vreest bovendien voor een mogelijke weerslag van deze bepalingen op het toekomstig personeelsstatuut van het vrij onderwijs.

De Gemeenschapsminister van Onderwijs pleit voor het behoud van de tekst van het ontwerp van decreet. De leerkrachten komen aan bod via de pedagogische colleges. Zij behouden hun eigen bevoegdheden via de geëigende kanalen in het kader van de syndicale bevoegdheden. Hij verwerpt wel ieder systeem waarbij men terzelfder tijd rechter en partij is.

Met betrekking tot het personeelsstatuut van het gesubsidieerd vrij onderwijs stelde de Schoolpactwet dat dit zo identiek mogelijk moest zijn aan dat van het Rijksonderwijs. Door het Politiek Akkoord wordt deze verplichting vervangen door het gelijkaardig zijn van het statuut van het personeel van het gesubsidieerd onderwijs aan dat van het Gemeenschaps-onderwijs. Dit betekent dus een meer aan het gesubsidieerd vrij onderwijs aangepast statuut. Dit geldt evengoed voor de

andere gesubsidieerde netten. Een identiek statuut kan aan het gesubsidieerd onderwijs niet worden opgelegd.

Het komt de centrale raad toe om de mate van de leerlingenparticipatie te bepalen. Hier worden kaders bepaald, die later moeten worden ingevuld. In het hoger onderwijs wordt een reële betrokkenheid der studenten voorzien.

De indiener van het amendement verduidelijkt dat hij niet pleit voor verhoging van het aantal leerkrachten in de bestuursorganen, maar voor een grotere betrokkenheid bij hun school. Tevens opteert hij voor een systeem waarbij een ruimere basis van de schoolgemeenschap de andere segmenten coöpteert. Met andere woorden het moeten de ouders, de leerlingen en de leerkrachten zijn die de afgevaardigden van het sociale, economische en culturele milieu coöpteren.

De Gemeenschapsminister van Binnenlandse Aangelegenheden en Openbaar Ambt antwoordt dat de ouders ook leerkrachten uit andere onderwijsinstellingen kunnen verkiezen ; niet deze van de eigen onderwijsinstelling. Met betrekking tot de coöptatie verdedigt hij dus de voorgestelde volgorde : het maakt zijn inziens een logisch afgerond geheel uit. Het onderwijs is er niet alleen om leraars tewerk te stellen.

Op vraag van een Verslaggever stelt hij dat het instellingshoofd de vastbenoemde en de tijdelijke leerkrachten zal beoordelen. Hiertegen kan een beroep worden ingesteld. De Executieve wil hiermee de functie van instellingshoofd valoriseren. Het instellingshoofd is bovendien niet meer zeker dat hij deze functie permanent zal waarnemen.

Een lid meent dat de periode van dertig dagen waarbinnen de centrale raad de coöptaties moet ratificeren te kort is.

De Gemeenschapsministers beamen dit. De Executieve dient een amendement in waarbij de periode, voorzien in artikel 9, § 1, 2°, op zestig dagen wordt gebracht (Stuk 161 (1988-1989) – Nr. 2). Dit zal het mogelijk maken om het onderzoek, dat de ratificatie voorafgaat, ten gronde uit te voeren.

Een Verslaggever raakt het probleem van de Belgische scholen in Duitsland aan. Hier zouden zich moeilijkheden kunnen voordoen. Hij vreest voor een overheersing van de militairen in de lokale schoolraden. Ter zake zou de centrale raad richtlijnen moeten verstrekken.

De Gemeenschapsminister van Onderwijs geeft toe dat de specifieke situatie in de BSD een speciale aandacht vereist.

Een lid vraagt ook of de ouders van immigrantenkinderen naar een mandaat mogen kandideren. Zo ja, zal dit geen gevolgen hebben op het taalgebruik in de schoolraden ?

De Gemeenschapsminister van Binnenlandse Aangelegenheden en Openbaar Ambt antwoordt positief : de kandidatuurstelling is open. Iedere discriminatie naar de ouders toe is verboden. De taalwet inzake onderwijs blijft echter onverkort geldig : het Nederlands is de voertaal in de schoolraden. De verkozenen moeten bekwaam zijn om te besturen : dit heeft ook gevolgen voor het gebruik der talen.

Een lid dat niet tot de Commissie behoort wil de precieze administratief-technische inhoud van het begrip „ratificeren” vernemen. Welke meerderheid wordt hierbij voorzien ?

De Gemeenschapsminister van Binnenlandse Aangelegenheden en Openbaar Ambt verklaart dat dit met een gewone meerderheid gebeurt. Het begrip „ratificatie” is bekend in het publiekrecht. Het betekent het achteraf goed- of afkeuren. De coöptatie is slechts volledig nadat ze werd geratifi-

ceerd. De Executieve moet bepalen of er een individuele of globale ratificatie zal gebeuren. De ratificatie is tevens een waarborg op basis van artikel 7, zonder dit artikel in het absolute te willen doortrekken.

De vorige spreker vraagt waarom voor de afgevaardigden van de pedagogische colleges en de instellingshoofden geen ratificatie is voorzien.

De Gemeenschapsminister van Binnenlandse Aangelegenheden en Openbaar Ambt motiveert de ratificatie van de vertegenwoordigers van de sociale, economische en de culturele milieus door erop te wijzen dat deze uit de volledige lokaliteit kunnen worden gecoöpteerd. De afgevaardigden van de pedagogische colleges werden hierin reeds verkozen door de andere personeelsleden terwijl het stemgerechtigd instellingshoofd bij consensus of via een beurtrol wordt aangeduid. Het is dus logisch dat voor de beide categorieën geen ratificatie is voorzien.

Een lid informeert naar de opdracht van de pedagogische colleges.

De Gemeenschapsminister van Onderwijs verduidelijkt dat zij nu bestaan op basis van omzendbrieven. In het basisonderwijs zijn ze nog niet voorzien. Het besluit van de Executieve moet nog worden uitgevaardigd.

Een ander lid vraagt of bij de coöptatie van de vertegenwoordigers van het sociale, het economische en het culturele milieu rekening moet worden gehouden met de bepalingen van artikel 7

De Gemeenschapsminister van Binnenlandse Aangelegenheden en Openbaar Ambt bevestigt dit. Artikel 7 is een algemeen artikel. Een ratificatie wordt echter niet voorzien.

De amendementen van de heer W. Van Durme c.s. worden eenparig verworpen ; dit van de Executieve wordt eenparig aangenomen evenals het aldus gewijzigde artikel 9

Artikel 10

Op dit artikel wordt door de heer W. Van Durme een amendement ingediend (Stuk 161 (1988-1989) – Nr. 2) waarvan de tekst luidt als volgt :

„In de bij artikel 10, paragraaf 1, voorgestelde tekst „waarvan vijf behoren tot de categorie bedoeld in artikel 9, par. 1, 1°, vijf tot de categorie, bedoeld in genoemd artikel, par. 1, 2°, vier tot de categorie bedoeld in genoemd artikel, par. 1, 3° en één tot de categorie bedoeld in genoemd artikel, par. 1, 4°.

Wanneer het aantal leerlingen van de onderwijsinstellingen die onder een schoolraad ressorteren duizend of minder bedraagt, dan zijn er in de schoolraad twaalf stemgerechtigde leden, waarvan vier behoren tot de categorie bedoeld in artikel 9, par. 1, 1°, vier tot de categorie, bedoeld in genoemd artikel, par. 1, 2°, drie tot de categorie bedoeld in genoemd artikel, par. 1, 3° en één tot de categorie bedoeld in genoemd artikel par. 1, 4°” vervangen door wat volgt :

„waarvan drie behoren tot de categorie in artikel 9, par. 1, 1°, vier tot de categorie bedoeld in genoemd artikel, par. 1, 2°, twee tot de categorie bedoeld in genoemd artikel, par. 1, 3°, vijf tot de categorie bedoeld in genoemd artikel, par. 1, 4°, één tot de categorie bedoeld in genoemd artikel, par. 1, 5°.

Wanneer het aantal leerlingen van de onderwijsinstellingen die onder een schoolraad ressorteren duizend of minder be-

draagt, dan zijn er in de schoolraad twaalf stemgerechtigde leden, waarvan drie behoren tot de categorie bedoeld in artikel 9, par. 1, 1°, drie tot de categorie, bedoeld in genoemd artikel, par. 1, 2°, één tot de categorie, bedoeld in genoemd artikel, par. 1, 3°, vier tot de categorie, bedoeld in genoemd artikel, par. 1, 4°, één tot de categorie bedoeld in genoemd artikel, par. 1, 5°”

De indiener stelt dat dit amendement een technische uitwerking vormt van de bij artikel 10 ingediende amendementen.

Dit amendement wordt door de Commissie eenparig verworpen ; het ongewijzigde artikel 10 wordt eenparig aangenomen.

Artikel 11

Door de Vlaamse Executieve wordt een amendement ingediend (Stuk 161 (1988-1989) – Nr. 2) waarbij in artikel 11, § 1, 1° na de woorden „van een **Gemeenschaps- of Gewestexecutieve**” de woorden „van de krachtens 107quater van de Grondwet opgerichte organen van het Brusselse Hoofdstedelijk Gewest ,” worden ingevoegd.

Dit wordt als volgt verantwoord : gelet op de aard van de politieke mandaten waarvan de onverenigbaarheid wordt beoogd, moeten ook deze ressorterend onder het Brusselse Hoofdstedelijk Gewest door dezelfde onverenigbaarheid worden gevat.

Door de heer W. Van Durme c.s. worden eveneens drie amendementen ingediend (Stuk 161 (1988-1989) – Nr. 2). Een eerste strekt ertoe in fine van artikel 11, § 1, 1° de woorden „van een gemeenteraadslid of lid van het OCMW” toe te voegen. Het tweede wil in artikel 11, § 1, 2° en 3° de woorden „het universitair onderwijs uitgezonderd” weglaten. Het derde amendement beoogt artikel 11, § 1, 5° weg te laten.

Dit laatste amendement wordt verantwoord door te stellen dat de personeelsleden zelf moeten beslissen wie ze kiezen. Er is geen automatisme tussen de functie van syndicaal afgevaardigde van een bepaalde syndicale organisatie. Deze vaststelling mag duidelijk worden gemaakt voor de vakbonden, voor de syndicale afgevaardigde, voor de leerkrachten en voor de publieke opinie.

De Gemeenschapsminister van Binnenlandse Aangelegenheden en Openbaar Ambt stelt, met betrekking tot het eerste amendement van de heer W. Van Durme c.s., dat het niet eenvoudig is om in kleine gemeenten voldoende valabele personen te vinden. Hij wil deze categorieën niet uitsluiten. Het universitair onderwijs valt buiten de ARGO, ook hier wenst de Executieve geen onverenigbaarheid in te voeren. De netfunctie is hier ook veel minder duidelijk. De onverenigbaarheid voor de sub § 1, 5° bedoelde personen moet echter behouden blijven. Het zou verkeerd zijn een syndicaal mandaat met een tegenstrijdig bestuursmandaat te vermengen. Het betreft hier bovendien enkel vakorganisaties die personeel van het onderwijs groeperen.

Door de heer W. Van Durme wordt een subamendement ingediend (Stuk 161 (1988-1989) – Nr. 2) op zijn amendement op artikel 11, § 1, 1°. Hierbij worden de woorden „lid van het OCMW” vervangen door de woorden : „lid van de provincieraad”.

Hij uit bovendien zijn bezwaren tegen het feit dat mensen uit een ander onderwijsnet, in casu van een universitaire

instelling, bij de bestuursorganen van de ARGO zouden worden betrokken. Wanneer men spreekt van het toekomstig Gemeenschapsonderwijs vertrekt men immers nog steeds niet van een netoverschrijdend pluralisme.

De Gemeenschapsminister van Binnenlandse Aangelegenheden en Openbaar Ambt reageert hierop door te verklaren dat de Executieve minder verzuild denkt dan de fractie van de indiener van het amendement. Artikel 11, § 1, 2° stelt wel een onverenigbaarheid in met de hoedanigheid van personeelslid van een ander onderwijsnet, het universitair onderwijs uitgezonderd.

Door de heer E. Vandersmissen c.s. wordt een amendement ingediend (Stuk 161 (1988-1989) – Nr. 2) op artikel 11, § 1, 1° dat ertoe strekt na de woorden „openbaar centrum voor maatschappelijk welzijn” de woorden „als hun gemeente onderwijs inricht” toe te voegen.

De Gemeenschapsminister van Binnenlandse Aangelegenheden en Openbaar Ambt kan de indiener van het amendement volgen waar deze stelt dat artikel 11, § 1, 1° onlogisch klinkt. De logica van de Executieve bestond er echter in alle belangrijke politieke mandaten van het lidmaatschap van een schoolraad uit te sluiten, los van de vaststelling of hun gemeente al dan niet onderwijs inricht. Gemeenteraadsleden mogen volgens deze filosofie wel in de schoolraden zetelen.

Een lid leidt hier uit af dat een instellingshoofd, die ter zelfdertijd burgemeester, schepen of OCMW-voorzitter is, niet in de schoolraad kan zetelen.

De Gemeenschapsminister van Binnenlandse Aangelegenheden en Openbaar Ambt corrigeert deze opmerking door te stellen dat ze niet met stemrecht kunnen zetelen.

Door de heer J. Van Hecke wordt hierop een amendement ingediend (Stuk 161 (1988-1989) – Nr. 2). Het strekt ertoe in de eerste zin van artikel 11, § 1 tussen de woorden „het” en „lidmaatschap” het woord „stemgerechtigd” in te voegen.

Een Verslaggever stelt nog een aantal aanvullende vragen :

- kunnen personeelsleden van de PMS-centra en van de autonome internaten deel uitmaken van een schoolraad die in hun werkingsgebied is gelegen ?
- kunnen de leden van de Gemeenschapsinspectie lid zijn van een schoolraad binnen hun eigen inspectiegebied ?
- kan een lid van de kantonale inspectie lid zijn van een schoolraad binnen zijn gebied ?

De Gemeenschapsminister van Binnenlandse Aangelegenheden en Openbaar Ambt stelt dat dit op basis van de huidige tekst mogelijk is. Hij vindt de twee eerste opmerkingen van de Verslaggever gegrond. Een lid van de kantonale inspectie mag echter volgens hem in de schoolraad zetelen.

Hierop dient de heer E. Baldewijns c.s. een amendement in (Stuk 161 (1988-1989) – Nr. 2) dat er toe strekt in fine van artikel 11, § 1 het volgende toe te voegen : „De personeelsleden van de onderwijsbegeleidende diensten kunnen geen lid zijn van een schoolraad die in hun werkingsgebied gelegen is.”

Dit amendement wordt als volgt verantwoord :

Wegens een mogelijke vermenging van belangen worden de personeelsleden van onder meer PMS-centra, de pedagogische inspectie van het Gemeenschapsonderwijs, pedagogische centra en autonome internaten van lidmaatschap van een lokale schoolraad uitgesloten.

Een lid dat niet tot de Commissie behoort betreurt dat

politici, in casu gemeenteraadsleden en provincieraadsleden, wel en syncicalisten niet in de schoolraad mogen zetelen.

De Gemeenschapsminister van Binnenlandse Aangelegenheden en Openbaar Ambt voegt hier aan toe dat ook verantwoordelijken van niet-erkende vakverenigingen, ingevolge artikel 11, § 1, 5°, van het lidmaatschap van dit bestuursorgaan worden uitgesloten. Ook deze organisaties claimen dat zij vakverenigingen zijn.

Een Verslaggever oordeelt dat er hier sprake is van een ruimere interpretatie van de teksten.

Daarop dient de Executieve een amendement in (Stuk 161 (1988-1989) – Nr. 2) dat ertoe strekt in artikel 11, § 1, 5° de woorden „die personeel van het onderwijs groepeer” te vervangen door de woorden „die de beroepsbelangen van het personeel van het onderwijs behartigt”.

Hierop worden de twee amendementen van de Executieve en de amendementen van de heren E. Baldewijns c.s. en J. Van Hecke door de Commissie eenparig aangenomen. De amendementen, alsmede het gesubamendeerde amendement op artikel 11, § 1, 1°, van de heer W. Van Durme c.s. worden eenparig verworpen. Het amendement van de heer E. Vandersmissen c.s. wordt eveneens verworpen met 10 stemmen tegen 2 bij 1 onthouding.

Het aldus geamendeerde artikel 11 wordt door de Commissie met 12 stemmen bij 1 onthoudingen aangenomen.

Artikel 12

Door de heer W. Van Durme wordt een amendement ingediend (Stuk 161 (1988-1989) – Nr. 2) dat ertoe strekt artikel 12 weg te laten.

Hij verantwoordt dit door erop te wijzen dat ook personen die ouder zijn dan 65 jaar zich nauw betrokken voelen met het welzijn der jongeren. Bovendien kunnen zij de voogdij uitoefenen over leerlingen. Het weren van hun wijsheid en ervaring betekent het inbouwen van een zinloze discriminatie.

De Gemeenschapsminister van Onderwijs verduidelijkt dat artikel 12 toelaat om op een leeftijd van minder dan 65 jaar een mandaat in een schoolraad op te nemen. Hieraan iets wijzigen zou tot verstarring kunnen leiden.

Een lid vraagt of er ook geen minimumleeftijd moet worden bepaald, bijvoorbeeld 18 jaar.

De Gemeenschapsminister van Binnenlandse Aangelegenheden en Openbaar Ambt geeft hierop een genuanceerd antwoord. De verkiezing of coöptatie van een persoon van 17 jaar is mogelijk maar zal in de praktijk zelden of niet voorkomen. Hij wil hier geen juridisch breekpunt van maken maar oordeelt dat de minimum leeftijd in de praktijk 18 jaar zal bedragen. Voor de aanwezigheid van studenten in de raden van bestuur van de instellingen van het HOBV verwijst hij naar de bepalingen van artikel 19, 1°.

Het amendement van de heer W. Van Durme wordt vervolgens door de Commissie eenparig verworpen. Het ongewijzigde artikel 12 wordt eenparig aangenomen.

Artikel 13

Er worden geen opmerkingen gemaakt. Artikel 13 wordt eenparig aangenomen.

Artikel 14

Een Verslaggever suggereert om de bepaling van de aan-gelegenheden waarbij de leerlingen van de laatste twee jaar van het secundair onderwijs bij de werking van de schoolraad worden betrokken expliciet bij de bevoegdheden van de cen-trale raad, voorzien in artikel 32, te voegen. Hij zal bij dit artikel een amendement van deze strekking indienen.

Artikel 14 wordt eenparig aangenomen.

Artikel 15

Artikel 15 wordt zonder opmerkingen eenparig door de Commissie aangenomen.

Artikel 16

Een lid vraagt waarom de functie van secretaris onverenig-baar is met de functie van afgevaardigd-bestuurder.

De Gemeenschapsminister van Binnenlandse Aangelegen-heden en Openbaar Ambt verantwoordt deze bepaling :

de afgevaardigd-bestuurder moet de vergadering voorbe-reiden maar neemt tevens deel aan de discussie. Daarom is het aangewezen om een ander persoon als secretaris te laten fungeren.

Hierop neemt de Commissie het ongewijzigde artikel 16 eenparig aan.

Artikel 17

Een Verslaggever verwijst naar het advies van de SERV waar dit stelt dat het derde lid van dit artikel geen waarbor-gen biedt voor de verwezenlijking van het bepaalde in artikel 7. De SERV stelt dat de procedure van coöptatie hierin moet voorzien.

De Gemeenschapsminister van Onderwijs oordeelt dat ar-tikel 7 vertaling vindt in de werkingsprocedure. Wel lijkt het aangewezen dit niet in technische modaliteiten vast te leggen. Alleszins zal de geest van artikel 7 behouden blijven.

De Gemeenschapsminister van Binnenlandse Aangelegen-heden en Openbaar Ambt voegt hieraan toe dat de door de SERV voorgestelde geëigende plaatsvervanging bij de tijde-lijke onmogelijkheid om het mandaat uit te oefenen door de Executieve niet werd weerhouden. Bij het wegvallen van een mandataris moet, in functie van artikel 7 binnen die groep een opvolger worden aangeduid. De opvolging van een man-dataris uit het sociale, het economische of het culturele milieu moet worden geratificeerd.

Het ongewijzigde artikel 17 wordt door de Commissie een-parig aangenomen.

Artikel 18

Artikel 18 wordt zonder opmerkingen door de Commissie eenparig aangenomen.

Artikel 19

Door de heer W. Van Durme c.s. wordt een amendement ingediend (Stuk 161 (1988-1989) – Nr. 2) dat ertoe strekt de tekst van artikel 19 te vervangen door wat volgt :

„De Raad van Bestuur bestaat uit :

1° drie stemgerechtigde leden, verkozen door de studenten die regelmatig zijn ingeschreven in een onderwijsinstelling ressorterend onder de raad van bestuur ;

2° twee stemgerechtigde leden gecoöpteerd door de onder 1° bedoelde stemgerechtigde leden uit oud-leerlingen van de bedoelde onderwijsinstelling, die na maximum drie jaar hun einddiploma behaalden ;

3° vier stemgerechtigde leden, verkozen door het onderwijzend personeel in een onderwijsinstelling ressorterend onder de raad van bestuur ;

4° vijf stemgerechtigde leden gecoöpteerd door de in 1°, 2° en 3° bedoelde leden, en door de instellingshoofden, ressorterend onder de raad van bestuur, uit de sociale, economische en culturele milieus. De centrale raad moet deze coöptatie ratificeren binnen de dertig dagen na ontvangst van de beslissing tot coöptatie, na verloop waarvan, bij ontstentenis van een beslissing van de centrale raad, de coöptatie wordt geacht te zijn geratificeerd ;

5° de hoofden van de onder de raad van bestuur ressorterende onderwijsinstellingen, onder wie één stemgerechtigd is ; deze wordt aangewezen op de wijze bepaald in de artikelen 13 en 20, § 1.”

De verantwoording van dit amendement luidt als volgt : de wijzigingen die worden voorgesteld gaan uit van de idee dat de leerlingen naarmate ze ouder worden, ook meer rechten dienen te krijgen om voor zichzelf te spreken. Vandaar het voorstel voor leerlingen van 18 jaar en ouder de participatie van ouders te vervangen door een participatie van de studenten zelf en van door hen aangeduide oud-studenten. Omwille van de continuïteit kan het inderdaad wenselijk zijn ook oud-studenten als vertegenwoordigers van de studenten te laten optreden, ook omdat zij minder onder druk kunnen worden gezet. Dit dan wel op voorwaarde dat het gaat om oud-studenten die niet te lang zijn afgestudeerd en nog voeling hebben met wat leeft onder de studenten.

Door de Executieve wordt eveneens een amendement ingediend (Stuk 161 (1988-1989) – Nr. 2) dat ertoe strekt in artikel 19, 3° het woord „dertig” te vervangen door het woord „zestig”.

Het betreft hier een wijziging conform aan de nieuwe tekst van artikel 9, § 1, 2°.

De Gemeenschapsminister van Binnenlandse Aangelegenheden en Openbaar Ambt vraagt de verwerping van het amendement van de heer W. Van Durme c.s. Twee van de vijftien leden van de raden van bestuur zijn studenten ; dit aantal is identiek aan het aantal studenten dat in de raad van bestuur van de universiteiten zetelt. De oud-studenten hebben de keuze tussen een aantal personen met enige ervaring in het beroepsleven. De door het amendement van de heer W. Van Durme c.s. gestelde periode van ten hoogste drie jaar laat echter geen integratie in het bedrijfsleven toe.

Hierop wordt het amendement van de heer W. Van Durme c.s. door de Commissie eenparig verworpen. Het amendement van de Executieve alsmede het aldus gewijzigde artikel 19 worden bij eenparigheid aangenomen.

Artikelen 20 en 21

Beide artikelen worden zonder opmerkingen door de Commissie aangenomen.

Artikel 22

Op dit artikel worden een aantal amendementen ingediend (Stuk 161 (1988-1989) – Nr. 2), waaronder twee van de Executieve. Een eerste strekt ertoe in artikel 22, § 1, 1° na de woorden „van de **Gemeenschaps-** of Gewestexecutieve”, de woorden „van de krachtens 107^{quater} van de Grondwet opgerichte organen van het Brusselse Hoofdstedelijk Gewest”, in te voegen. De verantwoording is identiek aan het **gelijkaardig** amendement bij artikel 11, § 1, 1°.

Het tweede amendement van de Executieve wil in artikel 22, § 1, 5° de woorden „die personeel van het onderwijs groepeeren” vervangen door de woorden „die de **beroepsbe-**lang van het personeel van het onderwijs behartigt”.

Een amendement van de heer J. Van Hecke c.s. strekt ertoe in de eerste zin van artikel 22, § 1 tussen de woorden „het” en „lidmaatschap” het woord „stemgerechtigd” in te voegen. Dit conform het nieuwe artikel 11.

Door de heer E. Vandersmissen c.s. wordt een amendement ingediend dat ertoe strekt in artikel 22, § 1, 1° na de woorden „openbaar centrum voor maatschappelijk welzijn” de woorden „als hun gemeente onderwijs inricht” in te voegen.

Door de heer W. Van Durme c.s. worden op dit artikel drie amendementen ingediend. Het eerste strekt ertoe in fine van § 1, 1° de woorden „gemeenteraadslid of **OCMW-raads-**lid” toe te voegen. Het tweede wil in § 1, 1° en § 1, 2° de woorden „, het universitair onderwijs uitgezonderd” weglaten. Het derde strekt ertoe artikel 22, § 1, 5° weg te laten.

De verantwoording van de amendementen van de heer W. Van Durme c.s. luidt als volgt : om de politisering niet in de hand te werken, is het wenselijk dat ook het mandaat van gemeenteraads- en OCMW-lid onverenigbaar is met het lidmaatschap van de raad van bestuur.

Het is tevens logisch dat personeelsleden of leden van een inrichtende macht van een ander onderwijsnet, ook het universitaire, beter geen deel uitmaken van de raad van bestuur.

Door het schrappen van lid 5 wordt elk lid van het personeel op dezelfde manier behandeld.

Op het eerste amendement van de heer W. Van Durme c.s. wordt door de heer W. Van Durme een subamendement ingediend dat ertoe strekt de woorden „OCMW-raadslid” te vervangen door de woorden „lid van de provincieraad”.

De bespreking ten gronde van al deze amendementen gebeurde bij de bespreking van artikel 11.

De drie amendementen van de heer W. Van Durme c.s. waaronder het gesubamendeerd amendement op artikel 11, § 1, 1°, worden door de Commissie eenparig verworpen. Het amendement van de heer E. Vandersmissen c.s. wordt verworpen met 2 stemmen tegen 11 bij 1 onthouding. De twee amendementen van de Executieve alsmede het amendement van de heer J. Van Hecke c.s. worden bij eenparigheid aangenomen.

Het aldus gewijzigde artikel 22 wordt aangenomen met 12 stemmen bij 2 onthoudingen.

Artikel 23

Dit artikel wordt zonder opmerkingen eenparig aangenomen.

Artikel 24

Door de heer W. Van Durme c.s wordt een amendement ingediend (Stuk 161 (1988-1989) – Nr. 2) dat ertoe strekt de tekst van artikel 24 te vervangen door wat volgt : „De centrale raad bestaat uit twaalf leden, die rechtstreeks worden verkozen”. Dit wordt verantwoord door te stellen dat wanneer de basis volledig inspraak heeft in de samenstelling van de centrale raad, dit het noodzakelijke vertrouwen in de raad schept.

De Gemeenschapsministers stellen dat de Executieve een andere stelling verdedigt. Zij is gehouden aan de bepalingen van het Politiek Akkoord.

Het amendement van de heer W. Van Durme c.s. wordt door de Commissie unaniem verworpen ; het ongewijzigde artikel 24 wordt nadien eenparig aangenomen.

Artikel 25

Door de heer W. Van Durme c.s. wordt een amendement ingediend dat ertoe strekt artikel 25, 2° weg te laten.

Dit amendement wordt door de Commissie eenparig verworpen, waarna het ongewijzigde artikel 25 wordt aangenomen.

Artikel 26

Door de Executieve worden op dit artikel 3 amendementen ingediend (Stuk 161 (1988-1989) – Nr. 2) :

1° In artikel 26, § 3, 1e lid worden de woorden „personeel van de Vlaamse Gemeenschap” vervangen door de woorden „personeel van de diensten van de Executieve”.

2° In artikel 26, § 3, 3e lid worden de woorden „het personeel behoren van de Vlaamse Gemeenschap” vervangen door de woorden „de diensten van de Executieve behoren”.

3° Artikel 26, § 3 wordt aangevuld met het volgende lid : „De reglementering inzake reis- en verblijfkosten zoals die geldt voor het personeel van de diensten van de Executieve is op hen van overeenkomstige toepassing”.

Dit laatste is een technisch amendement teneinde de geldende regeling expliciet van toepassing te verklaren op de voorzitter, de ondervoorzitter en de ondervoorzitter-secretaris.

Door de heer W. Van Durme c.s wordt een amendement ingediend (Stuk 161 (1988-1989) – Nr. 2) dat de tekst van artikel 26, § 1 wil vervangen door wat volgt : „De voorzitter, de twee ondervoorzitters, de ondervoorzitter-secretaris worden op advies van de centrale raad benoemd door de Executieve.”

Een lid informeert of het mogelijk is om de voorzitter, de ondervoorzitters en de ondervoorzitter-secretaris te benoemen zowel uit de zes leden die door de Vlaamse Executieve op voordracht van de Vlaamse Raad worden benoemd als uit de zes leden die rechtstreeks worden verkozen (cf. artikel 24).

Dit wordt door de Gemeenschapsminister van Binnenlandse Aangelegenheden en Openbaar Ambt bevestigd.

Een Verslaggever wil weten wat de inhoud is van de mobiliteitsregeling voorzien in artikel 36, § 3.

De Gemeenschapsminister van Onderwijs verduidelijkt dat deze tekst letterlijk uit de wet van 7 april 1971 houdende oprichting en de werking van de Universitaire Instelling Antwerpen werd overgenomen.

De Gemeenschapsminister van Binnenlandse Aangelegenheden en Openbaar Ambt voegt hier aan toe dat het door deze bepaling mogelijk wordt om het bedrag van de wedde of vergoeding, indien dit bedrag gunstiger was dan deze die men zou genieten in deze functie, naar hun nieuw ambt mee te nemen. Hun wedde zal vergelijkbaar zijn met deze van rector en vice-rector van een universiteit. Op vraag van een lid oordeelt hij dat de ideologische of filosofische strekking van de zes verkozen leden niet noodzakelijk bekend zal zijn. Een bepaalde herkenbaarheid is wel te verwachten. Het zal de Executieve toekomen om haar vertrouwen in die personen eventueel te bevestigen. Ter zake moet iedere fractie van de Vlaamse Raad haar verantwoordelijkheid nemen.

Een lid is echter pessimistisch over onze eigen politieke zeden : er bestaat een gevaar voor politieke benoemingen. Evoluties blijven echter mogelijk. Met betrekking tot § 2 betreurt zij dat enkel de vier mandaten, waarvan sprake in § 1 van dit artikel, bezoldigd zijn. Dit impliceert dat de leden van de centrale raad uit de dagelijkse beheersdaden van de centrale raad worden gesloten.

Daarom dient mevrouw N. Maes een amendement in dat ertoe strekt de tweede zin van artikel 26, § 2 weg te laten. Haar amendement heeft als bedoeling de verkozen leden te valoriseren.

De Gemeenschapsminister van Binnenlandse Aangelegenheden en Openbaar Ambt repliceert dat een hele administratie ter beschikking staat van de centrale raad. Deze raad wordt op een hoog niveau gesitueerd, maar zal niet zozeer met dagelijkse beheersproblemen worden geconfronteerd, dit in tegenstelling met de lokale schoolraden. Op politiek niveau werd geopteerd voor de aanwezigheid van de vier fracties ; terzelfdertijd wou men een uitgaveninflatie vermijden. Hij kan echter aanvaarden dat aan de overige leden van de centrale raad zitpenningen en verplaatsingsvergoedingen worden uitbetaald.

Door mevrouw N. Maes c.s. wordt hierop een amendement ingediend (Stuk 161 (1988-1989) – Nr. 2) dat ertoe strekt de tekst van artikel 26, § 2 te vervangen door wat volgt : „Enkel de in § 1 bedoelde mandaten zijn voltdijds en zijn bezoldigd.” Zij trekt haar vorige amendement op artikel 26, § 2 in.

De Executieve kan zich met dit amendement akkoord verklaren mits aan de voorgestelde tekst een tweede lid wordt toegevoegd. Zij dient dan ook een amendement van deze strekking in (Stuk 161 (1988-1989) – Nr. 2) dat luidt als volgt : „De Executieve bepaalt de vergoedingen die kunnen worden toegekend aan de niet onder § 1 bedoelde leden.”

Een lid stelt bij dit amendement een tekstcorrectie voor waarbij de woorden „niet onder § 1 bedoelde leden” worden vervangen door de woorden „andere leden van de centrale raad”. De Commissie aanvaardt deze tekstcorrectie.

De Commissie neemt eenparig de door de Executieve op artikel 26, § 3 ingediende drie amendementen aan. Het amendement van de heer W. Van Durme c.s. wordt eenparig verworpen. Het amendement van mevrouw N. Maes c.s. op artikel 26, § 2 wordt eenparig aangenomen.

Het gecorrigeerde amendement van de Executieve op artikel 26, § 2 wordt aangenomen met 12 stemmen bij 1 onthouding. De Commissie beslist beide amendementen op artikel 26, § 2 tot één lid samen te voegen.

De Gemeenschapsministers stellen, als tekstcorrectie, voor om het laatste lid van § 3 te laten aanvangen met de woorden „Voor de personen benoemd tot het ambt van...”. Deze tekstcorrectie wordt eenparig aangenomen.

Het aldus gewijzigde artikel 26 wordt door de Commissie eenparig aangenomen.

Artikel 27

Op dit artikel worden twee amendementen ingediend door de Executieve (Stuk 161 (1988-1989) – Nr. 2).

Een eerste stekt ertoe in § 1, 1° na **de** woorden „een Gemeenschap- of Gewestexecutieve,” de woorden „van de krachtens 107quater van de Grondwet opgerichte organen van het Brusselse Hoofdstedelijk Gewest,” in te voegen. Dit amendement is identiek aan het amendement bij artikel 11, § 1, 1° en dit bij artikel 22, § 1, 1°.

Het tweede strekt ertoe in artikel 27, § 1, 5° de woorden „**die** het personeel uit het onderwijs groepeer” te vervangen door de woorden „die de beroepsbelangen van het personeel van het onderwijs behartigt”. Ook dit amendement is identiek aan het amendement van dezelfde strekking bij artikel 11, § 1, 5° en dit bij artikel 22, § 1, 5°.

Door de heer E. Vandersmissen c.s. wordt een amendement ingediend (Stuk 161 (1988-1989) – Nr. 2) op artikel 27, § 1, 1° dat na de woorden „openbaar centrum voor maatschappelijk welzijn” de woorden „als hun gemeente onderwijs inricht” wil toevoegen.

Door de heer W. Van Durme c.s. worden vier amendementen ingediend (Stuk 161 (1988-1989) – Nr. 2). Het eerste wil in fine van artikel 27, § 1, 1° de woorden „**gemeenteraads**lid of OCMW-raadslid” toevoegen. Het tweede strekt ertoe in § 1, 2° en § 1, 3° de woorden „het universitair onderwijs uitgezonderd” weg te laten. Het derde strekt ertoe artikel 27, § 1, 5° weg te laten. Het vierde wil in artikel 27, § 2 de littera „b)” weglaten.

Door de heer W. Van Durme wordt op het eerste amendement een subamendement ingediend (Stuk 161 (1988-1989) – Nr. 2) dat ertoe strekt de woorden „OCMW-raadslid” te vervangen door de woorden „lid van de provincieraad”.

Een lid vraagt of in de eerste zin van artikel 27, § 1 het woord „stemgerechtigd” niet moet worden ingevoegd, dit gezien de bepalingen van artikel 38.

De Gemeenschapsminister van Binnenlandse Aangelegenheden en Openbaar Ambt antwoordt dat er geen niet-stemgerechtigde leden in de centrale raad zetelen.

Artikel 38 heeft betrekking op de ambtenaren die, zonder stemrecht, aan de vergaderingen van de centrale raad deelnemen.

De twee amendementen van de Executieve op artikel 27 worden door de Commissie eenparig aangenomen. Het amendement van de heer E. Vandersmissen c.s. wordt verworpen met 11 stemmen tegen 1, bij 1 onthouding. De vier amendementen van de heer W. Van Durme c.s., waaronder het gesubamendeerd amendement op § 1, 1°, worden eenparig verworpen.

Het aldus gewijzigde artikel 27 wordt met 12 stemmen bij 1 onthouding aangenomen.

Artikel 28

Op vraag van een lid stelt de Gemeenschapsminister van Binnenlandse Aangelegenheden en Openbaar Ambt dat er,

behoudens de leeftijdsgrens van 65 jaar, geen enkele grens aan de hernieuwbaarheid der mandaten wordt gesteld.

Artikel 28 wordt door de Commissie eenparig aangenomen.

Artikel 29

Door de heer W. Van Durme wordt een amendement ingediend (Stuk 161 (1988-1989) – Nr. 2) dat ertoe strekt dit artikel weg te laten. De bespreking van dit amendement vond plaats bij een amendement van dezelfde strekking op artikel 12.

Het amendement van de heer W. Van Durme wordt door de Commissie eenparig verworpen waarop het artikel 29 eenparig wordt aangenomen.

Artikel 30

Door de heer W. Van Durme c.s. worden op dit artikel twee amendementen ingediend (Stuk 161 (1988-1989) – Nr. 2).

Het eerste strekt ertoe het eerste lid van artikel 30 weg te laten. Het tweede strekt ertoe in het tweede lid van artikel 30 de littera „b)” weg te laten.

Beide amendementen worden door de Commissie eenparig verworpen waarna artikel 30 eenparig wordt aangenomen.

Artikel 31

Door de heer W. Van Durme c.s. wordt een amendement ingediend (Stuk 161 (1988-1989) – Nr. 2) dat ertoe strekt de littera „b)” weg te laten.

De Gemeenschapsminister van Onderwijs stelt een tekstverbetering voor namelijk in de eerste zin voor de woorden „in artikel 24, b)” de woorden „leden bedoeld” invoegen. De Commissie aanvaardt eenparig deze tekstcorrectie.

Het amendement van de heer W. Van Durme c.s. wordt door de Commissie eenparig verworpen. De Commissie neemt het gecorrigeerde artikel 31 eenparig aan.

Artikel 32

Door de heer W. Van Durme c.s. wordt een amendement ingediend (Stuk 161 (1988-1989) – Nr. 2) dat ertoe strekt de tekst van artikel 32, 13° weg te laten.

Door de heer E. Baldewijns c.s. wordt een amendement ingediend (Stuk 161 (1988-1989) – Nr. 2) dat ertoe strekt een nieuw punt 12°bis in te voegen waarvan de tekst luidt als volgt : „13° de relaties met instanties buiten de Vlaamse Gemeenschap, met buitenlandse en internationale instanties in aangelegenheden die hem aanbelangen.”

De indiener stelt dat daardoor de ARGO het Gemeenschapsonderwijs ook kan vertegenwoordigen buiten de Vlaamse Gemeenschap, zoals de Minister van Onderwijs dit nu ook doet.

De heer E. Baldewijns c.s. dient een tweede amendement in (Stuk 161 (1988-1989) – Nr. 2) dat ertoe strekt in artikel 32 de volgende punten toe te voegen :

16° het bepalen van de aangelegenheden waarbij leerlingen van de laatste twee jaren van het secundair onderwijs worden betrokken bij de werking van de schoolraad en de wijze waarop dat gebeurt ;

17° het opstellen van het algemeen model van een relatie-model met de leerlingen of studenten ;

18° het opstellen van een jaarverslag over de werkzaamheden van de ARGO ;

19° het uitoefenen van toezicht op de werking van de schoolraden en de raden van bestuur.

Dit wordt als volgt verantwoord :

1. de toevoeging van 16° vloeit voort uit art. 14 § 2 ;
2. 17° herneemt inhoudelijk art. 44, 1° ;
3. 18° bevestigt art. 53 § 3 ;
4. 19° neemt de bepalingen over zoals vermeld in art. 59 § 1.

Een Verslaggever betreurt dat de huidige definitie der neutraliteitsverklaring te veel in functie van het diploma-criterium wordt gesteld. Deze definitie kan niet meer worden gehandhaafd. Bij het opstellen van het Schoolpact werd van een positieve benadering uitgegaan. De neutrale school mocht niet beperkt worden tot enkel het verstrekken van kennis. Haar opdracht maakt deel uit van een opvoedkundige taak die in de volledige vorming van de persoonlijkheid bestond. Deze verklaring geldt in feite nog steeds : de school draagt bij tot de opvoeding der leerlingen. Onderricht verstrekken impliceert een volstrekte objectiviteit in woord en geschrift. Het onderwijs moet een zo breed mogelijke informatie geven : de leerkrachten moeten deze ingesteldheid bezitten. Neutraliteit betekent geenszins de maatschappelijk gebonden problemen uit de weg gaan.

De neutraliteitsverklaring zoals die op 8 mei 1963 werd ondertekend, is nog verantwoord (zie bijlage III). De latere discussies hadden enkel betrekking op het arbitraire diploma-beginsel. Bovendien is er ook een evolutie opgetreden in de cursus niet-confessionele zedenleer welke tot een aantal discussies aanleiding heeft gegeven. Zijns inziens hebben de vrijzinnigen in het Rijksonderwijs recht op een duidelijke cursus in de vrijzinnigheid. Men moet de moed opbrengen om dit onderscheid te maken : de cursus niet-confessionele zedenleer is geen cursus in de vrijzinnigheid.

Bij de Algemene Bespreking van dit ontwerp van decreet werd reeds gewezen op het gebrek aan continuïteit inzake het beleid. De invoering van het VSO was hiervan een voorbeeld. Via de ARGO zal deze continuïteit in de toekomst worden gerealiseerd. De vroegere ingesteldheid gaf aanleiding tot een politisering van het Rijksonderwijs die in de aanstellingspolitiek tot uiting kwam.

De nieuwe neutraliteitsverklaring moet steunen op het neutraliteitsbegrip van 1963. Het diploma-criterium moet echter in vraag worden gesteld, zoniet verliest het Gemeenschapsonderwijs zijn identiteit.

Maar kan men het opstellen van de neutraliteitsverklaring enkel aan de centrale raad overlaten ? Op het eerste gezicht zou men deze blijk van vertrouwen aan de centrale raad kunnen geven, maar ware het niet beter om de nieuwe verklaring achteraf nog te controleren ? Voor deze materie is de Vaste Nationale Cultuurpactcommissie uiteraard niet bevoegd terwijl de Schoolpactcommissie niet meer bestaat. Er is dus geen orgaan dat de neutraliteitsverklaring kan controleren. De vraag is nu wie of wat dat klankbord moet zijn. Ware het daarom niet aangewezen dat de door de centrale raad uitgewerkte verklaring achteraf ter advisering aan de Commissie voor Onderwijs en Vorming van de Vlaamse Raad wordt voorgelegd ? De Vlaamse Raad is immers verantwoordelijk voor het Gemeenschapsonderwijs dat verschil-

lend is van het vrij onderwijs. Via deze procedure wil de Verslaggever alle latere discussies over de verklaring vermijden.

Een lid wijst erop dat men vanuit een bepaalde vakbond het niet-openbaar karakter van deze commissie-vergaderingen aanvalt.

De Voorzitter verduidelijkt dat het Reglement van Orde van de Vlaamse Raad geen openbare commissievergaderingen voorziet.

De Gemeenschapsminister van Binnenlandse Aangelegenheden en Openbaar Ambt betwijfelt het besluitvormingsproces binnen deze vakbond steeds zo democratisch verloopt.

Het vorig lid meent dat het de taak is van de inrichtende macht om zelf hun pedagogisch project te bepalen. Een toetsing is hierbij niet op zijn plaats. In de regeringsverklaring van de nationale regering zijn de positieve aspecten van de neutraliteitsverklaring van 1963 terug te vinden.

„Tegenover de vrijheid van oprichting van scholen, onder meer scholen gebaseerd op een welbepaalde godsdienstige of filosofische overtuiging, staat het recht van de Gemeenschap neutraal onderwijs in te richten. Deze bepaling moet de Gemeenschap toelaten ervoor te zorgen dat een neutraal onderwijsaanbod verzekerd wordt, onder meer om de vrije keuze te waarborgen. De notie „neutraliteit” wordt ten dele omschreven in de tekst zelf. „Onder meer” verwijst naar een verdere omschrijving in volgende zin.

Het neutraal onderwijs beperkt zich niet tot onderricht maar beoogt eveneens de opvoeding van de gehele persoonlijkheid van de leerling.

Een neutrale school eerbiedigt alle filosofische, ideologische en godsdienstige opvattingen van de ouders die er hun kinderen aan toevertrouwen.

Zij gaat uit van een positieve erkenning en waardering van de verscheidenheid van meningen en houdingen en legt de nadruk op de gemeenschappelijke waarden.

Dergelijk onderwijs wil de jongeren helpen en voorbereiden om in deze maatschappij binnen te treden met een persoonlijk oordeel en engagement. Slechts in deze geest zullen controversiële problemen behandeld worden.

De uitwerking van dergelijke neutraliteit hangt nauw samen met het opvoedingsproject en de pedagogische methodes. Ze zal dan ook op uiteenlopende wijze kunnen evolueren in de Gemeenschappen.

De academische vrijheid van de universitaire instellingen blijft uiteraard gewaarborgd.

Er moet gezocht worden naar aangepaste waarborgen opdat het personeel, betrokken bij het opvoedingsproject, dergelijke visie en onderwijsproject onderschrijven. Een engagementsverklaring kan hierbij een element zijn.

In afwachting van de uitwerking van dergelijke waarborgen zal de resolutie 15 van het schoolpact van 1958 verder strikt toegepast worden.”

De notie „neutraliteit” wordt hierin ten dele omschreven.

In het verleden huldigde de Schoolpactcommissie eerder kwantitatieve dan kwalitatieve uitgangspunten. De gehechtheid aan het onderwijs impliceert een positieve benadering naar de toekomst toe. Deze gehechtheid moet dagelijks tot uiting komen. Het lid koppelt neutraliteit aan gehechtheid.

Beide moeten worden geformuleerd : een eenmalige verklaring is echter onvoldoende.

Een ander lid meent dat er over de onrechtvaardigheid van de diploma-vereiste veel kan worden gezegd. De diploma-verhouding was een finaliteit, geen waarborg. Wel dient er in een positieve geest te worden gewerkt aan een Gemeenschapsonderwijs waar iedereen aan bod kan komen. Maar in het gemeentelijk en provinciaal onderwijs zou dit evengoed het geval moeten zijn. Met uitzondering van het onderwijs in enkele grotere steden is dit onderwijs meestal katholiek geïnspireerd. Indien in de toekomst de opleiding der leerkrachten gemeenschappelijk zou gebeuren, dan was dit probleem opgelost.

Het vorige lid steunt de idee van een pluralistisch hoger onderwijs, ook inzake het normaalonderwijs. Momenteel is dit echter niet realiseerbaar. Tachtig procent van de leerlingen in Vlaanderen volgt het vrij secundair onderwijs. In de Vlaamse Raad vertegenwoordigt er geen enkele fractie tachtig procent van de bevolking. Het is daarom onrechtvaardig iemand te beoordelen op het diploma dat hij in zijn jeugd heeft behaald.

Een lid dat niet tot de Commissie behoort oordeelt eveneens dat een pluralistisch onderwijs veel moeilijkheden zou oplossen. De centrale raad is samengesteld uit integere en deskundige personen waarin de politieke wereld voldoende moet kunnen vertrouwen. Daarom steunt hij het voorstel niet van een verslaggever om, nadat de centrale raad een neutraliteitsverklaring heeft opgesteld, deze voor advies over te maken aan deze Commissie van de Vlaamse Raad. Dit is geenszins de taak van deze Commissie. Bovendien zit er in het nieuwe artikel 17 van de Grondwet gedeeltelijk reeds een advies besloten. Hij pleit voor het behoud van de voorliggende tekst van artikel 32, 1°

Een tweede Verslaggever wordt reeds geruimde tijd met de discussie over het karakter van het onderwijs geconfronteerd. Bijna iedereen betwijfelt de verdere bruikbaarheid van dit criterium : dienaangaande werden verschillende voorstellen uitgewerkt. De noodzakelijke eenheid moet echter door de inrichtende macht tot stand worden gebracht. Het neutraliteitsprincipe dat de centrale raad moet uitwerken mag niet steriel zijn. Iedereen heeft immers een bepaalde overtuiging. De neutraliteitsidee moet aan de relatie tussen leerkrachten en leerlingen gestalte geven. Dit is de basis van de neutraliteitsgedachte in een positief respect voor hetgeen iedereen denkt. De centrale raad moet de nodige middelen voorzien waardoor ieders eigenheid wordt behouden. Artikel 17 van de Grondwet vormt hiervoor de basis. Hij betreurt wel dat er in de voorlopige centrale raad weinig inbreng van de basis zal zijn : misschien bestaan er daar andere ideeën over de vertaling van het neutraliteitsprincipe.

De vorige Verslaggever beaamt dat het neutraliteitsbeginsel in het pedagogisch concept tot uiting moet komen. Maar het mag niet hiertoe worden beperkt. Hij weet niet welke criteria de centrale raad zal aanhouden. Daarom pleit hij voor een reflectiemoment, misschien naar deze Commissie toe.

Een lid meent dat het Politiek Akkoord blijkt geeft van een positieve benadering. Deze waarborg laat hem toe vertrouwen te schenken aan de personen die het zullen moeten waarmaken. Hij pleit er daarom voor om het opstellen van de neutraliteitsverklaring over te laten aan personen uit de praktijk. De centrale raad zal ook voorzichtig te werk moeten gaan bij het uitvoeren van de in artikel 32, 3° opgelegde taak, zoniet komt de vrije schoolkeuze in het gedrang. De grootste bedachtzaamheid is op dit punt vereist.

De Gemeenschapsminister van Onderwijs oordeelt dat de centrale raad het vertrouwen zal genieten zowel van de basis als van de fracties binnen de Vlaamse Raad. Dit is op zichzelf reeds een waarborg.

Het Politiek Akkoord voorziet bovendien een beslissing bij consensus, ten minste toch van twee derden van de leden, waarbij de grote ideologische stromingen in Vlaanderen een blokkeringsminderheid bezitten.

Het is de bedoeling dat de rechtstreeks betrokkenen, die worden aangeduid op democratische basis, een pedagogisch concept uitwerken voor het Vlaamse **Gemeenschapsonderwijs** dat zich onderscheidt van alle andere onderwijsnetten, die telkens hun eigen concept kunnen hebben. Dit pedagogisch project vertaalt zich in de neutraliteit der scholen. Hij stelt dus vertrouwen in de centrale raad. De omschrijving moet bovendien aanpasbaar zijn : een dynamiek zal moeten worden ingebouwd. Uiteraard zal van het bestaande begrip worden vertrokken : in de Schoolpactwetgeving zitten er veel fundamentele waarden. Maar ook met de nieuwe **grondwetsbepalingen** zal rekening moeten worden gehouden.

In de toekomst zal de ARGO ter zake volledig bevoegd zijn. Door de autonomie heeft tevens de Nationale Schoolpactcommissie opgehouden te bestaan. De Grondwet heeft de nodige elementen voorzien ter vervanging van de Schoolpactcommissie : het Arbitragehof is bevoegd voor de grondwettelijke vrijheid inzake onderwijs.

De neutraliteitsverklaring is een administratieve rechtshandeling en is als zodanig onderworpen aan de **legaliteitscontrole** die tot de bevoegdheid van de commissaris van de Executieve behoort. Ook de Raad van State speelt een bepaalde rol. Dit rechtscollege kan de wettelijkheid toetsen van de neutraliteitsverklaring en deze laatste desgevallend vernietigen bij arrest. Dit zijn belangrijke elementen om aan de centrale raad vertrouwen te schenken.

Hij verwierpt het voorstel van een Verslaggever om aan deze Commissie een reflectiebevoegdheid te geven. De Vlaamse Raad mag niet ondergeschikt worden aan de centrale raad door het geven van een advies. Dit is niet gebruikelijk en niet aanvaardbaar. Bovendien is het niet de bedoeling van de Executieve en van de ondertekenaars van het Politiek Akkoord eerst een bevoegdheid aan een instantie te geven en deze nadien terug te nemen.

De Gemeenschapsminister van Onderwijs stelt dat er een fundamenteel onderscheid bestaat met betrekking tot de **gehechtheidsverklaring**. De beheersorganen moeten consequente verdedigers zijn van het Gemeenschapsonderwijs. Deze gehechtheidsverklaring is zeer moeilijk te omschrijven en moet daarom door de rechtstreeks betrokkenen worden opgesteld. Hierbij zal veel overleg noodzakelijk zijn.

Inzake de vrije schoolkeuze deelt hij mee dat de normen moeten worden gerespecteerd. De vrije schoolkeuze ligt immers hierin besloten. Indien nodig zal de vrije keuze in de normen moeten worden opgenomen. De cursus **niet-confessionele zedenleer** moet zijn plaats vinden binnen het neutraal Gemeenschapsonderwijs. Op dit ogenblik geldt de bepaling die door de Raad van State , conform aan de beginselen van het Schoolpactakkoord, aan deze cursus werd gegeven, namelijk het geven van een overzicht van de verschillende filosofische stelsels. Deze cursus is geen cursus in de vrijzinnige zedenleer.

Inzake het diploma-criterium blijven de huidige bepalingen van toepassing. Alhoewel dit criterium niet volledig voldoet is het toch niet van iedere zin ontbloot. Het eigen pedagogisch project loopt via de vorming der leerkrachten. Hij gelooft in het eigene der diverse pedagogische projecten en dus

niet zozeer in de pluralistische opleiding der leerkrachten. Wel beaamt hij dat er in een mensenleven een evolutie kan optreden. Het pedagogisch onderwijs blijft zijn betekenis behouden. Het diploma-criterium, dat nooit een wettelijk criterium was, wordt in de toekomst volledig ongrondwettelijk. Niettegenstaande het een bepaalde waarde en betekenis had, kan het niet meer worden aangehouden. Men zal, conform de nieuwe grondwetsartikelen, innoverend te werk moeten gaan. Dit zal echter een zekere tijd vragen waarbij vermoedelijk een evolutie in de geesten zal optreden. Dit werd bewust door de ondertekenaars van het Politiek Akkoord en door de Executieve gewild.

Een lid vraagt of de gehechtheidsverklaring ook door het personeel zal moeten worden ondertekend. Zij breekt tevens een lans voor het oprichten van pluralistische normaalscholen, die een voorbereiding geven op de diverse pedagogische projecten waaruit dan kan worden gekozen, en een doorbreking van de zuilen.

Een Verslaggever stelt momenteel sociologisch een heel andere benadering over de verzuiling vast. Hij verwijst hierbij naar een boek van Prof. Huyse. Meer en meer hecht men ook belang aan bepaalde waarden. Recentelijk had hierover een studiedag in Houthalm plaats.

In tegenstelling tot de neutraliteitsverklaring kan de verklaring van gehechtheid niet worden getoetst. Dit laatste is een moreel engagement dat men zelf moet nemen bij het aanvaarden van een bestuursmandaat. Hoe zal dit worden ingevuld ? Zal men hierbij rekening houden met het Europees Verdrag voor de Bescherming van de Rechten van de Mens en met de Grondwet ? Zal er hierop een controle mogelijk zijn ?

De Gemeenschapsminister van Binnenlandse Aangelegenheden en Openbaar Ambt verklaart dat de vrijheid van vereniging een absoluut recht is : een verbod ten algemene titel om zich te verenigen is onmogelijk. Een organisatie moet voor zichzelf vaststellen of het lidmaatschap verenigbaar is met het lidmaatschap van een andere organisatie. Het oordelen of men al dan niet deel mag uitmaken van een andere inrichtende macht is een tussenveld tussen die twee uitgangspunten. Hier wordt een delegatie van de staatsfunctie gegeven. Gezien het feit dat er subsidiëring is moet het Europees Verdrag worden geëerbiedigd.

Het opstellen van de neutraliteitsverklaring is een administratieve rechtshandeling met een juridictionele controle, inzonderheid van de Raad van State, alsmede een controle via het Arbitragehof. De gehechtheidsverklaring eveneens, maar het Arbitragehof is hier niet bevoegd tenzij deze verklaring ingaat tegen artikel 17 van de Grondwet. Hij meent dat de gehechtheidsverklaring heel vaag zal zijn. De centrale raad zal enkele grote principes kunnen aanhouden : een soort „geloofsbelijdenis” dus. Een vage verklaring, een soort morele verbintenis, („moral act”) is bovendien aan te raden.

Een lid informeert naar de juridische gevolgen van het ondertekenen van de gehechtheidsverklaring. Zijn er sancties mogelijk bij het niet-waarmaken van de verklaring ?

De Gemeenschapsminister van Binnenlandse Aangelegenheden en Openbaar Ambt antwoordt dat dit enkel bij een duidelijke tegenstrijdigheid met de Grondwet het geval zal zijn. Hoe kan men immers bewijzen dat iemand die verklaring niet volledig waarmaakt ? Het betreft hier eerder een algemene publieke verklaring waarbij men verklaart achter het Gemeenschapsonderwijs te staan. Ze wordt grotendeels gevraagd als blijk van wantrouwen : van bij de oprichting van België lag de onderwijsmaterie zeer gevoelig. De totstandkoming van de ARGO is een belangrijk ogenblik in de politieke geschiedenis van dit land. Er heeft zich een evolutie

in de geesten voltrokken, maar een stuk wantrouwen is nog steeds aanwezig. Op de niet-naleving van de gehechtheidsverklaring is geen sanctie voorzien : het betreft hier enkel een formele tekst. Het personeel moet de gehechtheidsverklaring niet ondertekenen, enkel de leden der beheersorganen moeten dit doen. De leerkrachten moeten wel de neutraliteitsverklaring, met andere woorden het pedagogisch concept, ondertekenen. De ambtenaren moeten niets ondertekenen.

Op vraag van een Verslaggever verduidelijkt hij dat de ARGO het statuut heeft van een publiekrechtelijk rechtspersoon waarbij een delegatie van bevoegdheden van de Staat naar deze rechtspersoon is gebeurd.

Een Verslaggever wil de draagwijdte vernemen van artikel 32, 11°.

De Gemeenschapsminister van Binnenlandse Aangelegenheden en Openbaar Ambt stelt dat het om een aangehouden toestand moet gaan die onoplosbaar wordt en de normale werking in het gedrang brengt. Het hier voorziene optreden van de centrale raad zit in feite in zijn algemene bevoegdheid vervat. De onderhandelaars van het Politiek Akkoord wilden een geblokkeerde situatie op het lokale niveau voorkomen. Als voorbeeld geeft de Gemeenschapsminister de niet-eerbiediging van de bepalingen van artikel 7 bij de in artikel 9, § 1, 2° voorziene coöptatie.

Een lid wil uitleg over de wijze waarop een lokale schoolraad kan afwijken van het algemeen model van reglement van orde dat de centrale raad zal opstellen (artikel 32, 12°).

De Gemeenschapsminister van Binnenlandse Aangelegenheden en Openbaar Ambt verklaart dat de lokale schoolraad zijn reglement kan opstellen binnen het kader dat door de centrale raad werd uitgetekend. Er bestaat wel een controle van de centrale raad hierop.

Met betrekking tot het door de heer E. Baldewijns C.S. ingediend amendement houdende de invoeging van een nieuw artikel 32, 12°bis vraagt de Gemeenschapsminister van Onderwijs of de bepalingen van artikel 32, 6° niet volstaan. Men kan de ARGO geen internationale bevoegdheden geven die hem niet toekomen. Wel moet de ARGO door de Executieve worden betrokken bij alle initiatieven die repercussies voor het Gemeenschapsonderwijs zouden hebben.

Door de heer E. Baldewijns C.S. wordt hierop een nieuw amendement ingediend (Stuk 161 (1988-1989) – Nr. 3) dat ertoe strekt in artikel 32, een nieuw punt 12°bis in te voegen waarvan de tekst luidt als volgt : „13° de relaties met instanties buiten de Vlaamse Gemeenschap, met buitenlandse en internationale instanties in aangelegenheden waarvoor hij bevoegd is”.

Het eerste amendement van de heer E. Baldewijns C.S. wordt ingetrokken.

De Gemeenschapsminister van Binnenlandse Aangelegenheden en Openbaar Ambt oordeelt dat de bepaling van artikel 32, 6° dit amendement niet opvangt. Artikel 32, 6° behelst het inrichten van onderwijs binnen de eigen gemeenschap. De relaties met buitenlandse instanties moeten expliciet worden voorzien. Het moet echter gaan over relaties met buitenlandse publiekrechtelijke instanties.

Daarop trekt de heer E. Baldewijns C.S. zijn tweede amendement in. Door de heer E. Baldewijns C.S. wordt een nieuw amendement ingediend (Stuk 161 (1988-1989) – Nr. 3) dat ertoe strekt in artikel 32 een nieuw punt 12°bis in te voegen,

luidend als volgt : „13° de relaties, in het kader van de opdracht vervat in artikel 2 van dit decreet, met andere, ook buitenlandse, publiekrechtelijke inrichtende machten en met internationale en supranationale organisaties”.

Door de Gemeenschapsminister van Onderwijs wordt erop gewezen dat de opdracht van de ARGO vervat zit in artikel 4 van dit ontwerp van decreet. Bovendien moet er worden gespecificeerd dat het gaat om inrichtende machten van onderwijs.

De indiener trekt dit amendement in.

Door de heer E. Baldewijns c.s. wordt vervolgens een nieuw amendement ingediend (Stuk 161 (1988-1989) – Nr. 3) waarbij een artikel 32, 12°^{bis} wordt ingevoegd luidend als volgt : „13° de relaties, in het kader van de opdracht van de ARGO vervat in artikel 4, met andere, ook buitenlandse, publiekrechtelijke inrichtende machten van onderwijs en met internationale en supranationale organisaties.”

Het huidig punt 13° wordt 14°.

Het amendement van de heer E. Baldewijns c.s. houdende de invoeging van de nieuwe punten 16°, 17°, 18°, 19° wordt ingetrokken. Door de heer E. Baldewijns c.s. wordt een nieuw amendement ingediend (Stuk 161 (1988-1989) – Nr. 2) waarbij aan artikel 32 de nieuwe punten 16° en 17° worden toegevoegd waarvan de tekst luidt als volgt : „16° het bepalen van de aangelegenheden waarbij leerlingen van de laatste twee jaren van het secundair onderwijs worden betrokken bij de werking van de schoolraad, en de wijze waarop dit gebeurt ;

17° het opstellen van een jaarverslag over de werkzaamheden van de ARGO.”

De indiener wijst erop dat het opstellen van het jaarverslag een belangrijke bevoegdheid betekent.

Een verslaggever stelt vast dat punt 17° vervat zit in artikel 53, § 1. Zou heel deze paragraaf niet moeten worden overgenomen ?

De Gemeenschapsminister van Binnenlandse Aangelegenheden en Openbaar Ambt merkt op dat het opstellen van een jaarverslag ingevolge artikel 53, § 1 geen bevoegdheid maar een verplichting is. Hij stelt voor om het hier voorgestelde punt 17° weg te laten. Ook vraagt hij zich af of de voorgestelde tekst van artikel 32, 16° technisch goed geformuleerd is.

De heer E. Baldewijns trekt hierop zijn amendement in. Terzelfdertijd wordt door de heer E. Baldewijns c.s. een nieuw amendement (Stuk 161 (1988-1989) – Nr. 3) ingediend dat ertoe strekt een nieuw artikel 32, 16° in te voegen waarvan de tekst luidt als volgt :

„16° het bepalen van de aangelegenheden en de regels voor en volgens **dewelke** de leerlingen van de laatste twee jaren van het secundair onderwijs worden betrokken bij de werking van de schoolraad. ”

Een lid stelt een tekstverbetering voor op het huidig artikel 32, 13°, namelijk de woorden „van de kiesprocedure” vervangen door de woorden „tot de kiesprocedure”. De Commissie aanvaardt deze correctie.

Het amendement van de heer W. Van Durme c.s. wordt vervolgens door de Commissie eenparig verworpen. De twee

amendementen van de heer E. Baldewijns c.s. alsmede het aldus gewijzigde artikel 32 worden telkens bij eenparigheid aangenomen.

Artikel 33

Door de heer W. Van Durme c.s. wordt op artikel 33, 1° een amendement ingediend (Stuk 161 (1988-1989) – Nr. 2) dat ertoe strekt de woorden „pedagogisch project” te vervangen door de woorden „pedagogische uitgangspunten”.

De verantwoording luidt als volgt : het begrip „uitgangspunten” is ruimer dan „project” en geeft aan de lokale schoolgemeenschap meer kansen om het eigen pedagogisch project in te vullen.

De Gemeenschapsminister van Onderwijs kan dit amendement geenszins bijtreden. Het unieke van het **Gemeenschaps**onderwijs zit juist in het eigen pedagogisch concept ervan. De leraars moeten dit concept voor hun klas concreet vertalen. De term „pedagogische uitgangspunten” beoordeelt hij als te eng. Dit ene pedagogische project moet in alle leerplannen van de gemeenschapsscholen in Vlaanderen worden vertaald.

Een Verslaggever merkt hierbij op dat de **methodologische** keuze open blijft. Artikel 33 is fundamenteel voor de pedagogische aanpak. Ingevolge artikel 45 zijn de schoolraden en de raden van bestuur belast met het goedkeuren van het schoolwerkplan. Zal de centrale raad hiervoor een model opstellen of behoort dit tot de autonome bevoegdheid van de lokale raden ?

Hij hoopt dat de centrale raad een model zal opstellen waarin de belangrijkste elementen van het schoolwerkplan vervat zitten.

De Gemeenschapsminister van Onderwijs verduidelijkt dat de centrale raad een model zal opstellen onder meer inzake de diplomavereisten. De concrete invulling gebeurt door de lokale raden. Hierop wordt het amendement van de heer W. Van Durme c.s. ingetrokken.

Een lid vraagt of de bepaling van artikel 33, 3° een gewoon overleg impliceert. Het zou beter zijn als de centrale raad ter zake een beslissing zou nemen.

De Gemeenschapsminister van Onderwijs hoopt dat men op subregionaal niveau tot een eenheid zal komen. De centrale raad zal het globale aanbod goed moeten nagaan. „Coördinatie” betekent „samenbrengen”, met dien verstande dat ieder bestuursorgaan de vigerende reglementering moet volgen. Bovendien komt het verzekeren van zoveel mogelijk studierichtingen niet steeds het belang van het **Gemeenschapsonderwijs** ten goede.

De Gemeenschapsminister van Binnenlandse Aangelegenheden en Openbaar Ambt voegt eraan toe dat hier een regulerend optreden wordt bedoeld.

Een verslaggever wijst erop dat het Rijksonderwijs vroeger richtinggevend was voor de subsidiëring van het vrij onderwijs. Zo werden bijvoorbeeld de leerplannen die in het **Rijksonderwijs** werden gebruikt als referentie voor de goedkeuring van de leerplannen van het gesubsidieerd onderwijs aangevend. Door het oprichten van de ARGO komt men in een nieuwe situatie terecht. Wat zijn de gevolgen hiervan ? Hij vraagt een overzicht op te maken van zulke situaties.

De Gemeenschapsminister van Onderwijs verduidelijkt dat in de toekomst de Gemeenschapsminister die het onderwijs onder zijn bevoegdheid heeft deze leerplannen zal moeten goedkeuren, ook deze van het Gemeenschapsonderwijs. Men

zal dus al dan niet de leerplannen van dit onderwijs kunnen overnemen. Als voorwaarde tot subsidie zal er in de leerplannen wel een bepaald minimumniveau moeten worden gerealiseerd. Dit geldt ook voor het Gemeenschapsonderwijs. Deze uitleg is ook geldig op het gebied van andere subsidievoorwaarden, waarvoor in het verleden het Rijksonderwijs richtinggevend was.

Een lid wijst op het onderscheid tussen het Gemeenschapsonderwijs, met andere woorden het gedelegeerde onderwijs van de overheid, en de andere netten waar er geen delegatie van Gemeenschapsbevoegdheden is opgetreden. Er blijft dus een voorkeursrelatie met het Gemeenschapsonderwijs bestaan.

De Gemeenschapsminister van Onderwijs bevestigt deze bijzondere relatie die onder meer blijkt uit de benoeming van een commissaris van de Executieve. De vroegere relaties tussen de bevoegde Minister en het Rijksonderwijs worden echter duidelijk gewijzigd.

Het ongewijzigde artikel 33 wordt door de Commissie eenparig aangenomen.

Artikel 34

Een lid wijst erop dat de ARGO per 1 januari 1989 zal bestaan. De lokale schoolraden functioneren slechts vanaf 1 april 1991. Wat zal er gebeuren met de statutaire bepalingen inzake de aanwervingen en de bevorderingen? Hoe zal de werkwijze dienaangaande in de tussenperiode worden geregeld?

De Gemeenschapsminister van Onderwijs stelt dat het bestaande statuut geldig blijft. De centrale raad zal de bevoegdheden van de Minister van Onderwijs uitoefenen. De bedoeling is om, via overleg, het statuut te wijzigen. Hierbij moeten de vastgestelde procedureregels worden gevolgd.

De Gemeenschapsminister van Binnenlandse Aangelegenheden en Openbaar Ambt verwijst naar de overgangsbepalingen van artikel 67. Tot 31 maart 1991 oefent de centrale raad alle bevoegdheden uit van inrichtende macht van het Gemeenschapsonderwijs.

Een Verslaggever vraagt wat de gevolgen zijn als per 1 april 1991 het statuut niet is gewijzigd.

De Gemeenschapsminister van Binnenlandse Aangelegenheden en Openbaar Ambt antwoordt dat de personeelsleden, bij het ontbreken van een nieuw statuut, op sommige punten statuutloos zullen zijn. Alleszins zal dit decreet prevaleren op het statuut.

Een Verslaggever wil weten waarom het woord „benoemingen” in artikel 34, 3° is weggelaten.

Door de Executieve wordt een amendement ingediend (Stuk 161 (1988-1989) – Nr. 3) dat ertoe strekt in artikel 34, 3° tussen de woorden „de werving” en de woorden „en bevordering” het woord „benoeming” in te voegen.

De Gemeenschapsminister van Onderwijs is de mening toegeedaan dat de ARGO niet zal kunnen functioneren indien het statuut niet tijdig wordt aangepast.

De Gemeenschapsminister van Binnenlandse Aangelegenheden en Openbaar Ambt beaamt dit. Het nieuwe statuut moet er vrij vlug komen, terwijl ook de overgangsfase moet worden gerealiseerd.

Een Verslaggever informeert naar de toestand van het rijksinspectiekorps voor het vrij en het Rijksonderwijs en hun respectievelijke pedagogische inspectiediensten.

De Gemeenschapsministers antwoorden dat dit een uitvoeringskwestie vormt die in het geheel moet worden geregeld. Artikel 70 van dit ontwerp van decreet regelt dit ten dele.

Het amendement van de Executieve, alsmede het aldus gewijzigde artikel 34, worden door de Commissie eenparig aangenomen.

Artikel 35

Op vraag van een verslaggever nopens de betekenis van artikel 35, 6° verklaart de Gemeenschapsminister van Onderwijs dat het zonale vervoer niet door de ARGO, maar door de centrale administratie wordt georganiseerd. De uitgaven komen ten laste van het budget van onderwijs. Voor het eigen vervoer, bijvoorbeeld naar zwembaden, moet de ARGO zelf instaan. Hiervoor moeten er dus middelen aanwezig zijn.

Een andere verslaggever wil de reden vernemen waarom er in artikel 35, 4° sprake is van het beheer van de gebouwen terwijl het Politiek Akkoord spreekt over het beheer van het Gebouwenfonds.

De Gemeenschapsminister van Onderwijs verklaart dat het Gebouwenfonds als dusdanig overgaat naar de ARGO. De personeelsleden gaan slechts voor een deel over naar de ARGO. De rest van dit personeelskader zal worden opgenomen in het departement van onderwijs of in de andere diensten van de Vlaamse Gemeenschap. Op vraag van een lid zegt hij dat de centrale administratie, dus niet de ARGO, bevoegd blijft voor de uitbetaling der wedden.

Een andere Verslaggever stelt vast dat er enkel een voorafname van 25 procent op de werkingsmiddelen is. Hij wil de bevestiging dat de centrale raad geen rechten bezit om middelen aan de lokale scholen te onttrekken.

Dit wordt door de Gemeenschapsminister van Binnenlandse Aangelegenheden en Openbaar Ambt bevestigd. Deze verwijst hiervoor naar het Politiek Akkoord, Hoofdstuk VI – Financiering, 3. Werking.

Een lid vraagt of de centrale raad leningen kan aangaan om onroerende investeringen te verrichten.

De Gemeenschapsminister van Binnenlandse Aangelegenheden en Openbaar Ambt ontkent dit. De lokale raden daartegen kunnen wel leasingovereenkomsten aangaan, dit op voorwaarde dat ze de jaarlijkse betaling verrichten. Een lening aangaan om onroerende investeringen te verrichten kan echter niet. De centrale raad bezit bovendien geen eigen machinepark.

De Gemeenschapsminister van Onderwijs voegt hier aan toe dat er geen globale enveloppe wordt toegekend maar wel een bedrag per item en dit binnen de wettelijkheid en de financiële orthodoxie. Het Gemeenschapsonderwijs wordt gefinancierd door de Vlaamse Gemeenschap. Door het Politiek Akkoord wordt echter de responsabilisering ingevoerd, met andere woorden de lokale betrokkenheid. De technieken hiertoe bevinden zich in het Politiek Akkoord, maar de concretisering ervan dient uitgewerkt.

Door de Gemeenschapsminister van Binnenlandse Aangelegenheden en Openbaar Ambt wordt bovendien verwezen naar de bepaling van artikel 51, § 2, 5°. De saldi van de kredieten voor de in artikel 51, § 2, 3° en 5° voorziene uitgaven zijn jaarlijks overdraagbaar met behoud van de bestemming.

Dit artikel wordt vervolgens door de Commissie eenparig aangenomen.

Artikelen 36 tot 39

Deze artikelen worden zonder opmerkingen door de Commissie eenparig aangenomen.

Artikel 40

Een lid stelt voor om als tekstverbetering in de laatste alinea van dit artikel de woorden „het kortgeding” te vervangen door het woord „kortgeding”. De Commissie aanvaard eenparig deze tekstcorrectie.

Het aldus gecorrigeerde artikel 40 wordt eenparig aangenomen

Artikel 41

Dit artikel wordt zonder opmerkingen eenparig aangenomen.

Artikel 42

Door de heer W. Van Durme C.S. wordt een amendement ingediend (stuk 161 (1988-1989) – Nr. 2) dat ertoe strekt de tekst van artikel 42, § 2 te vervangen door wat volgt : „De beslissingen worden binnen de centrale raad genomen bij gewone meerderheid van de aanwezige leden”. Zijn fractie verwerpt immers de in dit ontwerp van decreet voorgestelde samenstelling voor de centrale raad.

De Gemeenschapsminister van Binnenlandse Aangelegenheden en Openbaar Ambt vraagt de verwerping van dit amendement. De huidige tekst van § 2 is essentieel ingevolge de visie die in het Politiek Akkoord is vervat.

Een Verslaggever wil weten waarop de in artikel 42, § 2 bepaalde drievierde meerderheid betrekking heeft.

De Gemeenschapsminister van Binnenlandse Aangelegenheden en Openbaar Ambt verklaart dat ingevolge het Politiek Akkoord drievierden van de zes bedoelde leden vijf betekent en dit ongeacht het aantal aanwezigen. Men wou aan een fractie met twee leden steeds een **blokkeringsminderheid** toestaan. Een herformulering van artikel 42, § 2 lijkt echter gewenst. .

De Executieve dient hierop twee amendementen in (stuk 161 (1988-1989) – Nr. 3). Het eerste strekt ertoe een § 1bis (nieuwe § 2) in te voegen luidend als volgt : „§ 2 De beslissingen worden binnen de centrale raad genomen bij gewone meerderheid van de aanwezige leden”.

Een tweede amendement wil de huidige eerste, tweede, derde, vierde, vijfde en zesde regel van § 2 vervangen door wat volgt : „§ 3 In afwijking van § 1 en § 2 vereisen de hiernavermelde aangelegenheden een gewone meerderheid van de stemgerechtigde leden binnen de centrale raad en een drievierde meerderheid binnen de stemgerechtigde leden bedoeld in artikel 24, a) : . . .”

Door de voorgestelde nieuwe tekst van artikel 24, § 2 moet in de huidige § 3 (nieuwe § 4) § 2 als § 3 worden gelezen.

Een lid dat niet tot de Commissie behoort blijft zich tegen iedere blokkeringsmogelijkheid verzetten.

De Gemeenschapsminister van Onderwijs verduidelijkt dat er zeven leden aanwezig moeten zijn om geldig te vergaderen. Een akkoord met een bijzondere meerderheid vereist

Een lid verlangt meer informatie over de term „schoolwerkplan”.

De Gemeenschapsminister van Onderwijs verduidelijkt dat schoolwerkplannen nodig zijn voor een moderne pedagogiek. Het vormt een globaal concept dat ruimer wordt geïnterpreteerd dan een schoolplan. Het is het geheel van de plaatselijke pedagogische planning die door het pedagogische college wordt opgesteld. Deze bepalingen betekenen in feite de decretale erkenning van de pedagogische colleges.

Ingevolge de bepsrekingen bij het reeds aangenomen artikel 33 trekt de indiener zijn amendement in.

Het ongewijzigde artikel 45 wordt eenparig aangenomen.

Artikel 46

Een Verslaggever herinnert eraan dat in afwachting van een nieuw statuut het oude geldig blijft. In het Politiek Akkoord zijn reeds een aantal belangrijke krachtlijnen voor een nieuw statuut vastgelegd. Zijn deze nog bespreekbaar ?

De Gemeenschapsministers stellen dat het Politiek Akkoord de waarde van een volledig akkoord bezit. De **krachtlijnen** blijven vertaalbaar, zonder dat het Politiek Akkoord erdoor in vraag mag worden gesteld.

Deze Verslaggever verlangt het verloopt van de aanweringsprocedure te vernemen.

De Gemeenschapsminister van Binnenlandse Aangelegenheden en Openbaar Ambt geeft de volgende verduidelijking. Bij een eerste aanstelling als tijdelijke is de schoolraad vrij, op voorwaarde dat er niemand statutair is beschermd. De rangorde binnen de tijdelijken is een **categorierangschikking** : over de dagen valt er te onderhandelen. Dit zal echter geen absoluut criterium meer zijn. Bij het voorstel tot benoeming moet de lokale schoolraad één naam aan de centrale raad voorstellen ; deze benoeming moet door de centrale raad worden geratificeerd. Voor een benoeming in selectie- of bevorderingsambten moeten er steeds drie personen aan de centrale raad worden voorgesteld.

Een lid wil weten of het personeelsstatuut het voorwerp van een afzonderlijk decreet zal uitmaken.

De Gemeenschapsminister van Onderwijs antwoordt dat, hoewel in se een afzonderlijk besluit voldoende is, misschien decretaal zal moeten worden opgetreden om een aantal wetten te wijzigen. De Gemeenschapsminister van Onderwijs verwijst hier inzonderheid naar artikel 12bis, § 3, van de wet van 24 mei 1954 waarin wordt bepaald dat de statuten in de mate van het mogelijke, „identiek” zullen zijn. Krachtens het politiek akkoord zal er in de toekomst „gelijkaardig” moeten worden ingeschreven. Niettegenstaande de vijf inhoudelijke krachtlijnen behouden blijven, zullen over de invulling van het statuut onderhandelingen met de vakbonden worden gevoerd.

Een andere Verslaggever vermoedt dat die krachtlijnen moeilijk kunnen worden gerespecteerd in de BSD. Er bestaan hier weinig mutatiemogelijkheden, ook spelen er andere afstanden en betrokkenheden.

De Gemeenschapsminister van Binnenlandse Aangelegenheden en Openbaar Ambt erkent dat er hier sprake is van een specifieke toestand. Toch kunnen de krachtlijnen slechts op details worden bijgeschaafd.

Deze Verslaggever wijst op het feit dat in de BSD het

de instemming van vijf leden van de in artikel 24, a) genoemde groep. Er wordt hierbij naar boven afgerond ($4,5 = 5$). Zo moet het Politiek Akkoord worden geïnterpreteerd.

Een lid stelt, als tekstverbetering, voor om in § 3, 4° tussen de woorden „besturen” en de woorden „de centrale raad” het woord „van” in te voegen. De Commissie aanvaardt deze tekstcorrectie.

Het amendement van de heer W. Van Durme c.s. wordt door de Commissie eenparig verworpen. De amendementen van de Executieve, alsmede het aldus gewijzigde artikel 42, worden telkens eenparig aangenomen.

Artikel 43

Een lid vraagt of de termen „beleid en bestuur” wel voldoen.

De Gemeenschapsminister van Binnenlandse Aangelegenheden en Openbaar Ambt verduidelijkt dat „beleid” betrekking heeft op de responsabilisering inzake de schoolgebouwen. De tweede term slaat op het imago en de marketing van het Gemeenschapsonderwijs. Misschien wordt er hier beter gesproken over „beheer” dan over „bestuur”. Hij stelt daarom deze tekstverbetering voor. Besturen impliceert zowel het beleid als het beheer.

De Commissie aanvaardt eenparig deze tekstcorrectie en het aldus gecorrigeerde artikel 43.

Artikel 44

Een lid wil vernemen wat men met „relatiemodel” bedoelt.

De Gemeenschapsminister van Onderwijs verwijst naar de Memorie van Toelichting, namelijk : „de gedragsregels waarmee leerlingen in de school moeten omgaan, de manier waarop het contact tussen directie, leerkrachten en leerlingen verloopt, hoe studenten eventueel kunnen participeren in het schoolse leven, dit alles voor zover er daarvoor een expliciete regeling noodzakelijk is. ”

Door mevrouw Maes c.s. wordt hierop een amendement ingediend (stuk 161 (1988-1989) – Nr. 3) dat ertoe strekt de tekst van artikel 44, 1° te vervangen door wat volgt : „de vastlegging van de gedragsregels binnen de school in het kader van het algemeen model opgesteld door de centrale raad ;”

Ingevolge artikel 44, 3° leidt een lid, dat niet tot de Commissie behoort, af dat netoverschrijdende initiatieven mogelijk zijn.

De Gemeenschapsminister bevestigt dit.

Een lid stelt een tekstverbetering voor in artikel 44, 4° namelijk de woorden „in het lokale, sociale, economische en culturele leven” vervangen door de woorden „in het sociale, economische en culturele milieu op plaatselijk vlak”. De Commissie aanvaardt deze tekstcorrectie.

Het amendement van mevrouw N. Maes, alsmede het aldus gewijzigde artikel 44, worden door de Commissie eenparig aangenomen.

Artikel 45

Op dit artikel wordt een amendement ingediend door de heer W. Van Durme c.s. dat ertoe strekt in artikel 45, 1° de woorden „het pedagogisch project” te vervangen door de woorden „pedagogische uitgangspunten”.

burgerlijk personeel niet steeds via het Ministerie van Onderwijs wordt aangeworven. Velen bezitten bovendien de Duitse nationaliteit. Moet het niet mogelijk worden gemaakt dat die schoolraden zelf hun administratief, meesters-, vak- en dienstpersoneel contractueel kunnen aanwerven ?

De Gemeenschapsminister van Onderwijs verklaart dat de opeenvolgende Ministers van Onderwijs een bijzondere zorg aan de BSD hebben besteed. Er heersen in de BSD dikwijls betere situaties dan in Vlaanderen. Ook daar zal de lokale autonomie, los van het Departement van Landsverdediging, uitvoering hebben.

Een lid vraagt naar de situatie van de leraars godsdienst en niet-confessionele zedenleer.

De Gemeenschapsministers stellen dat er op dit punt niets verandert, noch bij de voorlopige, noch bij de definitieve centrale raad. De desbetreffende bepalingen van de Schoolpactwet blijven onverminderd van toepassing.

Een lid stelt voor, als tekstcorrectie in de derde regel tussen het woord „bepalingen” en het woord „bevoegd” een „komma” in te voegen. De Commissie aanvaardt deze tekstverbetering.

Artikel 46 wordt hierna door de Commissie eenparig aangenomen.

Artikel 47

Een lid vraagt of een lokale schoolraad bouwprojecten openbaar kan aanbesteden.

De Gemeenschapsminister van Onderwijs antwoordt dat, ingevolge artikel 35, 4° van dit ontwerp, het aan de centrale raad toekomt om te beslissen waar er wordt gebouwd. Uiteraard zal de lokale raad moeten worden betrokken bij de concrete realisatie van het bouwproject. Dit vloeit voort uit de gewenste responsabilisering. Uiteraard blijven de reglementaire en wettelijke bepalingen inzake de overheidsopdrachten van toepassing. De aanbesteding gebeurt dus centraal, maar het lokale niveau wordt er bij betrokken.

Een lid oordeelt dat de lokale raden, ingevolge de bepalingen van artikel 47, 1° over grote bedragen kunnen beslissen.

De Gemeenschapsminister van Onderwijs verduidelijkt dat ook hier de reglementaire en wettelijke bepalingen inzake de overheidsopdrachten van kracht blijven.

Een lid ziet een tegenstrijdigheid tussen de artikelen 47 en 48 daar waar wordt gesteld dat er een delegatie kan bestaan naar de afgevaardigd-bestuurder.

De Gemeenschapsminister van Onderwijs verduidelijkt dat een delegatiebesluit steeds conform de wetgeving moet gebeuren.

De Gemeenschapsminister van Binnenlandse Aangelegenheden en Openbaar Ambt voegt hier aan toe dat er in de wet op de overheidsopdrachten ook delegaties zitten. In het Gebouwenfonds gebeurt dit nu eveneens.

Het ongewijzigde artikel 47 wordt door de Commissie eenparig aangenomen.

Artikel 48

Een lid wil de draagwijdte kennen van de hier vermelde delegatiemogelijkheid. Zal het in de praktijk tot gevolg hebben dat er slechts één persoon het beleid zal voeren ?

De Gemeenschapsminister van Binnenlandse Aangelegenheden en Openbaar Ambt verduidelijkt dat er aan het delegatiebesluit geen beperktheid is voorzien ; men laat dit aan de wijsheid over van de lokale raden. Het delegatiebesluit moet echter beperkt zijn in grootte en in tijd en is herroepbaar. Het Politiek Akkoord is ter zake duidelijker.

Een Verslaggever vraagt of dit impliceert dat deze persoon, die een grote beleidsverantwoordelijkheid draagt, voor dit beleid persoonlijk verantwoordelijk kan worden gesteld.

De Gemeenschapsminister van Binnenlandse Aangelegenheden en Openbaar Ambt antwoordt dat dit de gevolgen zijn van het toevertrouwen van meer verantwoordelijkheden. Dit is de filosofie van het akkoord.

Deze verslaggever verwijst naar het SERV-advies dat voorstelt de artikelen 48 en 49 samen te voegen tot de volgende tekst : „De afgevaardigd-bestuurder bereidt de Schoolraad of Raad van Bestuur voor en voert zijn beslissingen uit. Hij verstrekt advies aan de Schoolraad en Raad van Bestuur over alle aangelegenheden die hem worden voorgelegd. Voor alle aangelegenheden die tot de bevoegdheid van de Schoolraad en de Raad van Bestuur behoren kan de afgevaardigd-bestuurder binnen zijn mandaat individuele beslissingen nemen, handelingen stellen en overeenkomsten sluiten met inbegrip van het gunnen en uitvoeren van overheidsopdrachten voor aanneming van werken, leveringen en diensten. Voor deze aangelegenheden vertegenwoordigt hij de ARGO in en buiten rechte.

Voor het instellen van andere rechtsvorderingen en het sluiten van minnelijke schikkingen in verband met die aangelegenheden is steeds de voorafgaandelijke instemming van de Schoolraad of Raad van Bestuur vereist.

In spoedeisende omstandigheden neemt hij de beslissingen die zich opdringen teneinde de belangen van de Schoolraad of Raad van Bestuur te vrijwaren. Op de eerstvolgende vergadering van de Schoolraad of Raad van Bestuur moeten die beslissingen medegedeeld worden aan de Schoolraad of Raad van Bestuur die ze kan herroepen of wijzigen onverminderd de materiële uitvoering die eraan zou zijn gegeven.”

Hij vindt deze tekst logischer.

De Gemeenschapsminister van Onderwijs pleit voor het behoud van de huidige tekst. Deze tekst werd letterlijk overgenomen uit het advies van de Raad van State en is juridisch beter.

Hierop wordt artikel 48 door de Commissie eenparig aangenomen.

Artikelen 49 en 50

Deze artikelen worden door de Commissie zonder opmerkingen eenparig aangenomen.

Artikel 51

Een Verslaggever zou graag een concreet zicht hebben op de grootte der financiële middelen die aan de ARGO zullen worden toevertrouwd. Hij vraagt een projectie van de begroting 1988 voor 1989. Wat wordt er verstaan onder artikel 51, § 1, 2° „de vergoedingen voor prestaties geleverd door de ARGO” ?

De Gemeenschapsminister van Binnenlandse Aangelegenheden en Openbaar Ambt geeft als voorbeeld een tuinbouw-

school die aan de gemeente bloemen levert. Met de vergoedingen die hiervoor worden ontvangen, moet rekening worden gehouden.

De Verslaggever stelt dat er voor deze vergoedingen in het gesubsidieerd vrij onderwijs strikte regels bestaan.

De Gemeenschapsminister van Binnenlandse Aangelegenheden en Openbaar Ambt antwoordt dat er ter zake voor alle netten algemene richtlijnen gelden. Voor het Rijksonderwijs werden deze verstrengd in het kader van een omzendbrief.

Dezelfde Verslaggever wil meer informatie over de aanwending van de werkingskredieten. Bestaan er dienaangaande richtlijnen ? In het vrij onderwijs bestaan er ter zake strenge richtlijnen,

De Gemeenschapsminister van Onderwijs stelt dat, binnen het kader van de autonomie, de geldige richtlijnen door de ARGO moeten worden geëerbiedigd. In het kader van de SABMO's is er nu reeds controle. Op vraag van een Verslaggever geeft hij een overzicht van de budgettaire meerkosten gevolge van de oprichting van de ARGO (zie bijlage IV).

De Verslaggever vraagt of het Rekenhof in de toekomst hierbij betrokken zal blijven.

De Gemeenschapsminister van Onderwijs bevestigt dat dezelfde controlemechanismen inzake de wettelijkheid van kracht blijven. Bovendien is er nog de commissaris van de Executieve. De ARGO blijft immers een publiekrechtelijke rechtspersoon.

De Verslaggever oppert enkele bezwaren tegenover de bepalingen van artikel 51, § 1, 6°. Kan de ARGO zomaar onroerende goederen vervreemden ?

De Gemeenschapsminister van Onderwijs stelt dat het Gebouwenfonds dit nu evengoed kan. Voor verkopen en aankopen doet het Fonds een beroep op het Ministerie van Financiën.

Een lid verduidelijkt dat het comité van aankoop instaat voor de aankoop en de vervreemding van gebouwen. De sommen die hierbij worden ontvangen, zijn een bevroren krediet ten voordele van de Schatkist.

De Gemeenschapsministers weerleggen deze laatste verklaring. Ingevolge artikel 19, § 4 van de wet van 29 mei 1959 tot wijziging van sommige bepalingen van de onderwijswetgeving komen deze sommen ten goede aan de dotatie van het Gebouwenfonds.

Op vraag van dezelfde Verslaggever deelt de Gemeenschapsminister van Binnenlandse Aangelegenheden en Openbaar Ambt mee dat per 1 januari 1989 het Gebouwenfonds, met uitzondering van haar personeel, naar de ARGO wordt overgedragen. De bijzondere wet draagt de onroerende goederen en het personeel over naar de diensten van de Vlaamse Executieve. Een deel van dit personeel zal overgenomen worden door de ARGO, een ander deel van het personeel zal naar de administratie van de Vlaamse Gemeenschap afvloeien. De Gemeenschapsminister van Onderwijs voegt hieraan toe dat dit personeel slechts aan de ARGO zal kunnen worden overgedragen, nadat het in uitvoering van de gewijzigde bijzondere wet bij een in Ministerraad overlegd koninklijk besluit naar de Gemeenschap werd overgedragen.

De financiewet zorgt ervoor dat de middelen voor respectievelijk de Vlaamse en de Franse Gemeenschap worden

overgedragen. Verder zal de Schoolpactwet nog moeten worden aangepast. De ARGO neemt dus alle gebouwen over. Het Politiek Akkoord voorziet voor 4 jaar een formule met betrekking tot de werkingsmiddelen. Intussen zal het koninklijk besluit inzake de fysische en de financiële normen moeten worden herzien.

De tweede Verslaggever vraagt of de opbrengst verkregen uit de verkoop van gebouwen aan de ARGO zal worden toegekend.

De Gemeenschapsminister van Binnenlandse Aangelegenheden en Openbaar Ambt geeft op deze vraag een positief antwoord. Maar binnen de 4 jaar moet er een zuiveringsoperatie van het teveel aan m² gebeuren. Door het principe van een grotere responsabilisering wil men vermijden dat er in de toekomst nog fouten zouden worden begaan.

De andere Verslaggever stelt dat de ARGO in principe het volledig gebouwenpatrimonium kan verkopen.

De Gemeenschapsminister van Binnenlandse Aangelegenheden en Openbaar Ambt oordeelt dat deze louter theoretische mogelijkheid niet kan : ze zou tegenstrijdig zijn aan de verplichting onderwijs in te richten. Dit zou betekenen dat een vermogen wordt opgebouwd zonder enige aanwending. Men mag immers niet overdragen van de ene begrotingspost naar een andere.

De Gemeenschapsminister van Onderwijs wijst erop dat het zeer moeilijk gaat om schoolgebouwen te verkopen. Het duurt jaren om deze gronden, die van openbaar nut zijn, te desaffacteren.

Dezelfde Verslaggever meent dat artikel 51, § 2 betrekking heeft op de beperkte administratie van de ARGO die van de centrale raad afhangt. Aan deze centrale raad zal, inzake de administratieve opbouw, een eigen structuur moeten worden gegeven.

De Gemeenschapsminister van Binnenlandse Aangelegenheden en Openbaar Ambt antwoordt dat artikel 51, § 2 niet alleen op die beperkte administratie betrekking heeft. Sommige diensten zullen volledig aan de ARGO worden overgedragen, andere — zoals de juridische en statistische dienst — slechts gedeeltelijk. De functionaliteit zal deze overdracht bepalen.

De eigen administratieve structuur van de centrale raad zal door de Executieve worden bepaald.

Artikel 51 wordt door de Commissie eenparig aangenomen.

Artikel 52

Artikel 52 wordt door de commissie zonder opmerkingen eenparig aangenomen.

Artikel 53

Een Verslaggever wil weten of de bepalingen van artikel 53, § 1 ook gelden ten aanzien van de Vlaamse Raad. Kan de Raad aan de ARGO inlichtingen vragen ?

De Gemeenschapsminister van Onderwijs antwoordt dat de Vlaamse Raad dit niet rechtstreeks aan de ARGO kan vragen, wel via de Executieve die aan de controle van de Vlaamse Raad is onderworpen. Ook een parlementaire vraag aan de bevoegde Gemeenschapsminister is mogelijk.

Een lid heeft bedenkingen over de inhoud van de eerste zin van artikel 53, § 2. Hoe kan men op 30 juni de jaarlijkse uitvoeringsrekening van de begroting alsmede de toestandsopgave van het actief en passief op 31 december van het betrokken jaar opmaken ?

De Gemeenschapsminister van Binnenlandse Aangelegenheden en Openbaar Ambt stelt dat de centrale raad op 30 juni moet meedelen hoe bepaalde posten van de begroting van het voorbije jaar werden aangewend en hoe het actief en het passief is samengesteld : dus de afrekening en de balans. Dit is een normale formulering. De uitvoeringsrekening heeft betrekking op het jaar dat voorbij is. De terminologie werd letterlijk overgenomen uit artikel 61, § 2 van de wet van 16 maart 1954 betreffende de controle op sommige instellingen van openbaar nut.

Dit artikel 53 wordt door de Commissie eenparig aangenomen.

Artikel 54

Beide verslaggevers hebben vragen over de samenstelling van de in dit artikel bedoelde globale enveloppen.

De Gemeenschapsministers stellen dat er twee globale enveloppen bestaan : een voor werking en uitrusting enerzijds en een voor investering anderzijds. De tekst van het huidige artikel 54 is ter zake onduidelijk.

De Executieve dient een amendement in (stuk 161 (1988-1989) – Nr. 3) dat ertoe strekt de tekst van artikel 54 te vervangen door wat volgt :

„De schoolraden, de raden van bestuur, de door de centrale raad aangeduide onderwijsbegeleidende diensten en de autonome internaten beheren op zelfstandige wijze de op grond van objectieve criteria toegekende globale enveloppen voor werking en uitrusting enerzijds en investering anderzijds. De saldi van de toegekende enveloppen zijn, met behoud van hun bestemming, jaarlijks overdraagbaar.”

Het amendement, alsmede het aldus gewijzigd artikel 54, worden door de Commissie eenparig aangenomen.

Artikel 55

Een lid vraagt of het door de Executieve te bepalen administratief en geldelijk statuut voor het personeel van alle netten zal gelden (cf. de Schoolpactwet). Moet het administratief statuut voor alle netten gelijkaardig zijn ?

De Gemeenschapsminister van Onderwijs deelt mee dat het personeel van het gesubsidieerd vrij onderwijs over geen administratief personeel beschikt en bijgevolg tot op heden onderworpen is aan de wetgeving op de arbeidsovereenkomsten. Zo dit er komt, zal het niet identiek moeten zijn aan het personeelsstatuut van het Gemeenschapsonderwijs. Maar het geldelijk statuut blijft voor alle onderwijsnetten gelijk.

Een Verslaggever vraagt of ook tijdelijke personeelsleden een neutraliteitsverklaring moeten ondertekenen.

De Gemeenschapsminister van Onderwijs antwoordt bevestigend. Enkel de in dienst zijnde personeelsleden zijn hiervan uitgesloten. Hij resumeert als volgt :

De ambtenaren van de onderwijsadministratie moeten noch de gehechtheids-, noch de neutraliteitsverklaring ondertekenen ;

— de personeelsleden, met inbegrip van het administratief, meesters-, vak-, en dienstpersoneel, het personeel van de PMS-centra en de inspecteurs, ondertekenen de neutraliteitsverklaring ;

— de leden der bestuursorganen ondertekenen de gehechtheidsverklaring.

Artikel 55 wordt door de Commissie eenparig aangenomen.

Artikel 56

Een Verslaggever informeert of er hier sprake is van een decentralisatie naar de lokale raden.

De Gemeenschapsminister van Binnenlandse Aangelegenheden en Openbaar Ambt ontkent dit. Er werd hier rekening gehouden met de provinciaal gedecentraliseerde diensten van het Gebouwenfonds van de Rijksscholen.

Artikel 56 wordt door de Commissie eenparig aangenomen.

Artikel 57

Dit artikel wordt zonder opmerkingen eenparig aangenomen.

Artikel 58

Door de heer W. Van Durme C.S. wordt een amendement ingediend (stuk 161 (1988-1989) – Nr. 2) dat ertoe strekt in artikel 58, § 3 de woorden :

„in afwijking van de ter zake geldende wettelijke en reglementaire bepalingen” te vervangen door de woorden : „conform de terzake geldende wettelijke en reglementaire bepalingen”.

Dit wordt verantwoord door te stellen dat er geen sluitende redenen aanwezig is om van de normale procedures af te wijken.

De Gemeenschapsminister van Onderwijs vraagt de verwerping van dit amendement. Zonder de voorliggende tekst zou men noch de administrateur-generaal, noch de adjunct-administrateur-generaal kunnen benemen : deze functies bestaan momenteel in de onderwijsadministratie niet. Dit artikel vormt de wettelijke en reglementaire basis om die functies in te voeren.

Een Verslaggever wil vernemen wie het statuut van de personeelsleden van de onderwijsadministratie zal bepalen.

De Gemeenschapsminister van Binnenlandse Aangelegenheden en Openbaar Ambt stelt dat dit de Executieve is (cf. artikel 57, tweede lid).

Een lid dat niet tot deze commissie behoort leidt uit artikel 58, § 3 af dat de Executieve zich niet houdt aan het advies van de Raad van State „... in afwijking van de ter zake geldende wettelijke en reglementaire bepalingen.” wordt immers in het ontwerp van decreet aangehouden.

De Gemeenschapsminister van Onderwijs verklaart dat deze bepaling enkel betrekking heeft op die twee eerste benoemingen. De rest gebeurt door de Executieve volgens de bepalingen van artikel 57. Hier wordt dus een wettelijke machtiging gegeven.

Dit is niet identiek aan de primo-nominaties bij de ARGO. De Raad van State stelt niet dat deze bepaling onwettelijk is : ze is enkel overbodig.

De Gemeenschapsminister van Binnenlandse Aangelegenheden en Openbaar Ambt voegt er aan toe dat er voor de Executieve twee werkwijzen open lagen : werken via dit decreet of via het statuut. De Executieve opteerde voor de eerste oplossing.

De vorige spreker verklaart dat hij in de toekomst zal vragen dat het statuut zal worden opgesteld conform de wettelijke bepalingen. Hij stelt alleszins vast dat de Executieve een beroep kon doen op artikel 18 van het koninklijk besluit van 2 oktober 1937 houdende het statuut van het rijkspersoneel (zie het advies van de Raad van State (stuk 161 (1988-1989) – Nr. 1) p. 38).

De Gemeenschapsminister van Binnenlandse Aangelegenheden en Openbaar Ambt stelt dat dit advies betrekking heeft op een ander artikel.

Het amendement van de heer W. Van Durme c.s. wordt door de commissie eenparig verworpen. Het ongewijzigde artikel 58 wordt eenparig aangenomen.

Artikel 59

Door de heer G. Janzegers c.s. wordt een amendement ingediend (stuk 161 (1988-1989) – Nr. 3) dat ertoe strekt in fine van artikel 59, § 1, de woorden „Wanneer de centrale raad tot vernietiging beslist, kan hij de zaak terugzenden naar het betrokken bestuursorgaan dan wel in dezes plaats zelf beslissen.” te vervangen door :

„Wanneer de centrale raad tot vernietiging beslist, dient hij de zaak, met redenen omkleed, in eerste aanleg terug te zenden naar het betrokken bestuursorgaan. Pas na kennisname van de al dan niet gewijzigde en gemotiveerde beslissing van het betrokken bestuursorgaan kan de centrale raad komen tot een nieuwe en gemotiveerde beslissing.”

De verantwoording luidt als volgt :

Deze procedure biedt twee voordelen :

- het verhindert beschuldigingen, al dan niet terecht van willekeur of werken met twee maten en twee gewichten (het woordje „kan”) ;
- het geeft de mogelijkheid van beroep voor het betrokken bestuursorgaan waarop het zelf kan terugkomen door het al of niet herzien van zijn beslissingen (door een betere of bij komende motivering).

De Gemeenschapsminister van Onderwijs stelt dat de huidige tekst de beide mogelijkheden voorziet al naargelang het probleem waarmee men wordt geconfronteerd.

De Gemeenschapsminister van Binnenlandse Aangelegenheden en Openbaar Ambt wijst erop dat het nemen van een dringende beslissing soms nodig is. Hier krijgt de centrale raad een mogelijkheid om de situatie in te schatten. De voogdij mag evenmin eindeloos worden gerekt. Een vernietigingsbeslissing van de centrale raad is een bestuurlijke handeling die aan de betrokkenen moet worden medegedeeld en gemotiveerd.

Het amendement van de heer G. Janzegers c.s. wordt door de commissie eenparig verworpen, waarop het ongewijzigd artikel 59 eenparig wordt aangenomen.

Artikel 60

Dit artikel wordt zonder opmerkingen door de commissie eenparig aangenomen.

Artikel 61

Door de Executieve wordt een amendement ingediend (stuk 161 (1988-1989) – Nr. 2) dat ertoe strekt in artikel 61, § 1, de woorden „ambtenaren van de Vlaamse Gemeenschap” te vervangen door de woorden „ambtenaren van de diensten van de Executieve”.

Door een lid wordt tevens een tekstverbetering voorgesteld namelijk door in § 1 tussen het woord „hiervoor” en het woord „beroep” het woord „een” in te voegen. De Commissie aanvaardt deze tekstverbetering.

Het amendement van de Executieve, alsmede het aldus gewijzigde artikel 61, worden door de Commissie eenparig aangenomen.

Artikelen 62, 63 en 64

Deze artikelen worden door de Commissie zonder opmerkingen eenparig aangenomen.

Artikel 65

Door de heer W. Van Durme c.s. wordt een amendement ingediend (stuk 161 (1988-1989) – Nr. 2) dat ertoe strekt de tekst van dit artikel te vervangen door wat volgt :

„In afwachting van artikel 24 bestaat de eerst samengestelde centrale raad uit negen leden. De kandidaatstelling voor het lidmaatschap van de raad is open en gesteund op kwalitatieve gronden, ten individuele titel, met uitgebreid curriculum. Uit het curriculum moet de deskundigheid van de kandidaat blijken alsmede de gehechtheid aan het Gemeenschapsonderwijs en de deelname aan activiteiten en/of organisaties tot bevordering van dit onderwijsnet, niet de ideologische, filosofische of politieke strekking van de kandidaat.”

Dit amendement beoogt een sterkere depolitisering van de eerst samengestelde centrale raad, aldus de verantwoording.

De Gemeenschapsminister van Onderwijs oordeelt dat hier de grondvraag gesteld wordt naar de democratie binnen de Vlaamse Gemeenschap : hoe kan men beter te werk gaan dan door een aanduiding op proportionele basis via de Vlaamse Raad.

Een mede-indiener pleit voor een openkandidatuurstelling waaruit dan een keuze kan worden gemaakt, eventueel door de Vlaamse Raad bij geheime stemming.

De Gemeenschapsminister van Binnenlandse Aangelegenheden en Openbaar Ambt merkt op dat dit laatste niet in het amendement vermeld is, zodat dit amendement niet operationeel kan worden genoemd en bijgevolg niet ontvankelijk is. Vanuit het Politiek Akkoord is het onaanvaardbaar.

Een lid stelt twee tekstverbeteringen voor. Op de derde regel dienen de woorden „op de voordracht” te worden vervangen door de woorden „op voordracht”. Op de zesde regel dient tussen de woorden „als” en „deze” de woorden „het aantal mandaten waarop” te worden ingevoegd. De Commissie aanvaardt deze tekstcorrecties.

Het amendement van de heer W. Van Durme c.s. wordt eenparig verworpen, waarop de Commissie het gecorrigeerde artikel 65 eenparig aanneemt.

Artikel 66

Door de heer W. Van Durme c.s. wordt een amendement ingediend (Stuk 161 (1988-1989) – Nr. 2) dat ertoe strekt het jaartal „1992” te vervangen door „1991”.

De verantwoording luidt als volgt :

Daar de schoolraden en de raden van bestuur vanaf 1 april 1991 hun bevoegdheden opnemen kan de definitieve centrale raad vroeger dan voorzien in de voorgestelde tekst zijn bevoegdheden opnemen.

De Gemeenschapsminister van Binnenlandse Aangelegenheden en Openbaar Ambt oordeelt dat dit realiseerbaar is. Het ware echter niet aan te raden. Nu krijgen de leden van de schoolraden meer tijd om de kwaliteit van de leden van de centrale raad te beoordelen.

Het amendement van de heer W. Van Durme c.s. wordt door de Commissie eenparig verworpen, waarna het ongewijzigde artikel 66 wordt aangenomen.

Artikel 67

Een lid stelt als tekstverbetering voor om in de eerste regel het woord „bevoegdheidsverdelingen” te vervangen door het woord „bevoegdheidsverdeling”.

De Commissie aanvaardt deze tekstcorrectie waarna het gecorrigeerde artikel 67 eenparig wordt aangenomen.

Artikel 68

Door de heer W. Van Durme c.s. wordt een amendement ingediend (Stuk 161 (1988-1989) – Nr. 2) dat ertoe strekt dit artikel weg te laten.

De Executieve dient een amendement in (Stuk 161 (1988-1989) – Nr. 3) dat ertoe strekt de woorden „artikel 42, § 2” te vervangen door de woorden „artikel 42, § 3”. Dit ten gevolge van de herstructurering van artikel 42.

Een Verslaggever leidt uit dit amendement af dat de procedure bij de tweede stemronde geen bijzondere meerderheid meer zal voorzien.

De Gemeenschapsminister van Binnenlandse Aangelegenheden en Openbaar Ambt beaamt dat ook bij de tweede stemronde een drievierde meerderheid van de onder artikel 24, a) bedoelde leden nodig is. Het amendement van de Executieve wordt hierop ingetrokken.

Door de Executieve worden hierop drie amendementen ingediend (Stuk 161 (1988-1989) – Nr. 3).

Een eerste strekt ertoe de woorden „artikel 42, § 2” te vervangen door de woorden „artikel 42, § § 1, 2 en 3”. Het tweede wil het woord „drievierde” vervangen door het woord „drievierden”. Het derde strekt ertoe het woord „aanwezige” te vervangen door „stemgerechtigde”.

De Gemeenschapsminister van Onderwijs stelt dat door de voorlopige centrale raad alle beslissingen bedoeld in artikel 42, §§ 2 en 3 met een drievierde meerderheid van de leden moeten worden genomen.

Een Verslaggever vraagt naar de situatie van de Rijksscholen die nu reeds van de Vlaamse Gemeenschap afhangen, onder meer de Rijksvisserijschool van Knokke-Heist.

De Gemeenschapsminister van Binnenlandse Aangelegenheden en Openbaar Ambt antwoordt dat deze op 1 januari 1989 onmiddellijk naar de ARGO overgaan.

Het amendement van de heer W. Van Durme c.s. wordt door de Commissie eenparig verworpen. De drie amendementen van de Executieve worden door de Commissie eenparig aangenomen evenals het aldus geamendeerde artikel 68.

Artikel 69

Door een lid wordt voorgesteld op de vierde regel het woord „gaan” weg te laten. De Commissie aanvaardt deze tekstverbetering.

Het aldus gecorrigeerde artikel 69 wordt eenparig aangenomen.

Artikel 70

Door de Gemeenschapsminister van Binnenlandse Aangelegenheden en Openbaar Ambt wordt als tekstverbetering voorgesteld in de tweede regel van § 1 „artikel 3,” te vervangen door „artikel 2”.

Het aldus gecorrigeerde artikel 70 wordt door de Commissie eenparig aangenomen.

Artikel 71

Door de Executieve worden op artikel 71, § 1 twee amendementen ingediend (Stuk 161 (1988-1989) – Nr. 2).

Het eerste strekt ertoe de woorden „Personeelsleden van het Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap” te vervangen door de woorden „Personeelsleden van de diensten van de Executieve”.

Het tweede wil de woorden „van het Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap” vervangen door de woorden „van de diensten van de Executieve”.

Beide amendementen, alsmede het aldus gewijzigde artikel 71, worden door de Commissie eenparig aangenomen.

Artikel 72

Door de Executieve wordt op artikel 72 een amendement ingediend (Stuk 161 (1988-1989) – nr. 2) dat ertoe strekt in het tweede en in het derde lid van artikel 72 de woorden „de diensten van het Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap” te vervangen door de woorden „de diensten van de Executieve”.

Een lid vraagt of er in artikel 72 sprake is van een gedwongen mobiliteit.

De Gemeenschapsminister van Binnenlandse Aangelegenheden en Openbaar Ambt verklaart dat aan de diensten die enkel voor het Gemeenschapsonderwijs werken een gedwongen mobiliteit zal worden opgelegd. Bij de gemengde diensten zal de Executieve beslissen wie naar de ARGO en wie naar het departement overgaat. Met betrekking tot het Ge-

bouwenfonds zal het teveel aan personeelsleden niet naar de ARGO maar naar de Vlaamse Gemeenschap gaan, dit eventueel ook via een gedwongen mobiliteit. Over de gedecentraliseerde diensten van het Gebouwenfonds zullen gesprekken met de vakbonden nodig zijn. Een gedecentraliseerde administratie zal blijven bestaan.

Het amendement van de Executieve, alsmede het aldus gewijzigde artikel 72, worden door de Commissie eenparig aangenomen.

Artikel 73

Door de heer W. Van Durme c.s. wordt een amendement ingediend (Stuk 161 (1988-1989) – Nr. 2) dat ertoe strekt in artikel 73, § 1 de woorden „Zij kan daarbij afwijken van de vereisten inzake werving, verandering van graad en bevoordring, zoals vastgesteld in het besluit van de Vlaamse Executieve dat het personeelsstatuut bepaalt” te vervangen door de woorden „conform de terzake geldende wettelijke en reglementaire bepalingen”.

Een verslaggever wijst op het advies van de SERV. Deze bepaling zou niet uitvoerbaar zijn, gelet op het feit dat de Vlaamse Raad terzake niet bevoegd is.

De Gemeenschapsminister van Binnenlandse Aangelegenheden en Openbaar Ambt stelt dat bij gebrek aan een directieraad het amendement niet toepasbaar is. De tekst van artikel 73 werd aangepast aan het nieuwe artikel 77 waarover de Raad van State in zijn tweede advies geen opmerkingen meer formuleerde. Het probleem dat de SERV aanraakt is dus opgelost.

Het amendement van de heer W. Van Durme c.s. wordt door de Commissie eenparig verworpen waarop het ongewijzigde artikel 73 eenparig wordt aangenomen.

Artikel 74

Een lid vraagt of het correct is om te spreken van „personeelsstatuten”.

De Gemeenschapsminister van Onderwijs bevestigt deze meervoudsvorm.

Het artikel 74 wordt door de Commissie ongewijzigd aangenomen.

Artikel 75

Dit artikel wordt door de Commissie zonder opmerkingen eenparig aangenomen.

Artikel 76

Door de Executieve wordt een amendement ingediend (Stuk 161 (1988-1989) – Nr. 2) dat ertoe strekt in artikel 76 het woord „administratie” te vervangen door het woord „diensten”.

In de Vlaamse administratie is er immers slechts één administratie ; die wordt opgedeeld in diensten.

Op vraag van een lid verduidelijkt de Gemeenschapsminister van Onderwijs dat er niet enkel met terbeschikkinggestelde personeelsleden zal worden gewerkt. De bedoeling van

dit artikel is enkel maar een aantal personen met een tijdelijke opdracht te belasten ten einde het operationeel worden van de ARGO te waarborgen. Het woord „ter beschikking stellen” werd vervangen vermits deze term in het onderwijs een specifieke statutaire betekenis heeft en hier niet in deze betekenis werd gebruikt.

Het amendement van de Executieve, alsmede het aldus geamendeerde artikel 76, worden door de Commissie eenparig aangenomen.

Artikel 77

Door de Executieve worden twee amendementen ingediend (Stuk 161 (1988-1989) – Nr. 2). Het eerste strekt ertoe in het eerste lid van artikel 77 de woorden „het Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap dat het onderwijs onder zijn bevoegdheid heeft” te vervangen door de woorden „de diensten van de Executieve die het onderwijs onder hun bevoegdheid hebben”. Het tweede wil in het tweede lid van artikel 77 de woorden „het personeel van het Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap” vervangen door de woorden „het personeel van de diensten van de Executieve”.

Het betreffen hier technische amendementen, teneinde de uniformiteit in de terminologie van de decreten en besluiten van de Executieve te behouden.

Een Verslaggever wijst op de verwevenheid van dit ontwerp van decreet en het Politiek Akkoord. Bovendien steken een aantal elementen van het Politiek Akkoord niet in dit ontwerp. Daarom stelt hij voor om het Politiek Akkoord als bijlage aan dit verslag toe te voegen zodat het er deel van uitmaakt. (zie bijlage 1)

De Gemeenschapsminister van Onderwijs steunt deze suggestie. Beide moeten te samen worden gelezen.

De twee amendementen van de Executieve, alsmede het aldus gewijzigde artikel 77 worden door de Commissie eenparig aangenomen.

Artikel 78

Een lid vraagt of de leden van de centrale raad, bij niet eerbiediging van de twee termijnen voorzien in artikel 78, collectief onslag moeten nemen.

De Gemeenschapsminister van Binnenlandse Aangelegenheden en Openbaar Ambt geeft hierop een affirmatief antwoord. Het niet eerbiedigen der termijnen zou in strijd zijn met hun wettelijke opdracht.

Hij stelt als tekstcorrectie voor in § 2 de woorden „artikel 56, § 4” te vervangen door de woorden „artikel 55, § 4”. De Commissie aanvaardt deze tekstcorrectie.

Het aldus gecorrigeerde artikel 78 wordt door de Commissie eenparig aangenomen.

Artikel 79

Dit artikel wordt zonder opmerkingen door de Commissie eenparig aangenomen.

III. Eindstemming

Het gehele aldus gewijzigde ontwerp van bijzonder decreet wordt door de Commissie voor Onderwijs en Vorming eenparig aangenomen.

IV. Verklaring na de eindstemming

De Gemeenschapsminister van Onderwijs wijst erop dat dit zeer belangrijk ontwerp van decreet eenparig werd aangenomen. Hij hoopt dat dit eveneens in de Openbare Vergadering van de Vlaamse Raad het geval zal zijn.

De Verslaggevers,

E. BALDEWIJNS

C. MOORS

De Voorzitter,

A. LARIDON

TEKST AANGENOMEN DOOR DE COMMISSIE**TITEL 1****Inleidende bepalingen****Artikel 1**

Dit decreet regelt een aangelegenheid bedoeld in artikel 59bis van de Grondwet.

Artikel 2

Voor de toepassing van dit decreet wordt onder Gemeenschapsonderwijs begrepen, het onderwijs ingericht door de Vlaamse Gemeenschap met uitzondering van :

- 1° het universitair onderwijs ;
- 2° het hoger zeevaartonderwijs ;
- 3° de koninklijke kadettenschool ;
- 4° het schriftelijk onderwijs.

TITEL II**De Autonome Raad voor het Gemeenschapsonderwijs****Artikel 3**

Bij de Vlaamse Executieve, hierna Executieve genoemd, wordt onder de benaming „Autonome Raad voor het Gemeenschapsonderwijs”, in afkorting hierna ARGO genoemd, een openbare instelling met rechtspersoonlijkheid opgericht.

De zetel van de ARGO is gevestigd in het administratief arrondissement Brussel-Hoofdstad.

Bij beslissing van de Executieve kan de zetel naar een andere plaats worden overgebracht.

Artikel 4

Met uitsluiting van ieder ander orgaan is de ARGO, de inrichtende macht van het in artikel 2 bedoelde onderwijs en bezit alsdusdanig al de bevoegdheden die rechtstreeks of onrechtstreeks noodzakelijk of nuttig zijn voor de uitoefening ervan.

TITEL III**De bestuursorganen van de ARGO****HOOFDSTUK 1****Samenstelling van de bestuursorganen****AFDELING 1****Algemene bepalingen****Artikel 5**

§ 1. De bestuursorganen van de ARGO zijn :

1° de centrale raad van bestuur, hierna centrale raad genoemd ;

2° de lokale schoolraden, hierna schoolraden genoemd.

Een schoolraad wordt opgericht per onderwijsinstelling of groep van onderwijsinstellingen die om geografische, pedagogische of infrastructurele redenen samen horen.

De centrale raad bepaalt voor welke onderwijsinstellingen een schoolraad of een raad van bestuur bevoegd is ;

3° de lokale raden van bestuur, hierna raden van bestuur genoemd, die voor het hoger onderwijs buiten de universiteit in de plaats komen van de schoolraden.

§ 2. Voor de onderwijsbegeleidende diensten die onder de ARGO ressorteren doch geen onderwijsinstellingen zijn, kan de centrale raad in bestuurslichamen voorzien en aan deze bevoegdheden toewijzen. De samenstelling en de werking van die bestuursorganen worden bepaald door de Executieve, op advies van de centrale raad.

Artikel 6

De ondertekening van de verklaring van gehechtheid aan het Gemeenschapsonderwijs bedoeld in artikel 32, 2°, gebeurt bij de aanvaarding van het lidmaatschap van de in artikel 5 bedoelde bestuursorganen.

Artikel 7

Bij de samenstelling van de bestuursorganen moeten de rechten van de filosofische en de ideologische minderheidsstrekkingen worden gewaarborgd.

Artikel 8

De bestuursorganen dienen de ideologische en filosofische opvattingen te eerbiedigen van de personen tot wie zij zich richten en een klimaat van levensbeschouwelijke verdraagzaamheid te waarborgen. Zij zijn ertoe gehouden bij de uitoefening van hun opdracht de door de Grondwet gewaarborgde individuele rechten van hun leden, de personeelsleden, de ouders, de leerlingen en studenten te eerbiedigen. De statuten van het personeel van het Gemeenschapsonderwijs waarborgen de beveiliging, buiten schoolverband, van het privé-leven tegen willekeurige beslissingen van de inrichtende macht.

Zij onthouden zich van inmenging in het privé-leven van hun leden, de ouders, de leerlingen en de studenten.

AFDELING II

De samenstelling van de schoolraden

Artikel 9

§ 1. De schoolraad bestaat uit :

1° stemgerechtigde leden, rechtstreeks verkozen door de ouders van de regelmatig ingeschreven leerlingen van de onderwijsinstellingen die onder de schoolraad ressorteren. Voor de aanwijzing van die leden heeft eenieder die naar Belgisch recht de ouderlijke macht of voogdij uitoefent, per schoolraad één stem, ongeacht het aantal regelmatig inge-

schreven kinderen die hij heeft in de onderwijsinstellingen ressorterend onder de betrokken schoolraad ;

2° stemgerechtigde leden, gecoöpteerd door de in 1° vermelde leden, uit de lokale sociale, economische en culturele milieus.

De centrale raad moet deze coöptatie ratificeren binnen de zestig dagen na ontvangst van de beslissing tot coöptatie na verloop waarvan, bij ontstentenis van een beslissing door de centrale raad, de coöptatie wordt geacht te zijn geratificeerd ;

3° stemgerechtigde leden gecoöpteerd door de in 1° en 2° bedoelde leden, uit de leden van de pedagogische colleges van de onderwijsinstellingen, ressorterend onder de schoolraad ;

4° de hoofden van de onder de schoolraad ressorterende onderwijsinstellingen, onder wie één stemgerechtigd is ; deze wordt aangewezen op de wijze bepaald in artikel 13.

§ 2. Onder pedagogisch college wordt begrepen : de vergadering van de verkozen leden van het onderwijzend personeel van een onderwijsinstelling ressorterend onder de schoolraad, met dien verstande dat het aantal leden van de pedagogische colleges van de schoolraad ten minste het dubbel moet zijn van het aantal te coöpteren leden. De centrale raad bepaalt de samenstelling, de bevoegdheid en de werking van dit pedagogisch college.

Artikel 10

§ 1. Wanneer het aantal leerlingen van de onderwijsinstellingen die onder een schoolraad ressorteren meer dan duizend bedraagt, zijn er in de schoolraad vijftien stemgerechtigde leden, waarvan vijf behoren tot de categorie, bedoeld in artikel 9, § 1, 1°, vijf tot de categorie, bedoeld in genoemd artikel, § 1, 2°, vier tot de categorie bedoeld in genoemd artikel, § 1, 3° en één tot de categorie bedoeld in genoemd artikel, § 1, 4°.

Wanneer het aantal leerlingen van de onderwijsinstellingen die onder een schoolraad ressorteren duizend of minder bedraagt, dan zijn er in de schoolraad twaalf stemgerechtigde leden waarvan vier behoren tot de categorie bedoeld in artikel 9, § 1, 1°, vier tot de categorie, bedoeld in genoemd artikel, § 1, 2°, drie tot de categorie, bedoeld in genoemd artikel, § 1, 3° en één tot de categorie, bedoeld in genoemd artikel, § 1, 4°.

§ 2. Schommelingen in het aantal regelmatig ingeschreven leerlingen hebben slechts een weerslag op het aantal stemgerechtigde leden, bedoeld in § 1, op het ogenblik van de nieuwe samenstelling van de schoolraad.

§ 3. Wanneer één of meer onderwijsinstellingen, of delen daarvan, ressorterend onder een schoolraad worden toegevoegd aan onderwijsinstellingen van een andere schoolraad, dan wordt laatst genoemde schoolraad opnieuw samengesteld van zodra het aantal leerlingen dat werd toegevoegd meer dan een derde bedraagt van het oorspronkelijk aantal dat onder deze schoolraad ressorteerde. De stemgerechtigde leden van de nieuw samengestelde schoolraad beëindigen het mandaat van de oorspronkelijke stemgerechtigde leden. Wanneer een nieuwe onderwijsinstelling wordt opgericht, of één of meer onderwijsinstellingen worden afgesplitst van een bestaande schoolraad, kan voor deze instellingen een nieuwe schoolraad worden samengesteld, ongeacht het ogenblik van oprichting of afsplitsing en overeenkomstig artikel 9. Het

mandaat van de stemgerechtigde leden van deze raad eindigt in elk geval samen met dit van de overige lokale raden.

Artikel 13

§ 1. Met het stemgerechtigd lidmaatschap van een schoolraad is onverenigbaar :

1° het lidmaatschap van het Europees of Nationaal Parlement, van een Gemeenschaps- of Gewestraad, de nationale regering, van een Gemeenschaps- of Gewestexecutieve, van de krachtens 107quater van de Grondwet opgerichte organen van het Brusselse Hoofdstedelijk Gewest, van een bestendige deputatie en van een college van burgemeester en schepenen of een voorzitter van een openbaar centrum voor maatschappelijk welzijn ;

2° de hoedanigheid van personeelslid van een ander onderwijsnet, het universitair onderwijs uitgezonderd ;

3° het lidmaatschap van een inrichtende macht van het gesubsidieerd vrij onderwijs, het universitair onderwijs uitgezonderd ;

4° het lidmaatschap van de centrale raad of een raad van bestuur ;

5° de hoedanigheid van verantwoordelijk leider, vaste gemachtigde of vaste afgevaardigde van een vakorganisatie die de beroepsbelangen van het personeel van het onderwijs behartigt.

Men kan niet tegelijkertijd lid zijn van meer dan één schoolraad. Met uitzondering van de personeelsleden bedoeld in artikel 9, § 1, 3° en 4°, kan een personeelslid van het gemeenschapsonderwijs geen lid zijn van de schoolraad die bevoegd is voor de onderwijsinstelling waarin het tewerkgesteld is.

De personeelsleden van de onderwijsbegeleidende diensten kunnen geen lid zijn van een schoolraad die in hun werkingsgebied gelegen is.

§ 2. Voor de verkiezing van de leden van de schoolraad bedoeld in artikel 9, § 1, 1°, kan eenieder zich kandidaat stellen.

Artikel 12

Om deel te kunnen uitmaken van een schoolraad mag men op de datum waarop het lidmaatschap ingaat, de leeftijd van 65 jaar niet hebben bereikt.

Artikel 13

Wanneer meerdere instellingshoofden deel uitmaken van de schoolraad, duiden zij bij consensus diegene aan die met stemrecht zal zetelen in de schoolraad. Het inrichtingshoofd met stemrecht fungeert als afgevaardigd-bestuurder van de schoolraad.

Het mandaat van afgevaardigd-bestuurder doet geen afbreuk aan de bevoegdheid van de andere instellingshoofden bij de uitoefening van hun ambt. Het heeft enkel betrekking op :

1° de voorbereiding van de schoolraad ;

2° de uitvoering van de beslissingen die de bevoegdheid van één instellingshoofd overschrijden.

Bij ontstentenis van consensus worden de instellingshoofden volgens een jaarlijkse beurtrol, volgens ambtsanciënniteit te beginnen met de oudste, stemgerechtigd lid van de schoolraad.

Artikel 14

§ 1. De personeelsleden, instellingshoofden uitgezonderd, nemen niet deel aan beraadslagingen en stemmingen omtrent personeelsaangelegenheden.

§ 2. De leerlingen van de laatste twee jaren van het secundair onderwijs worden bij de werking van de schoolraad betrokken voor de aangelegenheden en volgens de regels die de centrale raad bepaalt.

Artikel 15

De schoolraad kiest uit zijn leden een voorzitter en een ondervoorzitter ; deze mogen geen lid zijn van het personeel van de onderwijsinstellingen die onder de betrokken schoolraad ressorteren.

Artikel 16

De betrokken instellingshoofden kiezen in hun midden het instellingshoofd dat de functie van secretaris van de schoolraad uitoefent. Wanneer slechts één instellingshoofd tot de schoolraad behoort, wijst de schoolraad op de voordracht van het instellingshoofd de secretaris aan onder de personeelsleden die geen lid zijn van de schoolraad. De functie van secretaris is onverenigbaar met de functie van afgevaardigd bestuurder.

Artikel 17

§ 1. Het mandaat van de stemgerechtigde leden duurt vijf jaar. Het mandaat van de eerst samengestelde schoolraad gaat in op 1 april 1991. Het mandaat is hernieuwbaar.

§ 2. Het mandaat in een schoolraad wordt niet bezoldigd.

§ 3. De Executieve bepaalt, op advies van de centrale raad, de procedure voor de verkiezing, de coöptaties en de opvolging van de leden van de schoolraad.

Artikel 18

Wanneer een stemgerechtigd lid van de schoolraad niet meer in de mogelijkheid is zijn mandaat uit te oefenen, wordt hij opgevolgd door diegene die ten tijde van de laatst georganiseerde verkiezing of coöptatie het best gerangschikt was op de lijst van niet verkozen kandidaten voor verkiezing of coöptaties. De opvolger beëindigt het mandaat van zijn voorganger.

AFDELING III

De samenstelling van de raden van bestuur

Artikel 19

De raad van bestuur bestaat uit :

1° twee stemgerechtigde leden, verkozen door de studen-

ten die regelmatig zijn ingeschreven in een onderwijsinstelling ressorterend onder de raad van bestuur. Deze leden moeten op het ogenblik dat hun mandaat een aanvang neemt, tenminste het eerste studiejaar in het hoger onderwijs met vrucht beëindigd hebben ;

2° drie stemgerechtigde leden, verkozen door de afgestudeerde oud-studenten die het einddiploma behaald hebben en de ouders van de kiesgerechtigde studenten bedoeld in 1°. Voor de aanwijzing van deze leden, heeft eenieder die naar Belgisch recht de ouderlijke macht of de voogdij uitoefent, of dit uitoefende tot voor de meerderjarigheid van de kiesgerechtigde studenten bedoeld in 1°, per raad van bestuur één stem, ongeacht zijn aantal kinderen dat regelmatig ingeschreven student is in een onderwijsinstelling, ressorterend onder de raad van bestuur ;

3° vijf stemgerechtigde leden, gecoöpteerd door de in 2° bedoelde leden, en door de instellingshoofden, ressorterend onder de raad van bestuur, uit de sociale, economische en culturele milieus. De centrale raad moet deze coöptatie ratificeren binnen de zestig dagen na ontvangst van de beslissing tot coöptatie, na verloop waarvan, bij ontstentenis van een beslissing door de centrale raad, de coöptatie wordt geacht te zijn geratificeerd ;

4° vier stemgerechtigde leden, gecoöpteerd door de in 2° en 3° bedoelde leden, uit de leden van de pedagogische colleges van de onderwijsinstellingen, ressorterend onder de raad van bestuur ;

5° de hoofden van de onder de raad van bestuur ressorterende onderwijsinstellingen, onder wie één stemgerechtigd is ; deze wordt aangewezen op de wijze bepaald in de artikelen 13 en 20, § 1.

Artikel 20

§ 1. Onverminderd het bepaalde in artikel 23 zijn de bepalingen van de artikelen 9, § 2, 10, § 3, 12, 13, 16, 17 en 18 van overeenkomstige toepassing op de raden van bestuur.

§ 2. De personeelsleden, instellingshoofden uitgezonderd, alsmede de studenten nemen niet deel aan beraadslagingen en stemmingen omtrent personeelsaangelegenheden.

Artikel 21

De raad van bestuur kiest uit zijn leden een voorzitter en een ondervoorzitter ; deze mogen geen lid zijn van het personeel van de onderwijsinstellingen die onder de betrokken raad van bestuur ressorteren.

Artikel 22

§ 1. Met het stemgerechtigd lidmaatschap van de raad van bestuur is onverenigbaar :

1° het lidmaatschap van het Europees of Nationaal parlement, van een gemeenschaps- of gewestraad, de nationale regering, van een gemeenschaps- of gewestexecutieve, van de krachtens 107quater van de Grondwet opgerichte organen van het Brusselse Hoofdstedelijk Gewest, van een bestendige deputatie en van een college van burgemeester en schepenen of een voorzitter van een openbaar centrum voor maatschappelijk welzijn ;

2° de hoedanigheid van personeelslid van een ander onderwijsnet, het univesitair onderwijs uitgezonderd

3° het lidmaatschap van een inrichtende macht van het gesubsidieerd vrij onderwijs, het universitair onderwijs uitgezonderd ;

4° het lidmaatschap van de centrale raad of een schoolraad ;

5° de hoedanigheid van verantwoordelijk leider, vaste gemachtigde of vaste afgevaardigde van een vakorganisatie die de beroepsbelangen van het personeel van het onderwijs behartigt.

Men kan niet tegelijkertijd lid zijn van meer dan één raad van bestuur. Met uitzondering van de personeelsleden bedoeld in artikel 19, 4° en 5°, kan een personeelslid van het Gemeenschapsonderwijs geen lid zijn van de raad van bestuur die bevoegd is voor de onderwijsinstelling waarin het tewerkgesteld is.

§ 2. Voor de verkiezing van de leden van de raad van bestuur bedoeld in artikel 19, 2° kan eenieder zich kandidaat stellen.

Artikel 23

Het mandaat van de studenten die lid zijn van de raad van bestuur duurt één jaar ; het is hernieuwbaar. Het eindigt in ieder geval op het ogenblik dat hij de hoedanigheid verliest van regelmatig ingeschreven student, in een onderwijsinstelling die ressorteert onder de betrokken raad van bestuur.

AFDELING IV

De samenstelling van de centrale raad

Artikel 24

De centrale raad bestaat uit twaalf leden :

a) zes leden worden benoemd door de Executieve op de voordracht van de leden van de Vlaamse Raad. Met het oog op die benoeming dragen de leden die binnen de Vlaamse Raad een fractie vormen, een kandidaat voor per mandaat waarop de fractie met toepassing van het stelsel van de evenredige vertegenwoordiging recht heeft ;

b) zes leden, die rechtstreeks worden verkozen.

Artikel 25

Voor de verkiezing van de in artikel 24, b) bedoelde leden zijn, kiesgerechtigd :

1° de rechtstreeks verkozen leden van de schoolraden en de raden van bestuur ;

2° de leden van de schoolraden en de raden van bestuur die uit de pedagogische colleges gecoöpteerd werden ;

3° de instellingshoofden.

Artikel 26

§ 1. De voorzitter en de twee ondervoorzitters van de centrale raad worden benoemd door de Executieve, uit een lijst van drie kandidaten, waarvoor de drie fracties die het grootste aantal leden tellen in de Vlaamse Raad, ieder een kandidaat voordragen.

De ondervoorzitter-secretaris wordt benoemd door de Executieve op de voordracht van de fractie die in de Vlaamse Raad het vierde grootste aantal leden telt.

De voorzitter, de ondervoorzitters en de ondervoorzitter-secretaris moeten behoren tot de leden vermeld in artikel 24.

§ 2. Enkel de in § 1 bedoelde mandaten zijn voltijds en zijn bezoldigd. De Executieve bepaalt de vergoedingen die kunnen worden toegekend aan de andere leden van de centrale raad.

§ 3. De Executieve bepaalt het administratief en geldelijk statuut van de voorzitter, de twee ondervoorzitters en de ondervoorzitter-secretaris. De mobiliteitsregeling die geldt ten opzichte van de wedden van het personeel van de diensten van de Executieve, is van overeenkomstige toepassing op de in dit artikel bepaalde wedden en toelagen.

De voorzitter, de ondervoorzitters, de ondervoorzitter-secretaris en hun rechthebbenden genieten van de geboortevergoeding en de kinder-, wezen- en weduwenbijslagen evenals alle sociale voordelen en overige vergoedingen, bijslagen en bijkomende bezoldigingen welke worden verleend aan de leden van het personeel van de ARGO of hun rechthebbenden, onder dezelfde voorwaarden als de leden van dit personeel en hun rechthebbenden.

De personen die tot de diensten van de Executieve behoren, van de ARGO of van een andere instelling van openbaar nut die onder de Executieve ressorteert, worden, indien ze tot het ambt van voorzitter, ondervoorzitter of ondervoorzitter-secretaris worden benoemd, voor de duur van hun mandaat ter beschikking gesteld wegens opdracht, met behoud van hun rechten op wedde, bevordering en pensioen in hun betrekking van herkomst. De duur van hun terbeschikkingstelling wordt met dienstactiviteit gelijk gesteld.

Voor de personen benoemd tot het ambt van voorzitter, ondervoorzitter of ondervoorzitter-secretaris die niet behoren tot de in het vorige lid bedoelde categorieën zal de Executieve erover waken dat het op hen toepasselijk pensioenstelsel tijdens de duur van hun mandaat blijft verderlopen.

De reglementering inzake reis- en verblijfkosten zoals die geldt voor het personeel van de diensten van de Executieve is op hen van overeenkomstige toepassing.

Artikel 27

§ 1. Met het lidmaatschap van de centrale raad is onverenigbaar :

1° het lidmaatschap van het Europees en Nationaal Parlement, van een gemeenschaps- of gewestraad, van de nationale regering, van een gemeenschaps- of gewestexecutieve, van de krachtens 107quater van de Grondwet opgerichte organen van het Brusselse Hoofdstedelijk Gewest, van een bestendige deputatie en van het college van burgemeester en schepenen of een voorzitter van een openbaar centrum voor maatschappelijk welzijn ;

2° de hoedanigheid van een personeelslid van een ander onderwijsnet, het universitair onderwijs uitgezonderd ;

3° het lidmaatschap van een inrichtende macht van het gesubsidieerd vrij onderwijs, het universitair onderwijs uitgezonderd ;

4° het lidmaatschap van een schoolraad of van een raad van bestuur ;

5° de hoedanigheid van de verantwoordelijke leider, vaste gemachtigde of vaste afgevaardigde van een vakorganisatie die de beroepsbelangen van het personeel van het onderwijs behartigt.

§ 2. Voor de verkiezing van de leden van de centrale raad, bedoeld in artikel 24, b), kan eenieder zich kandidaat stellen.

Artikel 28

Het mandaat van de voorzitter, de ondervoorzitters, de ondervoorzitter-secretaris en de leden duurt vijf jaar ; het is hernieuwbaar.

Artikel 29

Om deel te kunnen uitmaken van de centrale raad mag men op de datum waarop het lidmaatschap ingaat, de leeftijd van 65 jaar niet hebben bereikt.

Artikel 30

Wanneer één van de leden bedoeld in artikel 24, a), niet meer in de mogelijkheid is zijn mandaat uit te oefenen wordt hij opgevolgd door een lid dat voorgedragen wordt door de fractie die het ontslagnemend lid heeft aangeduid.

Wanneer één van de leden bedoeld in artikel 24, b), niet meer in de mogelijkheid is zijn mandaat uit te oefenen, wordt hij opgevolgd door degene die ten tijde van de laatst georganiseerde verkiezing het best gerangschikt was op de lijst van de niet verkozen kandidaten.

De opvolgers beëindigen het mandaat van hun voorganger.

Artikel 31

De Executieve bepaalt op advies van de centrale raad, de procedure voor de verkiezing van de leden bedoeld in artikel 24, b). De centrale raad mag ten hoogste voor de helft bestaan uit personen die tot het onderwijzend personeel van de ARGO behoren.

HOOFDSTUK II

Bevoegdheid en werking van de bestuursorganen

AFDELING 1

De centrale raad

Artikel 32

Inzake algemeen beleid en bestuur is de centrale raad bevoegd voor :

1° het opstellen van de neutraliteitsverklaring van het Gemeenschapsonderwijs rekening houdend met het begrip neutraliteit zoals bedoeld in artikel 17 van de Grondwet ;

2° het opstellen van de verklaring van gehechtheid aan het Gemeenschapsonderwijs van de leden van de bestuursorganen ;

3° de oprichting, de samenvoeging en de afschaffing van

onderwijsinstellingen en van andere organismen, ressorterend onder de ARGO, rekening houdend met de door of krachtens de wet of decreet opgelegde normen of met de besluiten van de Executieve ;

4° de oprichting, de samenvoeging en de afschaffing van adviesorganen, pedagogische diensten, gespecialiseerde commissies en diensten ;

5° de inrichting van eigen pedagogische begeleidingsdiensten en autonome internaten ;

6° het nemen van initiatieven die in direct verband staan met het Gemeenschapsonderwijs, binnen de toebedeelde bevoegdheden ;

7° de samenwerking, op het centraal niveau, met de besturen van andere inrichtende machten en de samenwerking met andere vormen van opleiding en vorming ;

8° het bepalen over welke instellingen de bevoegdheid van een schoolraad of een raad van bestuur zich uitstrekt ;

9° het uitvaardigen van richtlijnen voor deze materies die niet uitsluitend onder één schoolraad of raad van bestuur ressorteren alsmede voor materies inzake de niet toegewezen bevoegdheden ;

10° het opleggen van eenvormige interne administratieve documenten ;

11° het beslechten van geschillen tussen schoolraden en/of raden van bestuur ;

12° het opstellen van zijn reglement van orde en van het algemeen model van reglement van orde van de schoolraden of raden van bestuur ;

13° de relaties, in het kader van de opdracht van de ARGO vervat in artikel 4, met andere, ook buitenlandse, publiek-rechtelijke inrichtende machten van onderwijs en met internationale en supranationale organisaties ;

14° het adviseren aan de Executieve tot de kiesprocedure, bepaald in artikel 31, met het oog op een evenwichtige tegenwoordiging van de betrokken groepen ;

15° het delegeren van zijn bevoegdheden, uitgezonderd deze bepaald in artikel 42, §§ 2 en 3.

16° het bepalen van de aangelegenheden en de regels voor en volgens **dewelke** de leerlingen van de laatste twee jaren van het secundair onderwijs worden betrokken bij de werking van de schoolraad.

Artikel 33

Inzake pedagogische materies is de centrale raad bevoegd voor :

1° het bepalen van het pedagogisch project van het Gemeenschapsonderwijs, het algemeen pedagogisch beleid, de algemene planning en de coördinatie van het Gemeenschapsonderwijs ;

2° het bepalen van de leerplannen bestemd voor het Gemeenschapsonderwijs ;

3° de coördinatie, op voorstel van de lokale bestuursorganen, van de programmatie van de mogelijke studierichtingen.

Artikel 34

Inzake personeelsbeleid is de centrale raad bevoegd voor :

1° met het oog op het te voeren personeelsbeleid : het administratief beheer van de loopbaan van het onderwijspersoneel van de ARGO, onverminderd de aan de schoolraden en raden van bestuur voorbehouden bevoegdheden ;

2° de benoeming, de selectie en de bevordering van het personeel, werkzaam in het Gemeenschapsonderwijs overeenkomstig het personeelsstatuut en binnen de normen vastgesteld bij besluit van de Executieve ;

3° de werving, benoeming en bevordering van het personeel van de administratieve diensten van de ARGO, overeenkomstig het personeelsstatuut en binnen de personeelsformatie vastgesteld bij besluit van de Executieve ;

4° het aanbod van mogelijkheden inzake beroepsvervolmaking en permanente vorming al dan niet in eigen beheer, van het personeel behorend tot de ARGO ;

5° het beheer van de bijzondere tewerkstellingscircuits.

Artikel 35

Inzake materieel en financieel beheer en inzake investeringen is de centrale raad bevoegd voor :

1° het opstellen van de jaarlijkse ontwerp-begroting en van de jaarlijkse uitvoeringsrekeningen binnen het kader bepaald in titels III en IV ;

2° het beheer van de roerende goederen van de ARGO, onverminderd de aan de schoolraden en de raden van bestuur voorbehouden en gedelegeerde bevoegdheden ;

3° het beheer van centrale ontvangsten en uitgaven van de ARGO ;

4° het beheer van de gebouwen en de algemene bouwplanning ;

5° het beheer van de onroerende goederen, onverminderd de aan de schoolraden en de raden van bestuur voorbehouden of gedelegeerde bevoegdheden ;

6° de algemene coördinatie van het vervoer van leerlingen van het Gemeenschapsonderwijs ;

7° de belegging van de beschikbare gelden bedoeld in artikel 51, § 1, 5° bij de openbare kredietinstellingen ;

8° het opleggen van eenvormige regelen inzake het zelfstandig financieel en materieel beheer van de schoolraden en raden van bestuur ;

9° het beheer van de middelen, voorafgenomen op het geheel van de werkmiddelen ;

10° goedkeuring van de begrotingen van de schoolraden en raden van bestuur en controle op de periodieke toestandsopgaven en jaarlijkse rekeningen ;

11° toekennen van de globale dotaties voor werking en uitrusting.

Artikel 36

In naam en voor rekening van de ARGO kan de centrale raad voor de aangelegenheden die tot zijn bevoegdheden behoren individuele beslissingen nemen, handelingen stellen en overeenkomsten sluiten. Hij kan in het belang van het Gemeenschapsonderwijs richtlijnen geven aan de schoolraden en de raden van bestuur.

Voor het vervullen van zijn opdracht kan de centrale raad onroerende goederen verwerven en vervreemden, er zakelijke rechten op vestigen en tot onteigening ten algemene nutte overgaan na machtiging van de Executieve.

Binnen de hem toegewezen bevoegdheden en behoudens delegatie neemt de centrale raad beslissingen inzake het gunnen en uitvoeren van overheidsopdrachten voor aanneming van werken, leveringen en diensten.

Artikel 37

De voorzitter en de twee ondervoorzitters zijn gezamenlijk belast met het dagelijks bestuur van de centrale raad. Zij worden in hun opdracht bijgestaan door de ondervoorzitter-secretaris. De voorzitter bereidt samen met de twee ondervoorzitters en bijgestaan door de ondervoorzitter-secretaris en de personen, bedoeld in artikel 38 de vergaderingen van de raad voor en zorgt voor de uitvoering van de genomen beslissingen. De ondervoorzitters staan de voorzitter bij en vervangen hem wanneer hij niet beschikbaar is.

Onverminderd de bevoegdheden nodig voor het dagelijks bestuur kan de centrale raad aan de voorzitter, de ondervoorzitters, de ondervoorzitter-secretaris, de administrateur-generaal en zijn adjunct andere bevoegdheden delegeren.

Artikel 38

Nemen van ambtswege, zonder stemrecht, deel aan de vergaderingen van de centrale raad :

- de administrateur-generaal ;
- de adjunct-administrateur-generaal ;
- de commissaris van de Executieve.

Artikel 39

In alle aangelegenheden die tot de bevoegdheid van de centrale raad behoren vertegenwoordigt de voorzitter van de centrale raad of zijn afgevaardigde, de ARGO in en buiten rechte.

Artikel 40

In spoedeisende omstandigheden neemt de voorzitter de beslissingen die zich opdringen teneinde de belangen van de ARGO te vrijwaren.

De beslissingen worden op de eerstvolgende vergadering voorgelegd aan de centrale raad, die ze kan herroepen of wijzigen voor zover aan de beslissingen nog geen uitvoering is gegeven. Voor het instellen van rechtsvorderingen, die in het kortgeding uitgezonderd, en het sluiten van minnelijke schikkingen is in ieder geval de voorafgaande instemming van de centrale raad vereist.

Artikel 41

De leden van de centrale raad onthouden zich van het beraadslagen en het stemmen over aangelegenheden die hen-zelf, hun echtgenoten, en hun bloed- of aanverwanten tot en met de derde graad persoonlijk aanbelangen,

Artikel 42

§ 1. De centrale raad kan slechts rechtsgeldig beslissen vanaf het ogenblik dat hij volledig samengesteld is en wanneer tenminste de helft van de leden aanwezig is. Is de helft van de leden niet aanwezig, wordt opnieuw een vergadering bijeengeroepen, die enkel geldig kan beraadslagen en beslissen, ongeacht het aantal aanwezige leden over de punten die voor de tweede maal op de agenda worden geplaatst.

§ 2. De beslissingen worden binnen de centrale raad genomen bij gewone meerderheid van de aanwezige leden.

§ 3. In afwijking van § 1 en § 2 vereisen de hiernavermelde aangelegenheden een gewone meerderheid van de stemgerechtigde leden binnen de centrale raad en een drievierde meerderheid binnen de stemgerechtigde leden bedoeld in artikel 24, a) :

1° het opstellen van de verklaring van gehechtheid aan het Gemeenschapsonderwijs

2° het bepalen van de minimale voorwaarden waaraan een personeelslid moet voldoen, teneinde conform te handelen met de neutraliteitsverklaring ;

3° het opstellen van het reglement van orde van de centrale raad, alsmede van het algemeen model van reglement van orde van de schoolraden en raden van bestuur ;

4° het opstellen van het reglement dat de verkiezingen van de leden van de schoolraden, de raden van bestuur en de centrale raad regelt ;

5° het aan de voorzitter en de ondervoorzitters gezamenlijk of individueel delegeren van andere bevoegdheden dan deze van dagelijks bestuur van de ARGO, en het toewijzen van bevoegdheden aan andere leden van de centrale raad of aan personeelsleden van de ARGO ;

6° het bestedingsplan van de middelen, voorafgenomen op het geheel van werkingsmiddelen.

§ 4. De ontwerp-begroting van de ARGO wordt opgesteld overeenkomstig het boekhoudkundig plan dat de Executieve vaststelt. De voorzitter, de ondervoorzitters en de onder-voorzitter-secretaris bereiden gezamenlijk de **ontwerp-begroting** voor. Wanneer deze voor 1 november van het jaar voorafgaand aan het begrotingsjaar geen eensgezindheid over het ontwerp hebben bereikt, trekt de centrale raad de zaak tot zich. De ontwerp-begroting is niet aangenomen dan wanneer de centrale raad, met de bijzondere meerderheid bepaald in § 3, met elke post afzonderlijk en met het geheel zijn instemming heeft betuigd.

AFDELING II

De schoolraden en de raden van bestuur

Artikel 43

De schoolraad en de raad van bestuur zijn belast met het beleid en het beheer van de onderwijsinstellingen waarvoor zij zijn opgericht.

Artikel 44

Inzake algemeen beheer zijn de schoolraad en de raad van bestuur bevoegd voor :

1° de vastlegging van de gedragsregels binnen de school in het kader van het algemeen model opgesteld door de centrale raad ;

2° de samenwerking met andere diensten van de ARGO ;

3° de lokale samenwerking met de schoolbesturen van andere inrichtende machten ;

4° de samenwerking met en de integratie in het sociale, economische en culturele milieu op plaatselijk vlak ;

5° de lokale bevordering van het Gemeenschapsonderwijs ;

6° adviesverlening aan de centrale raad over de uitbouw van het Gemeenschapsonderwijs ;

7° adviesverlening aan de centrale raad over het vervoer van leerlingen van het Gemeenschapsonderwijs ;

8° het opstellen van het reglement van orde binnen het kader van het algemeen model opgesteld door de centrale raad.

Artikel 45

Inzake pedagogische materies zijn de schoolraad en de raad van bestuur bevoegd voor :

1° het goedkeuren van het schoolwerkplan binnen het kader van het pedagogisch project op voorstel van het pedagogisch college ;

2° de plaatselijke pedagogische organisatie.

Artikel 46

Inzake personeelsbeleid zijn de schoolraad en de raad van bestuur, rekening houdend met de geldende normen en statutaire bepalingen, bevoegd voor :

1° de tijdelijke aanstelling van personeel ten behoeve van de onderwijsinstellingen die onder de schoolraad of raad van bestuur ressorteren, dit onverminderd de bijzondere regelen inzake het onderwijs van godsdienst of niet-confessionele zedenleer ;

2° de indienstneming van administratief personeel en meesters-, vak- en dienstpersoneel ten behoeve van de onderwijsinstellingen die onder de schoolraad of raad van bestuur ressorteren ;

3° de voordracht aan de centrale raad van kandidaten voor vaste benoeming in wervings-, selectie- of bevorderingsambten in onderwijsinstellingen die onder de schoolraad of raad van bestuur ressorteren, dit onverminderd de bijzondere regelen inzake het onderwijs van godsdienst of niet-confessionele zedenleer.

Artikel 47

Inzake materieel en financieel beheer en inzake investeringen zijn de schoolraad en de raad van bestuur bevoegd voor :

1° het aankopen en beheren van materiaal nodig voor de werking en uitrusting alsmede het sluiten van overeenkomsten met het oog op gebruik, huur of leasing van goederen of levering van diensten ;

2° het formuleren van de wijze van invulling van concrete bouwprojecten, dit zowel inzake concept als uitvoering ;

3° het opstellen van de begroting en de jaarlijkse uitvoeringsrekening.

Artikel 48

Voor alle aangelegenheden die tot de bevoegdheid van de schoolraad en de raad van bestuur behoren kan de afgevaardigd-bestuurder overeenkomstig de hem verleende delegatie individuele beslissingen nemen, handelingen stellen en overeenkomsten sluiten met inbegrip van het gunnen en uitvoeren van overheidsopdrachten voor aanneming van werken, leveringen en diensten. Voor deze aangelegenheden vertegenwoordigt hij de ARGO in en buiten rechte.

Artikel 49

De afgevaardigd-bestuurder bereidt de schoolraad of de raad van bestuur voor en voert zijn beslissingen uit.

Hij verstrekt advies aan de schoolraad of de raad van bestuur over alle aangelegenheden die hem worden voorgelegd.

In spoedeisende omstandigheden neemt hij de beslissingen die zich opdringen teneinde de belangen van de schoolraad of de raad van bestuur te vrijwaren. Die beslissingen worden op de eerstvolgende vergadering voorgelegd aan de schoolraad of de raad van bestuur, die ze kunnen herroepen of wijzigen voor zover aan die beslissingen nog geen uitvoering is gegeven. Voor het instellen van andere rechtsvorderingen, die in kortgeding uitgezonderd, en het sluiten van minnelijke schikkingen is in ieder geval de voorafgaande instemming van de centrale raad vereist.

Artikel 50

§ 1. De bepalingen van de artikelen 41 en 42, § 1, zijn van overeenkomstige toepassing op de schoolraad en de raad van bestuur.

§ 2. De beslissingen worden binnen de schoolraad en de raad van bestuur genomen bij gewone meerderheid van de aanwezige leden.

TITEL IV

De financiering

Artikel 51

§ 1. De financiële middelen van de ARGO bestaan uit :

1° de op de begroting van de Vlaamse Gemeenschap uitgetrokken kredieten ;

2° de vergoedingen voor prestaties geleverd door de ARGO ;

3° de inkomsten van de onroerende goederen waarvan de ARGO het beheer heeft ;

4° de schenkingen en legaten ;

5° de opbrengst van tegoeden en van de belegging van beschikbare gelden bij de openbare kredietinstellingen ;

6° de opbrengst van de vervreemding van roerende en onroerende goederen voortspuitende uit de in deze paragraaf vermelde inkomsten.

§ 2. De in § 1, 1° bedoelde kredieten mogen de uitgaven dekken voor :

1° de werking van de bestuursorganen van de ARGO ;

2° de administratieve dienstverlening van de ARGO ;

3° de werking en uitrusting van de onder de ARGO ressorterende onderwijsinstellingen ;

4° de werking en de uitrusting van de onder de ARGO ressorterende diensten en centra voor pedagogische begeleiding en vorming;

5° het geheel van investeringsmiddelen volgens het bedrag dat de Vlaamse Raad bepaalt.

De saldi van de kredieten bedoeld in 3° en 5° zijn met behoud van hun bestemming, jaarlijks overdraagbaar.

Artikel 52

§ 1. Jaarlijks wordt voor de ARGO een begroting opgesteld met opgave van alle ontvangsten en van alle uitgaven. Het begrotingsjaar valt samen met het kalenderjaar.

§ 2. Het ontwerp van begroting van de ARGO wordt opgesteld door de centrale raad en ter goedkeuring voorgelegd aan de Executieve. De Executieve stelt de datum vast waarop de ontwerpen worden opgesteld.

§ 3. Indien op de eerste dag van het begrotingsjaar geen goedkeuring is gegeven, is de ARGO ertoe gemachtigd uitgaven te doen ten belope van het bedrag ingeschreven op de begroting van het voorgaande jaar tenzij het principieel nieuwe uitgaven betreft, waartoe geen machtiging is verleend bij de begroting van het vorig jaar, behoudens andersluidende beslissingen van de Executieve.

§ 4. Onverminderd het bepaalde in artikel 51, § 2, laatste lid en artikel 54, kunnen de overdracht en overschrijding van de begrotingskredieten niet geschieden dan met instemming van de Executieve.

Artikel 53

§ 1. De centrale raad legt aan de Executieve periodieke toestandsopgaven over alsmede een jaarverslag over de werkzaamheden van de ARGO. Hij verstrekt aan de Executieve alle inlichtingen die zij hem vraagt.

§ 2. De centrale raad maakt uiterlijk op 30 juni de jaarlijkse uitvoeringsrekening op van de begroting van de ARGO, alsmede een toestandsopgave van het actief en passief op 31 december van het betrokken jaar. De rekeningen worden ter goedkeuring aan de Executieve voorgelegd. Ingeval het voorgesteld begrotingsevenwicht niet wordt bereikt kan de Executieve, op advies van haar commissaris, de passende maatregelen treffen teneinde het evenwicht te bereiken.

Artikel 54

De schoolraden, de raden van bestuur, de door de centrale raad aangeduide onderwijsbegeleidende diensten en de autonome internaten beheren op zelfstandige wijze de op grond van objectieve criteria toegekende globale enveloppen voor

werking en uitrusting enerzijds en investering anderzijds. De saldi van de toegekende enveloppen zijn, met behoud van hun bestemming, jaarlijks overdraagbaar.

TITEL V

Het personeel

HOOFDSTUK I

Personeel van het Gemeenschapsonderwijs

Artikel 55

§ 1. De Executieve bepaalt het administratief en geldelijk statuut van het personeel van het Gemeenschapsonderwijs.

§ 2. De Vlaamse Gemeenschap betaalt rechtstreeks de wedde uit van de krachtens de geldende wetten en reglementen in dienst genomen personeelsleden, die van het contractueel meesters-, vak- en dienstpersoneel uitgezonderd.

§ 3. De ARGO beschikt over een eigen pedagogische begeleidingsdienst, waarvan het statuut en de personeelsformatie worden vastgesteld door de Executieve, op advies van de centrale raad.

§ 4. Om als lid van het personeel van het Gemeenschapsonderwijs in dienst te kunnen worden genomen, moet de kandidaat de neutraliteitsverklaring ondertekenen waarvan de tekst door de centrale raad wordt vastgesteld. Deze bepaling is niet van toepassing op personeelsleden in dienst op het ogenblik dat dit decreet in werking treedt.

HOOFDSTUK II

De administratieve diensten

Artikel 56

De autonome raad beschikt over administratieve diensten, die gedecentraliseerd kunnen zijn. Zij worden onder het gezag van de centrale raad, geleid door een administrateur-generaal en een adjunct-administrateur-generaal.

Artikel 57

De personeelsformatie wordt vastgesteld door de Executieve op advies van de centrale raad.

De Executieve bepaalt het administratief en geldelijk statuut van het personeel van de administratieve diensten van de ARGO. De organisatie van de wervingsexamens wordt toevertrouwd aan het Vast Wervingssecretariaat voor de werving van het rijkspersoneel.

Artikel 58

§ 1. Onverminderd de bevoegdheidstoewijzingen in dit decreet wordt in het statuut van het administratief personeel bepaald welke organen van de ARGO bevoegd zijn voor de beslissingen die een weerslag hebben op de rechtspositie van het personeel.

§ 2. De ARGO wordt gemachtigd, wat het personeel van zijn administratieve diensten betreft, deel te nemen aan de pensioenregeling ingesteld bij de wet van 28 april 1958 betreffende het pensioen van het personeel van zekere organismen van openbaar nut alsmede van hun rechthebbenden.

§ 3. De eerste benoeming van de administrateur-generaal en de adjunct-administrateur-generaal geschiedt door de Executieve in afwijking van de ter zake geldende wettelijke en reglementaire bepalingen. De Executieve bepaalt hun administratief en geldelijk statuut.

§ 4. Zij kunnen binnen de grenzen en voorwaarden vastgesteld door de centrale raad, gemachtigd worden een deel van de hen verleende bevoegdheden over te dragen aan één of meer leden van het personeel.

TITEL VI

Toezicht

Artikel 59

§ 1. De centrale raad kan steeds inzage nemen van de documenten en bescheiden uitgaande van en betrekking hebbende op de bevoegdheid en de werking van de bestuursorganen bedoeld in artikel 5, § 1, 2° en 3°. De beslissingen van die bestuursorganen welke een bevoegdheidsoverschrijding inhouden of strijdig zijn met de goede naam of met de belangen van de ARGO, kunnen door de centrale raad worden vernietigd binnen een termijn van dertig dagen vanaf hun toezending.

De centrale raad bepaalt welke beslissingen van de schoolraden en raden van bestuur door hen ter kennis moeten gebracht worden en binnen welke termijn. Wanneer de centrale raad tot vernietiging beslist, kan hij de zaak terugzenden naar de betrokken bestuursorganen dan wel in **dezes** plaats zelf beslissen.

§ 2. In geval de richtlijnen van de centrale raad niet worden opgevolgd treedt de centrale raad regelend op.

Artikel 60

§ 1. De ARGO staat onder het toezicht op de wettelijkheid en de financiële orthodoxie van de Executieve. Dat toezicht op de wettelijkheid en het financieel beleid wordt uitgeoefend door een commissaris die door de Executieve wordt benoemd.

§ 2. De commissaris woont met raadgevende stem de vergaderingen van de centrale raad bij en kan zelf of in de persoon van een door hem aangeduid ambtenaar de vergaderingen van de schoolraden en raden van bestuur bijwonen. Hij kan tevens alle gewenste inlichtingen en documenten opvragen.

§ 3. De Executieve bepaalt het administratief en geldelijk statuut van de commissaris, conform aan dat van de regeringscommissaris bij een universiteit.

Artikel 61

§ 1. De commissaris beschikt over alle bevoegdheden noodzakelijk voor het uitoefenen van zijn opdracht. Hij kan

hiervoor een beroep doen op ambtenaren van de diensten van de Executieve. De Executieve regelt de procedure voor het beroep en desgevallend voor de vernietiging van de beslissingen van organen van de ARGO.

§ 2. De commissaris van de Executieve kan binnen een termijn van tien werkdagen beroep instellen tegen elke beslissing van de bestuursorganen die hij strijdig acht met de wetelijkheid en met een verantwoord financieel beleid. Die termijn gaat in ;

1° voor de beslissingen van de centrale raad, de dag volgende op deze waarop de beslissing werd genomen ;

2° voor de beslissingen van de schoolraden of raden van bestuur, de dag volgende op deze waarop hij kennis krijgt van de genomen beslissingen.

TITEL VII

Slotbepalingen

HOOFDSTUK I

Opheffingsbepalingen

Artikel 62

De artikelen 10 en 11 van het koninklijk besluit van 30 april 1957 houdende de coördinatie van de wetten op het middelbaar onderwijs worden opgegeven met ingang van 1 april 1991.

Artikel 63

Artikel 7 van de wet van 22 juni 1964 betreffende het statuut van de personeelsleden van het rijksonderwijs wordt opgeheven de dag waarop het mandaat van de leden van de centrale raad, bepaald in artikel 65, ingaat.

Artikel 64

Worden opgeheven met ingang van 1 april 1991 :

1° artikel 3, § 1, tweede lid van de wet van 29 mei 1959 tot wijziging van sommige bepalingen van de onderwijswetgeving, gewijzigd bij de koninklijke besluiten nr. 413 van 29 april 1986 en nr. 456 van 10 september 1986 ;

2° de artikelen 83 en 84 van de Herstelwet van 31 juli 1984 gewijzigd bij koninklijk besluit nr. 456 van 10 september 1986 en bij de wet van 15 december 1986.

HOOFDSTUK II

Overgangsbepalingen

Artikel 65

In afwijking van artikel 24 bestaat de eerst samengestelde centrale raad uit negen leden. Zij worden benoemd door de Executieve op de voordracht van de leden van de Vlaamse Raad. Met het oog op deze benoeming dragen de leden behorende tot eenzelfde fractie binnen de Vlaamse Raad,

zoveel kandidaten voor als het aantal mandaten waarop deze fractie bij toepassing van het stelsel van de evenredige vertegenwoordiging recht heeft.

Artikel 66

In afwijking van artikel 28 gaat het mandaat van de leden van de eerst samengestelde centrale raad in de dag waarop dit decreet van kracht wordt en eindigt op 31 december 1992.

Artikel 67

In afwijking van de bevoegdheidsverdelingen voorzien in dit decreet oefent de eerst samengestelde centrale raad tot 31 maart 1991 al de bevoegdheden uit van inrichtende macht van het Gemeenschapsonderwijs.

Op 1 april 1991 worden de schoolraden en de raden van bestuur opgericht die onmiddellijk al hun door dit decreet toegekende bevoegdheden opnemen. Vanaf deze datum is de bevoegdheid van de eerst samengestelde centrale raad dezelfde als deze van de centrale raad zoals voorzien in dit decreet.

In afwachting hiervan blijven de staatsdiensten met afzonderlijk beheer, opgericht krachtens de herstellwet van 31 juli 1984, hun bevoegdheden uitoefenen.

Artikel 68

In afwijking van artikel 42, §§ 1, 2 en 3, is voor de in dat artikel expliciet opgesomde beslissingen binnen de eerst samengestelde centrale raad een meerderheid van drievierden van de stemgerechtigde leden vereist.

Artikel 69

De bestaande reglementaire besluiten die het beheer regelen van de onderwijsinstellingen van het Hoger Onderwijs buiten de universiteit blijven van toepassing tot op het ogenblik dat de raden van bestuur hun volle bevoegdheid uitoefenen en voor zover zij niet strijdig zijn met de bevoegdheden van de centrale raad.

Artikel 70

§ 1. Het personeel tewerkgesteld in het onderwijs, bedoeld in artikel 2, wordt overgedragen aan de ARGO. De overgang van de personeelsleden geschiedt in het ambt waarin zij op de dag van de overheveling, bedoeld in artikel 91bis van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen, zijn aangesteld of benoemd alsmede in de statutaire rechtstoestand waarin zij zich op die dag bevinden ; zij behouden tenminste de bezoldiging en de anciënniteit welke zij op de voormelde dag genieten.

§ 2. In afwijking van § 1 blijven de vastbenoemde personeelsleden van de inspectiediensten van het onderwijs, die voor de inwerkingtreding van dit decreet door het Rijk of door de Vlaamse Gemeenschap zijn ingericht, behoren tot de diensten van de Executieve. Wanneer een lid van de inspectiediensten van het onderwijs met toepassing van het besluit bepaald in het vorig lid, van de diensten van de Executieve overgaat naar de ARGO, geschiedt die overgang

in een ambt dat gelijkwaardig is aan het ambt waarin hij voor die overgang was aangesteld of benoemd, met het behoud van tenminste de bezoldiging en de anciënniteit waarop hij voor die overgang aanspraak had.

Artikel 71

§ 1. Personeelsleden van de diensten van de Executieve die, met toepassing van artikel 88, § 1, van de bijzondere wet van 8 augustus 1980, van het nationaal Ministerie van Onderwijs zijn overgekomen, evenals personeelsleden die tot voor het in werking treden van dit decreet tot diensten van onderwijs, van de diensten van de Executieve behoorden, kunnen door de Executieve worden overgedragen aan de administratieve diensten van de ARGO.

§ 2. De Executieve bepaalt de datum en de nadere regelen van de overgang van de in § 1 bedoelde personeelsleden naar de ARGO. De overgang van de personeelsleden geschiedt met hun graad of een gelijkwaardige graad en in hun hoedanigheid. Zij behouden tenminste de bezoldiging en de anciënniteit die zij hadden of zouden verkregen hebben indien zij in hun dienst van herkomst het ambt hadden blijven uitoefenen dat zij bij hun overplaatsing bekleedden.

Artikel 72

De personeelsleden van het Gebouwenfonds voor de Rijksscholen kunnen onder de voorwaarden bepaald door de Executieve, worden overgedragen aan de ARGO.

De Executieve wijst de personeelsleden aan die naar de administratieve diensten van de ARGO overgaan ; zij bepaalt de wijze waarop de overige personeelsleden van het Fonds bij de diensten van de Executieve worden ingedeeld.

De in het vorige lid bedoelde personeelsleden behouden bij hun overgang naar de ARGO en bij hun indeling in de diensten van de Executieve ten minste de bezoldiging en de anciënniteit die zij voor die overgang of die indeling genoten.

Artikel 73

§ 1. Met het oog op het waarborgen van de noodzakelijke continuïteit kan de Executieve, vanaf het in werking treden van het artikel 87, § 3 van de bijzondere wet van 8 augustus 1980, gewijzigd door de bijzondere wet van 8 augustus 1988, drie personeelsleden benoemen binnen een termijn van 6 maanden vanaf de datum van het in werking treden van het besluit van de Executieve tot vaststelling van de personeelsformatie. Zij kan daarbij afwijken van de vereisten inzake werving, verandering van graad en bevordering, zoals vastgesteld in het besluit van de Executieve dat het personeelsstatuut bepaalt.

De te benoemen kandidaten dienen aan volgende voorwaarden te voldoen

1° vastbenoemd personeelslid in het eerste niveau zijn van de over te dragen diensten bedoeld in artikel 71, § 1 en 72, of van de Administratie van Onderwijs en Permanente Vorming van het Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap ;

2° een anciënniteit van negen jaar in niveau 1 hebben als personeelslid van de in punt 1° voornoemde diensten.

Deze personeelsleden kunnen in de administratieve diensten van de ARGO worden benoemd in een vacante betrek-

king van rang 13 van de in toepassing van artikel 57 vastgestelde personeelsformatie.

§ 2. De Executieve voorziet in het statuut van de administratieve diensten van de ARGO, dat maximaal drie leden uit het Gemeenschapsonderwijs kunnen worden benoemd bij de administratieve diensten van de ARGO. Deze personeelsleden dienen aan volgende voorwaarden te voldoen :

1° vastbenoemd personeelslid zijn van het Gemeenschapsonderwijs ;

2° benoemd zijn in een selectie- of bevorderingsambt ;

3° een dienstanciënniteit van 12 jaar als personeelslid van het Gemeenschapsonderwijs tellen

4° het bewijs leveren van hoge administratieve, wetenschappelijke, technische of artistieke waarde.

Deze personeelsleden kunnen in de administratieve diensten van de ARGO worden benoemd respectievelijk in een betrekking van rang 12, 13 en 15.

Tot de globale in actieve dienst zijnde ambtenaren van de administratieve diensten van de ARGO kunnen, op elk ogenblik, in totaal slechts drie personeelsleden conform deze paragraaf behoren.

Artikel 74

Zolang de Executieve geen nieuwe personeelsstatuten heeft bepaald, blijven de in de artikelen 70, 71 en 72 bedoelde personeelsleden onderworpen aan de thans bestaande statuutregels, met dien verstande dat de in laatst genoemde regels toegekende bevoegdheden worden uitgeoefend door de bestuursorganen van de ARGO op de wijze bepaald in of krachtens dit decreet.

Artikel 75

De roerende en onroerende goederen gebruikt voor de inrichting van het Gemeenschapsonderwijs worden aan de ARGO overgedragen.

Artikel 76

Met het oog op het operationeel worden van de ARGO kan de Executieve in afwijking van de terzake geldende statutaire bepalingen de nodige maatregelen nemen teneinde personeelsleden van haar diensten of van het Gemeenschapsonderwijs met een opdracht te belasten in dit orgaan.

Artikel 77

In afwijking van de statutaire bepalingen inzake de werving en de bevordering kan de Executieve binnen een termijn van één jaar vanaf het inwerking treden van dit decreet bij de diensten van de Executieve die het onderwijs onder hun bevoegdheid hebben, leden van het personeel van het onderwijs, houders van het selectie- of bevorderingsambt van het hoger onderwijs buiten de universiteit, of leden van de administratie van de Vlaamse Gemeenschap benoemen of bevorderen in de graden van bestuursdirecteur of directeur-generaal voor zover er vacante ambten zijn. De kandidaten, leden van het personeel van het onderwijs moeten houder zijn van een diploma dat toegang verleent tot de betrekkingen van

niveau I en een minimum dienstanciënniteit van 12 jaar lid van het onderwijzend personeel bewijzen.

De kandidaten, leden van het personeel van de diensten van de Executieve moeten titularis zijn van een betrekking van minstens rang 13. Bovendien moeten alle kandidaten het bewijs leveren van hun hoge administratieve, wetenschappelijke, technische of artistieke waarde.

Het aantal personeelsleden dat op dergelijke wijze kan worden benoemd of bevorderd blijft beperkt tot vijf. Om het totaal van deze vijf personen te bepalen, moet eveneens rekening worden gehouden met de bepalingen van het koninklijk besluit van 6 mei 1971 houdende bijzondere voorwaarden tot het benoemen in sommige ambten bij het hoofdbestuur van het Ministerie van Onderwijs.

Artikel 78

§ 1. De eerst samengestelde centrale raad stelt binnen de zes maanden na het van kracht worden van dit **decreet de** verklaring van gehechtheid aan het Gemeenschapsonderwijs, bedoeld in artikel 32, 2° op.

In afwijking van artikel 6, ondertekenen deze leden deze verklaring binnen een termijn van dertig dagen na het verstrijken van de in het vorig lid bedoelde termijn. De niet ondertekening binnen deze termijn impliceert het ontslag van rechtswege uit de centrale raad.

§ 2. In afwijking van artikel 55, § 4 moet de neutraliteitsverklaring slechts ondertekend worden door de kandidaten die als lid van het personeel in dienst genomen **worden**, nadat de verklaring door de centrale raad werd vastgesteld.

HOOFDSTUK III

Inwerkingtreding

Artikel 79

Dit decreet treedt in werking samen met de wet bedoeld in artikel 59bis § 6, eerste lid van de Grondwet.

BIJLAGEN

BIJLAGE I

POLITIEK AKKOORD BETREFFENDE DE AUTONOME RAAD
VOOR HET GEMEENSCHAPSONDERWIJS (ARGO)

De hiernavolgende tekst vormt politiek één geheel met het ontwerp van bijzonder decreet betreffende de Autonome Raad voor het Gemeenschapsonderwijs.

Tussen de Christelijke Volkspartij, de Socialistische Partij, de Partij voor Vrijheid en Vooruitgang en de Volksunie is overeengekomen wat volgt :

Hoofdstuk I

Algemeen

A. Grondwettelijk en algemeen politiek kader

1. De rechtsgrond voor het toekennen van een autonoom bestuur aan het onderwijs van de Vlaamse Gemeenschap is vervat in artikel 17, § 2 van de Grondwet, namelijk in de bepaling : „Zo een Gemeenschap als inrichtende macht bevoegdheden wil overdragen aan één of meerdere autonome organen, kan dit slechts bij decreet, aangenomen met een 2/3 meerderheid”.

De toelichting bij voornoemd artikel 17, § 2 specificeert dat „De Vlamingen denken aan een overdracht aan een Autonome Raad voor het Rijksonderwijs en lokale scholenraden, die democratisch samengesteld worden uit mensen die gehecht zijn aan dat onderwijs, en waarin de ideologische en filosofische verscheidenheid binnen de Vlaamse Gemeenschap tot uiting komt”.

2. Politiek betekent dit de overdracht aan de Autonome Raad van de bevoegdheden nodig voor het uitoefenen van de functie als inrichtende macht. De Autonome Raad heeft derhalve dezelfde pedagogische en organisatorische bevoegdheden als de overige inrichtende machten. Qua inrichten van het Gemeenschapsonderwijs treedt zij in de plaats van de Executieve. Gelet op de bijzondere band die de Gemeenschap met dit onderwijs heeft, moet echter in maatregelen worden voorzien waardoor de Executieve en de Vlaamse Raad de politieke controle kunnen blijven uitoefenen op de wijze zoals verder beschreven.

3. Deze bij decreet geregelde bevoegdheidsafstand aan een Autonome Raad, dient als een gedecentraliseerd publiekrechtelijk orgaan tot stand te komen. Zij omvat het onderwijs, zoals bedoeld in artikel 59bis, § 2, 2° van de Grondwet. Dit orgaan moet door de Vlaamse Gemeenschap in staat worden gesteld de in artikel 17 van de Grondwet bepaalde waarborgen te verzekeren.

4. Bovendien zal de Vlaamse Gemeenschap in de gelegenheid worden gesteld over te gaan tot de oprichting van een Algemene Onderwijsraad voor de Vlaamse Gemeenschap waarin ondermeer alle onderwijsnetten vertegenwoordigd zijn en waarin overleg en advies wordt gegeven t.o.v. het onderwijsbeleid voor alle netten. Deze algemene onderwijsraad kan slechts opgericht worden, nadat de Autonome Raad voor het Gemeenschapsonderwijs bestaat.

B. Decretale objectieven

1. Er wordt conform artikel 17 van de Grondwet een Autonome Raad voor het Gemeenschapsonderwijs opgericht, als publiekrechtelijke rechtspersoon, te onderscheiden van de Vlaamse Gemeenschap.

De gemeenschap zal haar bevoegdheden als inrichtende macht van het Gemeenschapsonderwijs overdragen aan deze Autonome Raad. De nadruk dient gelegd op de bevoegdheid van de Executieve ten aanzien van het Gemeenschapsonderwijs. Uiteindelijk zal alleen hij in de Vlaamse Raad ter verantwoording kunnen geroepen worden.

De Gemeenschapsminister moet dan ook een controle kunnen uitoefenen over de wettelijkheid van de genomen beslissingen en over hun financiële orthodoxie, evenwel niet over de opportuniteit.

2. De autonomie van het Gemeenschapsonderwijs, zoals ze moet geregeld worden, vereist dat de Autonome Raad analoge mogelijkheden worden geboden als andere inrichtende machten van onderwijs om initiatieven te nemen die in nauw verband kunnen gebracht met het onderwijs, in hef verlengde ervan liggen of het ondersteunen.

Dit aldus zonder afbreuk te doen aan de bevoegdheidsverdeling bij de Executieve, zoals bedoeld bij de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen, zoals gewijzigd op 8 augustus 1988.

3. Het begrip Gemeenschapsonderwijs omvat al het onderwijs, in zijn grondwettelijke betekenis, zoals het door het Rijk of door de Vlaamse Gemeenschap werd ingericht, maar ook alle onderwijsinitiatieven die in de toekomst kunnen ontstaan. Het decreet zal echter niet op het universitair onderwijs van toepassing zijn, en evenmin op het hoger zeevaartonderwijs en de Koninklijke Kadettenschool.

4. De Autonome Raad omvat het geheel van het Gemeenschapsonderwijs evenals de organisaties, diensten en structuren, nodig voor de inrichting van dit onderwijs.

De bestuursorganen van de Autonome Raad zijn de Centrale Raad dat het centrale bestuursorganisme is en de schoolraden met de bestuurders van de schoolraden, die instaan voor het bestuur op lokaal niveau. Vermits de leden van al de bestuursorganen namens de Gemeenschap optreden moet hun statuut door de Executieve geregeld worden.

De Centrale Raad zal bovendien geëigende oplossingen formuleren ten behoeve van de onderwijsbegeleidende diensten en van de autonome internaten, rekening houdend met de specifieke structuur van de organisatie en opdracht binnen het onderwijs, waarbij haar inrichtende bevoegdheid naar deze bestuursniveaus wordt gedelegeerd.

5. De wijze waarop binnen de Autonome Raad de bevoegdheden worden uitgeoefend dient vastgelegd in het oprichtingsdecreet. De schoolraden, de bestuurders en de inrichtingshoofden oefenen de bevoegdheden uit, die expliciet opgesomd worden in dit decreet en deze welke hun door de raad worden gedelegeerd.

Het principe „wat op lokaal niveau kan geschieden moet niet centraal geregeld worden”, staat voorop. Evenwel dient de centrale raad steeds in te staan voor aangelegenheden die boven de lokale bevoegdheid uitstijgen. Dit omwille van de eenheid van inzicht en beveiliging van de algemene bepalingen van het net.

De niet toegewezen bevoegdheid wordt uitgeoefend door de Centrale Raad bij wijze van richtlijnen, wat betekent dat de lokale schoolraden zich aan de instructies dienen te conformeren, binnen een door de Centrale Raad vastgelegd tijdsbestek. Ze zijn echter vrij in het kiezen van de middelen om de richtlijnen na te leven.

De opbouw en de toekenning van bevoegdheden zijn derwijze dat het geheel functioneert als een bijzondere en vergaande vorm van decentralisatie, doch zonder dat de eigen identiteit van het net verloren gaat, en waarbij de mobiliteit van personeel en leerlingen gewaarborgd is. De onderwijsinrichtingen mogen geen eilanden worden.

Anderzijds moet vermeden worden dat de opbouw en de toekenning van bevoegdheden zo gestructureerd is dat men opnieuw vervalt in het oude zeer van een verstikkend centralisme.

6. Ook na de oprichting van een Autonome Raad moet het Gemeenschapsonderwijs het onderwijs van de gemeenschap blijven : het blijft onderwijs voor de hele gemeenschap en staat ter beschikking van allen zonder onderscheid van geslacht, aard of overtuiging.

Dit impliceert dat de Autonome Raad in de uitoefening van zijn bevoegdheden de ideologische, filosofische en godsdienstige opvattingen van de personen waartoe hij zich richt, moet eerbiedigen.

De verdeling van de invloeden binnen de organen van deze nieuwe rechtspersoon dient dan ook op een fundamenteel democratische wijze te geschieden.

Het is daarbij echter evident dat de leden van de bestuursorganen van deze Autonome Raad absolute waarborgen zullen bieden inzake positief engagement tegenover het Gemeenschapsonderwijs, alsmede onderworpen zullen worden aan bepaalde onverenigbaarheden.

De ondertekening van de verklaring van gehechtheid aan het Gemeenschapsonderwijs alsmede de mogelijkheid tot niet-opname in de bestuursorganen wordt enerzijds als een bevestiging en anderzijds als een voortdurende controle op de gehechtheid gezien.

Het personeel van het Gemeenschapsonderwijs dient de neutraliteitsverklaring te ondertekenen en te eerbiedigen. Dit alles mag uiteraard geen aanleiding geven tot inmenging in de private levenssfeer van de leden van de verschillende bestuursorganen, en van de leden van het personeel van het Gemeenschapsonderwijs.

7. Diegenen die de verantwoordelijkheid nemen voor de inrichting en/of het besturen van het Gemeenschapsonderwijs, mogen door hun houding of gedraging de belangen van dit onderwijs geen schade berokkenen. In voorkomend geval kan aan het lidmaatschap een einde worden gesteld door het betrokken bestuursorgaan.

C. Decentralisatie-democratisering

1. Het beheer en de organisatie van het Gemeenschapsonderwijs zijn geen doel op zichzelf, maar zijn slechts het middel om een kwaliteitsvolle hoogstaande ontwikkelingsbegeleiding voor jonge mensen te waarborgen. Een structuurwijziging aan de top van een organisatie, zoals van een Autonome Raad, is nog geen garantie voor een anders en vooral een beter functioneren van de organisatie. De idee van een gewijzigd beleid moet worden doorgetrokken over het geheel van het Gemeenschapsonderwijs, naar de basis toe.

Hierbij moeten twee basisprincipes duidelijk op de voorgrond treden, met name decentraliseren en democratiseren door inspraak via participatie. Het principe „wat op lokaal niveau kan geschieden, moet niet centraal geregeld worden” staat dan ook centraal.

2. Hiertoe wordt per onderwijsinrichting of -groep van onderwijsinrichtingen die om geografische, pedagogische of infrastructurele redenen samenhangen, een schoolraad opgericht.

3. Het inrichtingshoofd van elke onderwijsinrichting die onder dezelfde schoolraad ressorteert maakt ambtshalve zonder stemrecht deel uit van de schoolraad.

4. De rol van het inrichtingshoofd, en de daaraan gekoppelde verantwoordelijkheid van dagelijkse leiding t.a.v. zijn inrichting wordt geherwaardeerd. Het kader daarvan wordt aangereikt in het huishoudelijk reglement van de schoolraden, dat niet alleen zijn bevoegdheden zal bepalen maar ook de wijze waarop hij m.b.t. sommige aangelegenheden ter verantwoording kan worden geroepen door de bestuursorganen van de Autonome Raad.

Hoofdstuk II

Bevoegdheden

1. Met de bedoeling de gedecentraliseerde besturen een maximale bevoegdheid toe te kennen, bekomen zij bij het decreet alle bevoegdheden die nuttig en nodig zijn voor de werking van de Gemeenschapsschool of -scholen die tot hun werkingsgebied behoren.

2. Concreet betekent dit dat de bevoegdheidsverdeling tussen de bestuursorganen op het centraal niveau en het lokaal niveau als volgt in het decreet worden omschreven :

a) Bevoegdheden op centraal niveau

* inzake algemeen beleid en beheer

(1) - het opstellen van de geëigende neutraliteitsverklaring van het Gemeenschapsonderwijs, rekening houdend met de omschrijving van het begrip neutraliteit, zoals bepaald in artikel 17 van de Grondwet ;

(2) - het opstellen van de engagementsverklaring van de leden van de bestuursorganen ;

(3) - de oprichting, de samenvoeging en de afschaffing van onderwijsinrichtingen en van andere organismen, ressorterend onder de Autonome Raad rekening houdend met de door of krachtens de wet of decreet opgelegde normen of beslissingen van de Vlaamse Executieve ;

(4) - de oprichting, de samenvoeging en de afschaffing van adviesorganen, pedagogische diensten, gespecialiseerde commissies en diensten ;

(5) - de inrichting van eigen pedagogische begeleidingsdiensten en autonome internaten alsmede de delegatie van desbetreffende bevoegdheden ;

(6) - het nemen van initiatieven die in direct verband staan met het Gemeenschapsonderwijs, binnen de toebedeelde bevoegdheden ;

(7) - de samenwerking, op het centraal niveau, met de besturen van andere inrichtende machten ;

(8) - het bepalen over welke inrichtingen de bevoegdheid van een schoolraad zich uitstrekt ;

(9) - het uitvaardigen van richtlijnen voor deze materies die niet uitsluitend onder een schoolraad ressorteren ;

(10) - het opleggen van éénvormige administratieve documenten ;

(11) - het beslechten van geschillen tussen schoolraden ;

(12) - het opstellen van zijn reglement van orde, en van het algemeen model van huishoudelijk reglement van de schoolraden ;

(13) - het delegeren van zijn exclusieve bevoegdheden ;

(14) - opstellen van het kiesreglement met het oog op een evenwichtige vertegenwoordiging van de betrokken groepen in de Centrale Raad.

* inzake pedagogische materies

(1) - het bepalen van het pedagogisch project van het Gemeenschapsonderwijs ; het algemeen pedagogisch beleid, de algemene planning en de coördinatie van het Gemeenschapsonderwijs ;

(2) - het bepalen van de leerplannen bestemd voor het Gemeenschapsonderwijs ;

(3) - de coördinatie, op het voorstel van de lokale bestuursorganen, van programmering van de mogelijke studierichtingen.

* inzake personeelsbeleid

(1) - met het oog op het te voeren personeelsbeleid : het centraal administratief beheer van de loopbaan van het personeel van de Autonome Raad, onverminderd de aan de schoolraden voorbehouden bevoegdheden ;

(2) - de benoeming in statutaire wervings-, selectie- en bevorderingsambten van het personeel werkzaam in het Gemeenschapsonderwijs ;

(3) - de werving, benoeming en bevordering van het personeel van de administratieve diensten en het Gebouwenfonds, met eerbiediging van de procedures, van toepassing bij openbaar ambt ;

(4) - het aanbod van mogelijkheden inzake de permanente vorming, al dan niet in eigen beheer, van het personeel behorend tot de Autonome Raad ;

(5) - het beheer van de parallelle tewerkstellingscircuits.

* inzake materieel en financieel beheer

(1) - het opstellen van de jaarlijkse begroting van de Autonome Raad, binnen het kader bepaald in de hoofdstukken III, „Samenstelling van de bestuursorganen” en VI, „Financiering” ;

(2) - het beheer van de roerende goederen van de Autonome Raad, onverminderd de aan de schoolraden voorbehouden en gedelegeerde bevoegdheden ;

(3) - het beheer van centrale ontvangsten en uitgaven van de Autonome Raad.

* inzake investeringen

(1) - het beheer van het Gebouwenfonds, en de algemene bouwplanning ;

(2) - het beheer van de onroerende goederen, onverminderd de aan de schoolraad voorbehouden en gedelegeerde bevoegdheden.

b) Bevoegdheden op lokaal niveau

* inzake algemeen beheer

(1) - het lokaal en dagelijks beheer van de onderwijsinrichtingen ;

(2) - het vastleggen van het model van relaties tussen leerlingen of studenten, binnen het kader van het model opgesteld door de Centrale Raad ;

(3) - de organisatie van de samenwerking met andere lokale organismen van de Autonome Raad, waaronder P.M.S.-centra en autonome internaten ;

(4) - de samenwerking, op lokaal niveau, met de schoolbesturen van andere inrichtende machten ;

(5) - de samenwerking met, en integratie in het lokale, sociale, economische en culturele leven ;

(6) - het bevorderen van het Gemeenschapsonderwijs op het lokale niveau ;

(7) - het adviseren van de Centrale Raad inzake de uitbouw van het Gemeenschapsonderwijs ;

(8) - het adviseren van de Centrale Raad inzake het leerlingenvervoer ;

(9) - het opstellen van het huishoudelijk reglement, binnen het kader van het model, opgesteld door de Raad.

* inzake pedagogische materies

(1) - het opstellen en uitwerken van het schoolwerkplan, binnen het kader van het pedagogisch project ;

(2) - de plaatselijke pedagogische organisatie.

* inzake personeelsbeleid

(1) - de tijdelijke statutaire aanstelling van personeel, en de indienstneming van ander personeel werkzaam in het Gemeenschapsonderwijs ;

(2) - de voordracht aan de Centrale Raad van kandidatenlijsten voor selectie- en bevorderingsambten in inrichtingen, ressorterend onder de schoolraad.

* inzake materieel en financieel beheer

(1) - het aankopen en beheren van materiaal, nodig voor de werking en uitrusting.

* inzake investeringen

(1) - het formuleren van de wijze van invulling van concrete gebouwenprojecten, dit zowel inzake concept als uitvoering en waarbij uitgegaan wordt van de lokale responsabilisering.

3. Het onttrekken van het onderwijs van de Gemeenschap met zijn overal verspreide 850 instellingen, aan de centrale inrichtende bevoegdheid van de Executieve is echter een verregaande innovatie.

In het verlengde van dit decretaal werk zullen dan ook andere ingrijpende wijzigingen noodzakelijk zijn, onder meer :

— aan het statuut van het personeel van het Gemeenschapsonderwijs ;

— aan de organisatie van het departement en van de administratieve diensten van de Autonome Raad ;

— aan de organisatie van de inspectiediensten van het departement, die in een afzonderlijk decreet moeten worden geregeld ;

— aan de eigen pedagogische begeleidingsdienst die de Autonome Raad behoudt.

Het voorzien in een eigen pedagogische begeleiding wordt doorgetrokken tot de andere netten, conform met het eigen pedagogisch project.

4. Voor de voorbereiding en uitvoering van zijn beslissingen zal de Raad beschikken over eigen administratieve diensten, waartoe de diensten van het Gebouwenfonds, zoals overgeheveld, behoren.

5. Ter gelegenheid van de opstarting zal, met de mogelijkheid af te wijken van het vigerende statuut en in de tijd beperkt, een eigen beleidsvoorbereidend kader gecreëerd worden. De personeelsleden hiervoor worden behoudens de in de vorige zin genoemde uitzondering bij voorkeur gerecruteerd in de administratie en in het Gemeenschapsonderwijs.

6. De statuten van het personeel van het Gemeenschapsonderwijs en van de administratieve diensten van de Autonome Raad zullen door de Executieve, in overleg met de Centrale Raad bepaald worden.

7. De wet van 19 december 1974 tot regeling van de betrekkingen tussen de overheid en de vakbonden van haar personeel is van toepassing op het personeel.

8. Voor de huisvesting van de Raad en van de administratieve diensten zal de Executieve, in overleg met de Centrale Raad, hetzij infrastructuur ter beschikking stellen, hetzij infrastructuur aan het beheer van de Autonome Raad overdragen of t.b.v. de Autonome Raad in kredieten voorzien, waardoor deze zelf initiatieven kan nemen inzake huisvesting.

Hoofdstuk III

Samenstelling van de bestuursorganen

1. Algemene principes

1.1. Het aantal bestuursorganen die samen een inrichtende macht van de ARGO vormen, wordt beperkt tot twee :

- de lokale schoolraden of de lokale raden van bestuur, voor wat betreft het H.O.B.U.
- de centrale raad.

1.2. Om in één van beide bestuursorganen te zetelen moet men de doelstellingen van het Gemeenschapsonderwijs, zoals verwoord in de verklaring van gehechtheid, onderschrijven.

1.3. Bij de samenstelling van de bestuursorganen moeten de rechten van de filosofische en de ideologische minderheidsstrekkingen worden gewaarborgd.

1.4. De syndicale belangen van het personeel moeten maximaal kunnen behartigd worden buiten de bestuursorganen, via de overlegcomités.

2. De lokale schoolraad

2.1. De schoolraad bestaat uit :

1° leden, rechtstreeks verkozen door de ouders van de leerlingen behorend tot de onderwijsinrichting die onder de schoolraad ressorteren ;

2° leden, gecoöpteerd door de in 1° bedoelde leden, uit de lokale sociale, economische en culturele milieus. De Centrale Raad moet deze coöptatie ratificeren binnen de maand. Bij gebreke aan ratificatie binnen deze termijn wordt de coöptatie geacht goedgekeurd te zijn ;

3° leden, gecoöpteerd door de in 1° en 2° bedoelde leden, uit de leden van het (de) pedagogisch college(s) van de schoolraad. Het pedagogisch college wordt gevormd door leerkrachten verkozen door het geheel van het onderwijzend personeel van de schoolinrichting. Het aantal leden van de pedagogische colleges van de onderwijsinrichtingen ressorterend onder de lokale schoolraad moet minimaal het dubbel bedragen van het aantal te coöpteren leden ;

4° de inrichtingshoofd(en) van de onderwijsinrichting(en) ressorterend onder de schoolraad, waarvan één met stemrecht.

De Centrale Raad bepaalt onder welke modaliteiten en voor welke materies de leerlingen van de twee laatste jaren van het secundair onderwijs betrokken zullen worden bij de werking van de lokale schoolraad.

2.2. Het aantal leden, bedoeld in 1°, is gelijk aan het aantal leden, bedoeld in 2°, en is gelijk aan het gezamenlijk aantal stemgerechtigde leden bedoeld in 3° en 4°.

2.3. Het aantal stemgerechtigde leden van de schoolraad is, afhankelijk van het gezamenlijk aantal leerlingen dat onder de schoolraad ressorteert, als volgt bepaald :

Gezamenlijk aantal lln.	Verkozen door ouders en	Soc., ec. cult. milieus	Leden pedag. college	Directies	Totaal
+ 1000	5	5	4	1	15
~ 1000	4	4	3	1	12

3. De lokale raad van bestuur

3.1. In het HOBu, ressorterend onder de ARGO, wordt de lokale schoolraad „lokale raad van bestuur” genoemd.

3.2. De lokale raad van bestuur bestaat uit 15 leden, als volgt verdeeld :

1° 2 stemgerechtigde leden, rechtstreeks verkozen door de studenten die regelmatig zijn ingeschreven in een onderwijsinrichting, ressorterende onder de lokale raad ;

2° 3 stemgerechtigde leden, rechtstreeks verkozen door de afgestudeerde oud-studenten en de ouders van de studenten, bedoeld sub 1°

3° 5 stemgerechtigde leden, gecoöpteerd door de sub 2° bedoelde leden, en door de inrichtingshoofden, ressorterend onder de lokale raad van bestuur, uit de sociale, economische en culturele milieus. (Opmerking : in HOBu niet beperken tot „lokale” milieus). De Centrale Raad moet deze coöptatie ratificeren ;

4° 4 stemgerechtigde leden, gecoöpteerd door de sub 2° en 3° bedoelde leden, uit de leden van het of de pedagogisch(e) college(s) van de onderwijsinrichting(ressorterend onder de lokale raad van bestuur ;

5° het of de inrichtingshoofd(en) van de onderwijsinrichting(ressorterend onder de lokale raad van bestuur, waarvan één inrichtingshoofd met stemrecht.

3.3. De leden die student zijn, bedoeld sub 3.2., 1°, moeten met vrucht tenminste het le studiejaar in het hoger onderwijs beëindigd hebben, en regelmatig zijn ingeschreven in een onderwijsinrichting, ressorterende onder de betrokken lokale raad van bestuur.

3.4. Het mandaat van de stemgerechtigde leden van de lokale raad van bestuur die geen student zijn, bedraagt vijf jaar.

3.5. Het mandaat van de studenten die lid zijn van de lokale raad van bestuur :

- a) bedraagt ten hoogste één jaar, en is hernieuwbaar ;
- b) eindigt, onverminderd sub a, steeds vanaf het ogenblik dat hij de hoedanigheid verliest op grond van dewelke hij werd verkozen.

3.6. Overgangsmaatregelen

3.6.1. De KB's die het beheer regelen in het HOBu, blijven van toepassing na het in werking treden van het decreet betreffende de ARGO :

1° tot zolang de lokale raden van bestuur niet ten volle hun bevoegdheden uitoefenen ;

2° voor zover de bevoegdheden, bepaald bij KB, niet strijdig zijn met de bevoegdheden, bij decreet toegewezen aan de Centrale Raad (samenstelling en bevoegdheden definitieve faze).

3.6.2. Tot zolang de sub 3.6.1. bedoelde KB's van toepassing blijven, is de Voorlopige Centrale Raad bevoegd inzake de hem toegewezen bevoegdheden, onverminderd het bepaalde sub 3.6.1.

4. Gemeenschappelijke regelen m.b.t. de lokale schoolraad en de lokale raad van bestuur

4.1. De kandidatuur voor het lidmaatschap, verkozen door de ouders, en in het HOBu door de afgestudeerde oudstudenten, is open.

4.2. Ouders zijn diegenen die de ouderlijke macht uitoefenen of de voogdij, conform de Belgische wetgeving. Onafhankelijk het aantal kinderen in onderwijsinrichtingen van de lokale schoolraad of lokale raad van bestuur, kan elke ouder slechts één stem uitbrengen per lokale raad.

4.3. De kandidatuur voor het lidmaatschap veronderstelt de bereidheid tot ondertekening van de verklaring van gehechtheid.

4.4. Het lidmaatschap is onverenigbaar met :

1° het lidmaatschap van het Europees of nationaal parlement, een gemeenschaps- of gewestraad, de nationale regering, een gemeenschaps- of gewestexecutieve, een bestendige deputatie ;

2° het ambt van burgemeester of schepen ;

3° het personeel van een ander onderwijsnet, behoudens het universitair onderwijs ;

4° het lidmaatschap van een vrije inrichtende macht van onderwijs, met, uitzondering van het universitair onderwijs ;

5° het lidmaatschap van de centrale raad, of van een andere schoolraad of lokale raad van bestuur ;

6° vrijgestelden ingevolge het syndicaal statuut.

4.5. In het geval dat meerdere inrichtingshoofden deel uitmaken van de schoolraad, of van de lokale raad van bestuur duiden de inrichtingshoofden bij consensus diegene aan die met stemrecht zal zetelen in de betrokken raad. Het inrichtingshoofd met stemrecht fungeert als afgevaardigde-bestuurder van deze schoolraad.

Dit afgevaardigde-bestuursschap doet in generlei mate afbreuk aan de volledige uitoefening van het directie-ambt door de overige inrichtingshoofden. Het heeft enkel betrekking op de voorbereiding van de schoolraad of lokale raad van bestuur en op de uitvoering van de aldaar genomen beslissingen.

Bij ontstentenis van consensus worden de inrichtingshoofden volgens een jaarlijkse beurtrol naar ambtsanciënniteit, te beginnen met de oudste, stemgerechtigd lid van de schoolraad of lokale raad van bestuur.

4.6. De personeelsleden, inrichtingshoofden uitgezonderd, nemen niet deel aan beraadslagingen en stemmingen omtrent aangelegenheden die met toepassing aan het syndicaal statuut tot de bevoegdheid van de overlegcomités behoren.

4.7. De voorzitter en de ondervoorzitter worden verkozen onder de leden van de schoolraad of lokale raad van bestuur die geen lid zijn van het personeel van de onderwijsinrichtingen, ressorterende onder de betrokken raad. Evenmin nemen studenten deel aan beraadslagingen en stemmingen die het personeelsbeheer betreffen.

4.8. De betrokken inrichtingshoofden kiezen in hun midden het inrichtingshoofd dat de functie van secretaris van de schoolraad of de lokale raad van bestuur, uitoefent. Wanneer slechts één inrichtingshoofd tot deze raad behoort, wijst de betrokken raad op de voordracht van het inrichtingshoofd de secretaris aan onder de personeelsleden die geen lid zijn van de raad.

4.9. Personen die de leeftijd van 65 jaar bereikt hebben kunnen geen lid worden van een schoolraad of een lokale raad van bestuur.

4.10. In de schoolraad of de lokale raad van bestuur hebben alle leden stemrecht, onverminderd punt 4.6.

4.11. Wanneer een verkozen of gecoöpteerd lid van de schoolraad of van een lokale raad van bestuur niet meer in de mogelijkheid is zijn mandaat uit te oefenen wordt hij opgevolgd door diegene die ten tijde van de laatst georganiseerde verkiezing of coöptatie het best gerangschikt was op de lijst van niet verkozen kandidaten voor verkiezing of coöptatie. De opvolger beëindigt het mandaat van zijn voorganger.

4.12. Wanneer één of meer onderwijsinrichtingen of delen daarvan, ressorterend onder een schoolraad of lokale raad van bestuur, worden toegevoegd aan onderwijsinrichtingen van een andere schoolraad of lokale raad van bestuur, dan wordt laatst genoemde schoolraad of raad van bestuur opnieuw samengesteld van zodra het aantal leerlingen of studenten dat werd toegevoegd meer dan een derde bedraagt van het aantal dat vóór de toevoeging onder deze schoolraad of lokale raad van bestuur ressorteerde. De stemgerechtigde leden van de nieuw samengestelde raad beëindigen het mandaat van de oorspronkelijke stemgerechtigde leden.

4.13. De modaliteiten van de verkiezing, de coöptatie en de opvolging worden geregeld door de Vlaamse Executieve, op advies van de centrale raad.

5. De centrale raad

5.1. Overgangsfase

5.1.1. Op 01/01/1989 wordt een Voorlopige Centrale Raad opgericht, die de bevoegdheid van inrichtende macht uitoefent inzake het Gemeenschapsonderwijs.

Op 01/04/1991 worden de lokale schoolraden geïnstalleerd, die onmiddellijk de voor hun voorziene bevoegdheid uitoefenen. Van op dat ogenblik wordt de bevoegdheid van

de Voorlopige Centrale Raad beperkt tot deze voorbehouden aan de Centrale Raad in het definitieve systeem.

5.1.2. De Voorlopige Centrale Raad bestaat uit 9 leden, samengesteld volgens het stelsel van de proportionele samengestelde Vlaamse Executieve. Zij worden benoemd door de Vlaamse Raad, op voordracht van de betrokken fracties. (C.V.P. : 3 — S.P. : 3 — P.V.V. : 2 — V.U. : 1)

De voorzitter, de twee ondervoorzitters en één ondervoorzitter-secretaris worden benoemd door de Vlaamse Executieve, onder de leden van de Raad.

5.1.3. De functies van voorzitter, ondervoorzitters en ondervoorzitter-secretaris zijn voltijdse opdrachten.

5.1.4. De voorzitter vertegenwoordigt de Autonome Raad in en buiten rechte.

5.1.5. Aan de voorzitter en de twee ondervoorzitters wordt een delegatie van bevoegdheden toegekend, minstens deze nodig voor het dagelijks bestuur. Aan de ondervoorzitter-secretaris wordt een bijzondere delegatie toegekend in functie van zijn opdracht.

5.1.6. Nemen ambtshalve, zonder stemrecht, deel aan de vergaderingen van de Voorlopige Centrale Raad :

- de administrateur-generaal,
- de adjunct-administrateur-generaal,
- de commissaris van de Vlaamse Executieve.

5.1.7. Inzake volgende materies is in de Voorlopige Centrale Raad een 3/4 meerderheid vereist :

- het opstellen van de verklaring van gehechtheid aan het onderwijs van de Vlaamse Gemeenschap ;
- het opstellen van het reglement van orde van de Centrale Raad, alsmede dat van de lokale schoolraden ;
- de bevoegdheidsdelegaties ;
- het per item, conform een boekhoudkundig plan vastgesteld door de Executieve, goedkeuren van de jaarlijkse begroting ;
- bestedingsplan voor de vrije ruimte in de werking ;
- het opstellen van het kiesreglement met het oog op evenwichtige vertegenwoordiging van de betrokken groepen ;
- het bepalen van de minimale voorwaarden waaraan een personeelslid moet voldoen, teneinde conform te handelen met de neutraliteitsverklaring.

Het ontwerp van begroting wordt bij consensus opgesteld tussen de voorzitter, de twee ondervoorzitters en de ondervoorzitter-secretaris. Zo op 1 november geen consensus bereikt is, wordt de begroting opgesteld met de 3/4 meerderheid in de Voorlopige Centrale Raad zoals hoger in dit punt voorzien.

5.1.8. Het mandaat van de Voorlopige Centrale Raad en voor de leden belooft 4 jaar.

5.1.9. Met het lidmaatschap is onverenigbaar :

1° het lidmaatschap van het Europees of nationaal parlement, een gemeenschaps- of gewestraad, de nationale regering, een gemeenschaps- of gewestexecutieve, een bestendige deputatie ;

2° het ambt van burgemeester of schepenen ;

3° personeel van een ander onderwijsnet ;

4° het lidmaatschap van een vrije inrichtende macht van onderwijs met uitzondering van het universitair onderwijs ;

5° vrijgestelden ingevolge het syndicaal statuut.

5.2. Definitieve fase

5.2.1. De Centrale Raad bestaat uit 12 leden, als volgt verdeeld :

1° 6 leden, samengesteld volgens het stelsel van de proportioneel samengestelde Vlaamse Executieve. De leden worden benoemd door de Vlaamse Raad, op voordracht van de betrokken fracties ;

2° 6 leden rechtstreeks verkozen.

Kiesgerechtigd zijn terzake :

- de rechtstreeks verkozen leden van de lokale schoolraad en van de lokale raad van bestuur ;
- de leden van de lokale schoolraad en van de lokale raad van bestuur, die uit het pedagogisch college gecoöpteerd zijn ;
- de inrichtingshoofden.

Van de 12 leden mogen 6 leden behoren tot het onderwijzend personeel.

In het kiesreglement zal worden voorzien dat, naarmate onderwijzend personeel behoort tot de in 1° bedoelde leden, dit aantal bepalend zal zijn voor het aantal dat tot de in 2° bedoelde leden mag behoren.

5.2.2. De kandidatuur voor het sub 5.2.1. bedoelde rechtstreeks verkozen lidmaatschap is open.

5.2.3. De voorzitter en de twee ondervoorzitters van de Centrale Raad worden benoemd door de Vlaamse Executieve, uit een lijst van drie kandidaten. Deze lijst wordt gevormd door de voordracht van één kandidaat door elk van de 3 grootste fracties in de Vlaamse Raad.

De ondervoorzitter-secretaris wordt, op de voordracht van de 4e grootste fractie in de Vlaamse Raad, eveneens door de Vlaamse Executieve benoemd.

5.2.4. Zijn eveneens van toepassing in de definitieve fase : punten 5.1.3 — 5.1.4. — 5.1.5. — 5.1.6. — 5.1.9.

Punt 5.1.7. is eveneens van toepassing, met dien verstande dat een 3/4 meerderheid vereist is onder de sub 5.2.1., 1° bedoelde leden, en een gewone meerderheid onder alle stemgerechtigde leden.

Hoofdstuk IV

Statuut van het onderwijzend personeel

Inleiding

Wat het statuut van het onderwijspersoneel betreft zullen, samen met het decreet, de principes worden vastgelegd over de wijze waarop dit noodzakelijkerwijze dient aangepast te worden. Deze principes moeten hier de volgende doelstellingen helpen realiseren :

1. de stabiliteit van het schoolteam waarborgen ;
2. de inspraak van en de integratie in de lokale gemeenschap bevorderen ;
3. de kwaliteit van het onderwijs verhogen door het bevorderen van de personeelsmotivatie en het engagement ;
4. de herwaardering van de rol van het inrichtingshoofd ;
5. de mobiliteit van het personeel moet mogelijk blijven.

Werkwijze

1. In het bijzonder decreet wordt vermeld dat de statuten van het personeel worden vastgesteld door de Executieve.

2. Overeenkomstig artikel 12bis van de Schoolpactwet zullen de personeelsstatuten van alle onderwijsnetten in de mate van het mogelijke een gelijkaardige manier van personeelsbeleid nastreven.

3. Het definitieve statuut zal geleidelijk ingevoerd worden.

Principes

1. Plichten

Bij aanwerving dient een neutraliteitsverklaring te worden ondertekend. De personeelsleden, in dienst vóór het in werking treden van deze verplichting, zijn vrijgesteld van bedoelde ondertekening. De Centrale Raad van de ARGO definieert met een

bijzondere meerderheid de minimale voorwaarden waaraan een personeelslid moet voldoen, teneinde conform te handelen met de neutraliteitsverklaring. Niet eerbiediging van deze voorwaarden kan, op initiatief van de schoolraad tot sanctionering aanleiding geven.

Beroep is mogelijk bij de Centrale Raad. De neutraliteitsverklaring wordt opgesteld door de Centrale Raad, en bekrachtigd door de Vlaamse Executieve.

De ARGO bepaalt de algemene plichten i.z. de inzet voor de belangen en het karakter van het net waarin het personeel zijn ambt uitoefent. Personeelsmonografieën ter toetsing van de inzet zijn noodzakelijk.

2. Kandidaturen en voorrangsregelen

2.1. De kandidaturen voor werving, wedertewerkstelling en reffectatie zijn in te dienen bij de Centrale Informatiedienst voor Kandidatuurstelling. Kandidatuurstellingen dienen te gebeuren per scholengroep en worden uiteraard aan de scholen bezorgd.

2.2. Bij niet-vacante en vacante betrekkingen zijn mogelijk in volgorde van prioriteit : (tijdelijke) reffectatie, wedertewerkstelling, mutatiemogelijkheid in een vacante betrekking of aanstelling van een tijdelijk personeelslid.

De immuniteit van tijdelijke personeelsleden tegenover reffectatie en wedertewerkstelling zal dezelfde zijn in alle netten.

2.3. Bij wedertewerkstelling en bij reffectatie kiest de schoolraad autonoom in volgorde van volgende prioriteitscategorieën :

- 1° binnen de eigen scholengroep ;
- 2° binnen een zone van meerdere scholengroepen ;
- 3° buiten voornoemde zone.

3. Tijdelijke aanstellingen

3.1. Voor de werving als tijdelijk personeelslid geldt een prioriteitsregeling met volgende kenmerken :

a) een eerste prioriteitscategorie bestaat uit kandidaten die 480 dagen presteerden in de scholengroep waar de tijdelijke betrekking te begeven is ;

b) een tweede prioriteitscategorie bestaat uit twee gelijkwaardige groepen, namelijk :

1° kandidaten die 240 dagen presteerden in de scholengroep waar de tijdelijke betrekking te begeven is ;

2° kandidaten die 720 dagen presteerden in het onderwijs van de Vlaamse Gemeenschap ;

c) een derde categorie bestaat uit de overige kandidaten.

Rekening houdend met de prioriteitscategorieën kiest de schoolraad autonoom binnen elk van voornoemde groepen, op de voordracht van de directie van de school.

3.2. Een tijdelijke aanstelling kan, op de voordracht van de directie van de school, met inachtnaam van een opzegperiode, op elk ogenblik door de schoolraad worden beëindigd nadat betrokkene de beoordeling „onvoldoende” werd verstrekt. De periode van tijdelijke aanstelling, waarop de beoordeling betrekking heeft, wordt niet in aanmerking genomen voor het berekenen van het aantal dagen prestaties, bedoeld sub 3.1. Het betrokken personeelslid verliest elk prioriteitsrecht op tijdelijke aanstelling, binnen de scholengroep waar de beoordeling werd toegekend.

3.3. Korte interims (max. 1 maand) worden aangesteld door de directie, geput uit de pool per scholengroep, en volgens de prioriteitsregeling, bedoeld sub 3.1. De directie brengt gemotiveerd verslag uit over zijn keuze t.o.v. de schoolraad.

4. Benoemingen

4.1. De schoolraad stelt op advies van de inrichtingshoofden de lijst op van de vacante betrekkingen voor bestuurs-, onderwijzend, hulp-opvoedend en paramedisch personeel.

Een nieuwe betrekking, die voldoende garantie biedt inzake stabiliteit, wordt vacant verklaard door de schoolraad. De bekendmaking gebeurt met de aangewezen middelen bepaald door de Centrale Raad.

De Centrale Raad verifieert of de vacantverklaring geoorloofd is. Hij kan de vacantverklaring, beletten of zelf vacant verklaren bij verzuim door de schoolraad.

4.2. De vacante betrekkingen worden snel opgevuld. Ook bij vacature van een directie-amt volgt onmiddellijk een bezetting.

4.3. Binnen de zone van scholengroepen is de toewijzing van reffectatie en mutatie prioritair op de benoeming van een nieuwe kandidaat.

4.4. Er bestaat een mutatiemogelijkheid (zie punt 7) die geen voorrang heeft op de benoeming.

4.5. Basisvoorwaarde voor benoeming is een anciënniteit van min. 720 dagen over een periode van drie jaar. De minimum leeftijdsgrenzen voor vaste benoeming worden afgeschaft.

4.6. Binnen de groep van kandidaten die voldoen aan de benoemingsvoorwaarden kiest de lokale schoolraad autonoom.

4.7. Een tijdelijke, in de eigen school aangesteld in een vacante betrekking, blijft en wordt, als hij in de voorwaarden is, in bedoelde betrekking benoemd.

4.8. De benoemingen in wervings-, bevorderings- en selectieambten geschieden door de Centrale Raad. Evenwel draagt de schoolraad de kandidaten voor inzake betrekkingen in inrichtingen die onder de schoolraad ressorteren. In het geval van wervingsambten wordt telkens een kandidaat voorgedragen.

4.9. Er wordt benoemd op een bepaald onderwijsniveau binnen het Gemeenschaps-onderwijs en geaffecteerd aan een school. Het bekwaamheidsbewijs geeft betrokkene dan recht op bepaalde vakken. Bij boventalligheid blijft men in dienst voor bijzondere pedagogische taken in de scholengroep, indien men niet elders gereffecteerd kan worden.

5. Selectie

5.1. Bovenop de anciënniteitsvoorwaarden wordt voor de selectieambten een proeftijd en een specifiek bekwaamheidsbewijs ingevoerd. Gedurende de proeftijd behoudt betrokkene recht op de vorige betrekking waarin hij geaffecteerd was.

Na de stage benoemt de Centrale Raad, tenzij bij tegenindicaties. Dit systeem biedt het voordeel dat iemand die, om een of andere reden, terug wil, dit ook kan doen.

5.2. Om in aanmerking te komen moet de kandidaat beschikken over een geactualiseerde evaluatie.

5.3. Voor benoeming in selectieambten is er prioriteit voor de personeelsleden van de zone waartoe de school behoort.

6. Bevordering

6.1. Voor bevorderingsambten wordt een proeftijd of stage van één jaar bovenop een specifiek bekwaamheidsbewijs ingevoerd. Gedurende de proeftijd behoudt betrokkene recht op zijn vorig amt.

Na de stage benoemt de Centrale Raad, tenzij bij tegenindicaties door de schoolraad, en beoordeeld door een bijzondere commissie. Dit systeem biedt het voordeel dat iemand die, om een of andere reden, terug wil, dit ook kan.

6.2. De schoolraad duidt een lid van het onderwijzend personeel aan dat de directeur tijdelijk vervangt bij zijn afwezigheid.

7. Mutaties

7.1. Het mutatierecht wordt vervangen door de mutatiemogelijkheid. Een personeelslid kan slechts muteren mits akkoord van de schoolraad, bevoegd over de school waarnaar de mutatie gevraagd wordt.

7.2. Evenwel behoudt het personeel, tot voor de wijziging van het statuut tot de stage toegelaten of vastbenoemd, een éénmalig recht op mutatie, gedurende een overgangsperiode van 5 jaar.

7.3. Tegen de uitoefening van dat mutatierecht door een personeelslid, zoals bedoeld sub. 7.2., kan de schoolraad van de inrichting waarnaar de mutatie gevraagd wordt, gemotiveerd bezwaar aantekenen bij de Centrale Raad, die na kennisname van het bezwaar beslist.

7.4. Vastbenoemde personeelsleden in selectie- en bevorderingsambten kunnen op eigen verzoek worden herbenoemd in het amt dat voordien werd bekleed. Zij worden, met toepassing van de voorwaarden zoals bedoeld in sub. 7. 1., geaffecteerd in een vacante betrekking.

8. Beoordeling

8.1. De evaluatie door de directie is verplicht :

a) jaarlijks met betrekking tot elke tijdelijke ;

b) ten minste elke 3 jaar met betrekking tot elke vast benoemde. Een vastbenoemde die „onvoldoende” werd toegekend, moet het daarop volgend jaar terug worden geëvalueerd. De evaluatie wordt gemotiveerd en opgenomen in een persoonlijk dossier. Ook prestaties met betrekking tot de beroepsvervolmaking, ten voordele van de school of van het Onderwijs van de Vlaamse Gemeenschap in het algemeen worden daarin genoteerd. Met dit dossier wordt rekening gehouden bij selectie en bij bevordering.

8.2. De vastbenoemde personeelsleden (wervings- en selectieambten) die gedurende twee opeenvolgende jaren „onvoldoende” als beoordeling krijgen, worden afgedankt (procedure voor beroep via de inspectie voorzien).

8.3. De proeftijd voor directies wordt gevolgd door vaste benoeming, tenzij voldoende tegenindicaties worden ingebracht door de schoolraad. Directies die onvoldoende presteren moeten, buiten elke tuchtregeling om, kunnen verwijderd worden uit hun betrekking, bij toepassing van volgende procedure :

1° beslissing van de schoolraad, bij 2/3 meerderheid ;

2° de Centrale Raad gelast een bijzondere commissie verslag uit te brengen ;

3° de Centrale Raad beslist bij eenvoudige meerderheid, na verslag gehoord te hebben van de bijzondere commissie.

8.4. De proeftijd voor inspectie-ambten wordt eveneens gevolgd door vaste benoeming, tenzij tegenindicaties worden ingebracht door de inspectie-generaal. In dat geval wordt, i.f.v. een eventuele verwijdering uit het ambt, de procedure toegepast vermeld sub. 8.3, 2° en 3°.

9. Tuchtregeling

9.1. Inzake tuchtregeling zal de schoolraad een centrale rol krijgen.

Voor lichte sancties ten aanzien van een personeelslid in een wervingsambt, wordt de beslissing in eerste en laatste aanleg overgelaten aan de schoolraad. Op het voorstel van het inrichtingshoofd oordeelt deze, het betrokken personeelslid op zijn verzoek gehoord zijnde, in zijn middelen van verdediging.

Voor dezelfde sancties ten aanzien van een personeelslid in een selectie- of bevorderingsambt geldt een analoge procedure, met dien verstande dat de beslissing wordt overgelaten aan de centrale raad, en het voorstel wordt geformuleerd door de schoolraad waaronder het betrokken personeelslid ressorteert.

Met betrekking tot zware tuchtstraffen gelden de regelen, zoals voorzien inzake lichte sancties, slechts in eerste aanleg. In dat geval wordt de mogelijkheid tot beroep voorzien bij de Raad van Beroep.

9.2. Met het oog op beroepsmogelijkheden worden de huidige Raden van Beroep vervangen door één Raad van Beroep voor al het statutair personeel van het Gemeenschapsonderwijs. Deze zal worden samengesteld uit onafhankelijke personen. De rechten van de verdediging zullen worden gewaarborgd : onder meer zal diegene die beroep aantekende tegen de hem opgelegde tuchtmaatregel kunnen bijgestaan worden door een advocaat of een vertegenwoordiger van zijn vakvereniging. De behandeling van het beroep door de betrokken Raad zal kunnen bijgewoond worden door diegene die initiatiefnemer was van de klacht, of zijn vertegenwoordiger. Eveneens zal diegene die met het vooronderzoek werd belast aanwezig kunnen zijn. In het algemeen zal de procedure tot behandeling van het beroep worden versneld, door het verbeteren van de werkmethoden.

9.3. Overplaatsing als tuchtmaatregel wordt geschrapt. Overplaatsing in het belang van de dienst wordt echter behouden. In voorkomend geval moet de schoolraad, bevoegd voor de school waarnaar de overplaatsing gebeurt, akkoord zijn. Het initiatiefrecht voor overplaatsing berust bij de Centrale Raad.

9.4. De tijdelijke die om „dringende redenen,” wordt ontslagen komt niet meer in aanmerking voor kandidatuurstelling in het onderwijs van de Vlaamse Gemeenschap. Hij kan tegen het gedwongen ontslag bezwaar aantekenen bij de Raad van Beroep, die het bezwaar moet behandelen.

Hoofdstuk V

Organisatorische onderbouw

1. De afsplitsing van de „inrichtende macht” van het „algemeen beleid over alle netten” heeft een aantal organisatorische gevolgen.

2. De Vlaamse Executieve draagt in uitvoering van art. 17 van de Grondwet haar inrichtende bevoegdheid inzake onderwijs over aan de ARGO. Deze heeft aldus als opdracht, binnen de algemene wetgeving en reglementering :

— de organisatorische en beheersfunctie, alsmede het conform art. 17 van de Grondwet verzekeren van de vrije keuze teniende het recht van de ouders op neutraal onderwijs te waarborgen. Dit omvat de raad als orgaan, de beperkte administratie, de organisatie van het eigen vervoer, de infrastructuur ;

— de kwaliteitsbewaking : promotie van het eigen onderwijs, eigen pedagogische adviseurs, eigen pedagogische centra, eigen vormingscentra ;

— de werkgeversfunctie : eigen personeelsbeleid (benoeming, bevordering, sancties, etc.) en overleg- en onderhandelingsrol in syndicaal statuut ;

— de vertegenwoordigersfunctie in lokale en centrale beleidsadviserende organen (hoge raden, commissies, etc.).

3. Een beperkte administratie, noodzakelijk ter ondersteuning van hogergenoemde functies wordt bij voorkeur gerecruteerd uit het Ministerie van Onderwijs, het G.F.R.S., en uit het onderwijspersoneel. Idem voor de leden van het verificatiekorps.

4. De eigen pedagogische begeleidingsdienst van het gemeenschapsonderwijs wordt bij voorkeur opgevuld met personen die nu een rol vervullen in het inspectiekorps.

5. Anderzijds zal de rijksinspectie in de toekomst op dezelfde manier bevoegd zijn voor alle netten en gerecruteerd worden uit alle netten.

6. Een bijkomend gevolg van deze afsplitsing is dat de gesubsidieerde onderwijsnetten aanspraak zullen kunnen maken op pedagogische begeleidingsdiensten die rechtstreeks gesubsidieerd worden. Deze subsidiëring zal echter gebeuren binnen het geheel van de middelen die zullen uitgetrokken worden voor de begeleiding van de onderwijsvernieuwing en de navorming.

7. Het gebruiksrecht in hoofde van de ARGO, van de diensten van het onderwijsdepartement die niet worden overgeheveld of opgesplitst wordt verzekerd. Over de concretisering ervan zal een samenwerkingsovereenkomst afgesloten worden tussen de betrokken partijen.

8. Het besturen van het departement van onderwijs behandelen geen dossiers die behoren tot de pedagogische autonomie van het gemeenschapsonderwijs.

Hoofdstuk VI

Financiering

1. De begroting van de Autonome Raad bestaat uit volgende kredieten :

1° de middelen voor de werking van de Centrale Raad als orgaan ;

2° de middelen voor de beperkte administratie ;

3° de middelen voor de diensten en centra voor pedagogische begeleiding en vorming ;

4° de werkings- en uitrustingsmiddelen aan te wenden ten gerieve van de lokale schoolraden ;

5° het geheel aan investeringsmiddelen bepaald door de Vlaamse Raad (dit sluit in de mogelijkheid om de saldi over te dragen).

2. Personeel

2.1. Waar dit thans nog niet het geval is wordt de vrije keuze in de normen opgenomen. Waar dit wel al gebeurd is wordt het stelsel verfijnd. In afwachting waarborgt de Vlaamse Executieve op voordracht van het betrokken onderwijsnet de vrije keuze. Bijzondere aandacht zal hierbij uitgaan naar het verzekeren van een volwaardig pedagogisch aanbod voor deze scholen en afdelingen waarvoor nog geen specifiek reglement bestaat (bij voorbeeld taalscholen, BSD . ..)

2.2. Als nieuw initiatief zal binnen elk net en niveau een solidariteitsmechanisme geschapen worden, namelijk een afwijkingsmechanisme ten belope van 1 % per niveau dat gecompenseerd zal worden op het aanbod organiseerbare en subsidieerbare lestijden. De 1 % kan worden aangewend over het geheel van de niveaus, en voor zover budgettair neutraal.

2.3. Een bijzonder rollend fonds wordt geopend ten behoeve van alle netten en alle niveaus. Het volume van dit fonds is bepaald op 0,25 % van de organiseerbare en subsidieerbare lestijden. Dit fonds wordt jaarlijks gespijsd tot op het niveau van het voormeld percentage. De aanwending van dit fonds gebeurt op beslissing van de Vlaamse Executieve, in functie van crisissituaties met het zicht op een oplossing.

2.4. Behoort eveneens tot de bevoegdheid van de centrale raad : de aanwending van de aan het gemeenschapsonderwijs toegekende parallelle circuits.

3. Werking

3.1. De Executieve zal de financiering voor onderwijs van alle netten en scholen en dit voor alle beslissingsniveaus en voor alle departementen aan een wetenschappelijk onderzoek onderwerpen.

3.2. De waarborgregeling voor alle netten houdt in dat het basisbedrag voor werkmiddelen gelijk is aan het globaal bedrag aan middelen zoals weerhouden in 1988 voor 1989.

De toelagen voor het gesubsidieerd onderwijs worden vanaf 1989 hieraan symmetrisch aangepast.

Objectieve parameters die de globale werkingskosten beïnvloeden zoals de evolutie van de loonkost, de energiekost, en het aantal leerlingen, worden in elk geval op gelijke wijze in rekening gebracht in de verschillende onderwijsnetten. De verhouding tussen de parameters wordt gedurende 4 jaar aangehouden en bevestigd.

Het indexeringsmechanisme is identisch voor alle netten.

3.3. De verdeling van de werkmiddelen over de scholen en scholengroepen van het gemeenschapsonderwijs gebeurt door de centrale raad op de volgende wijze : Er is een voorafname van een reserve (25 %). De overige middelen worden deels (70 %) verdeeld rekening houdend met de gemiddelde recurrente kostprijs per gewogen m² (50 % volgens K.B. houdende de fysische normen en 50 % aanvullend ter dekking van de werkelijke m²), deels (30 %) volgens een recurrente kostprijs per gewogen leerling.

3.4. De voorafgenomen reserve wordt aangewend volgens een bestedingsplan in uitvoering van het door de V.E. per item vastgelegd boekhoudkundig plan en behoort tot de gereserveerde materie inzake begroting waarvoor een bijzondere meerderheid in de centrale raad noodzakelijk is.

3.5. Deze formule geldt voor 4 jaar. Intussen wordt het K.B. inzake de fysische en financiële normen voor bouw aangepast en dit rekening houdend met objectieve noodwendigheden in alle onderwijsnetten. Intussen wordt een domaniaal fonds opgericht. Dit alles moet mogelijk maken dat de ARGO een beleid voert, zodat de objectieve normering een groter aandeel krijgt in de besteding van de forfaitaire middelen. De loonkost die jaarlijks naar de Schatkist gaat (50 % ingevolge K.B. 296) ingevolge pensionering van het vastbenoemd meesters- vak- en dienstpersoneel, wordt jaarlijks voor 3/4 besteed aan een programma ter modernisering van de uitrustingsapparatuur in de verschillende onderwijsnetten evenredig met de leerlingenaantallen.

3.6. Ter ontlasting van de begroting voor de scholen en scholengroepen van het Gemeenschapsonderwijs, wordt :

- de gratuititeit van het vrije keuze vervoer in het basisonderwijs verzekerd ;
- de kosten van het zonaal vervoer door de V.E. overgenomen met evenredige vermindering van de werkingskredieten ;
- de belegging van de werkmiddelen bij een O.K.I. toegelaten ;
- het stelsel van de sociale voordelen herzien ;
- het principe van de functie „eigen verzekeraar” van de Staat wordt verder door de Executieve gewaarborgd. Een verfijning van dit stelsel wordt onderzocht, waarbij de differentiatie van de soorten risico's, de differentiatie van de graad van dekking, en de omschrijving van de eigen verantwoordelijkheid als leidraad gelden.

3.7. Daarenboven zal de statutaire aanstelling in de scholen en scholengroepen in

een beperkte kern MVD-personeel binnen de gegeven budgettaire middelen voorzien worden.

3.8. Om aan de specifieke problemen van het gesubsidieerd basisonderwijs tegemoet te komen wordt voor de werking van de basisscholen een supplementair krediet van 75 miljoen per jaar toegekend in de komende vier jaar.

4. Toekomstige gebouwenpolitiek

4.1. De reductie van het personeel en de gebouwen komt de investeringen ten goede. Tenslotte zal inzake investeringsmiddelen en dit rekening houdend met de globale financiële context, mede via wetenschappelijk onderzoek een objectivering van de behoeftenbepaling en van de middelenverdeling worden nagestreefd.

4.2. Rekening houdend met de specificiteit van elk net zal worden gezocht naar de meest aangewezen financieringstechniek. Hierbij wordt uitgegaan van het verantwoordingsprincipe.

5. Alle ondertekenende partijen waken erover dat alle aangegane verbintenissen op evenwichtige wijze worden uitgevoerd.

Dit akkoord gaat in, samen met de inwerkingtreding van het decreet houdende invoering van het autonoom bestuur en beheer van het gemeenschapsonderwijs, en strekt zich uit over alle maatregelen die vereist zijn voor zijn uitvoering. De ondertekenende partijen zullen waken over een evenwichtige uitvoering van dit akkoord.

Brussel, 9 november 1988.

H. VAN ROMPUY,

Voorzitter CVP

K. VAN MIERT,

Voorzitter SP

A. NEYTS,

Voorzitster PW

J. GABRIELS,

Voorzitter VU

BIJLAGE II

EVOLUTIE SCHOOLBEVOLKING SCHOOLJAAR 1988-1989 TEN OPZICHTE VAN 1987-1988

NET	RO			OGO			VGO			TOTAAL			
	1 okt. 87-88	1 okt. 88-89	+ / -	%	1 okt. 87-88	1 okt. 88-89	+ / -	%	1 okt. 87-88	1 okt. 88-89	+ / -	%	
NIVEAU													
kleuter	27.249	25.567	- 1.682	- 6,2	32.886	32.791	-	95	- 0,3	146.671	143.633	- 3.038	- 2,1
lager	57.567	55.559	- 2.008	- 3,5	91.623	92.009	386	0,4	270.567	270.554	- 13	- 0	
Totaal basis	84.816	81.126	- 3.690	- 4,4	124.509	124.800	291	0,2	417.238	414.187	- 3.051	- 0,7	
B. gew. bas.	2.828	2.828	0	0,0	2.821	2.918	97	3,4	12.191	12.338	147	1,2	
B. gew. sec.	2.730	2.747	17	0,6	3.093	2.982	- 111	- 3,5	9.936	9.427	- 509	- 5,1	
Totaal Bgw.	5.558	5.575	17	0,3	5.914	5.900	- 14	- 0,2	22.127	21.765	- 362	- 1,6	
Totaal Sec.	80.736	77.621	- 3.115	- 3,8	41.659	40.116	- 1.543	- 3,7	333.869	329.129	- 4.740	- 1,4	
Algemeen totaal	171.110	164.322	- 6.788		172.082	170.816	- 1.266		773.234	765.081	- 8.153		
										1.116.426	1.100.219	- 16.207	

BRON : Dienst Begroting & Programmatie (op basis van gegevens van de Pedag. besturen)

- Verklaring : 1. Basis : Kleuter = gemidd. aanwezigheid september (incl. coëfficiënten)
Lager = regelmatig ingeschreven leerlingen.
2. Buitengewoon : excl. geïntegreerd onderwijs.
3. Secundair : volledig leerplan (incl. ASBS) + beperkt leerplan (EDO).

Procentueel :

	1987/1988	1988/1989
R.O.	15,33	14,93
O.G.O.	15,41	15,52
V.G.O.	69,26	69,53

DEFINITIEVE SCHOOLBEVOLKING (IN AANMERKING GENOMEN VOOR DE 'OMKADERING)

NIVEAU	NET	80/81	81/82	82/83	83/84	84/85	85/86	86/87	87/88
B A									
	Rijksd. Off.	131.942.000.007	128.321.98.783	127.338.96.566	126.338.92.965	125.646.90.304	125.041.88.384	124.055.86.677	124.599.84.816
	ges.								
S I S									
	Vrij ges.	435.762	428.048	425.253	422.164	419.915	419.658	419.041	417.238
	Totaal	668.511	655.152	649.155	642.065	635.865	634.863	630.593	626.563
S E C									
	Rijksd. Off.	98.648	98.996	97.826	95.063	92.568	88.724	82.852	80.736
	Off. ges.	346.418	342.383	342.286	338.052	339.004	337.967	336.900	333.889
	Vrij ges.								41.559
B U I T E N G E W									
	Totaal	487.732	483.778	481.863	476.632	474.897	470.360	460.728	456.264
	Rijksd. Off.	3.093	2.898	2.831	2.744	2.600	2.636	2.697	2.828
S O P R O									
	Off. ges.	3.390	3.343	3.266	3.111	2.790	2.763	2.790	2.821
	Vrij ges.	14.688	13.539	13.005	12.592	12.099	11.886	11.807	12.191
H B U									
	Tot. basis	21.171	19.780	19.102	18.447	17.489	17.285	17.294	17.840
	Rijksd. Off.	1.432	2.192	2.261	2.451	2.658	2.703	2.723	2.730
S O P R O									
	Off. ges.	3.430	2.758	3.111	3.239	3.211	3.125	3.124	3.093
	Vrij ges.	10.497	10.769	10.831	10.653	10.634	10.420	10.225	9.936
H B U									
	Tot. sec.	15.359	15.719	16.203	16.343	16.503	16.248	16.072	15.759
	Rijksd. Off.	12.107	13.033	13.033	13.427	13.510	13.065	12.693	13.485
S O P R O									
	Off. ges.	10.014	10.435	10.435	11.020	11.539	12.060	12.444	12.389
	Vrij ges.	36.651	39.123	39.123	40.953	43.364	44.277	45.105	48.636
S O P R O									
	Totaal	58.772	62.591	62.591	65.400	68.413	69.402	70.242	74.510
	Rijksd. Off.	58.772	62.591	62.591	65.400	68.413	69.402	70.242	74.510
	Vrij ges.	40.312	42.820	46.860	51.085	56.305	57.143	58.588	63.920
S O P R O									
	Totaal	91.035	95.435	105.181	113.993	121.032	124.648	119.104	125.442
	Totaal	1.342.580	1.332.455	1.334.095	1.332.880	1.334.199	1.332.806	1.314.033	1.316.378
Aantal leerlingen per net.									
S O P R O									
	NET	80/81	81/82	82/83	83/84	84/85	85/86	86/87	87/88
	Rijksd. Off.	242.046	242.167	242.368	238.343	233.420	228.692	215.035	211.547
S O P R O									
	Off. ges.	216.206	213.606	214.359	218.040	219.458	222.763	217.324	219.041
	Vrij ges.	884.328	876.682	877.368	876.497	881.321	881.351	881.674	885.790
S O P R O									
	Totaal	1.342.580	1.332.455	1.334.095	1.332.880	1.334.199	1.332.806	1.314.033	1.316.378
	Totaal	1.342.580	1.332.455	1.334.095	1.332.880	1.334.199	1.332.806	1.314.033	1.316.378

Verklaring : 1. Basis : Kleuters = gemiddeld gezocht september ; Aantallen x afwijdingscoëff. (1,2 ; 1,5 ; 0,8)
2. Buitengew. : Zonder 10 % aangroei en Geïntegr. onderw.
3. Secundair : EDO inbegrepen
4. Hobu : Leerlingen van 1,2 van het voorgaand schooljaar vanaf het schooljaar 82/83.

VERSCHIL TEN OPZICHT VAN HET VOORGAANDE SCHOOLJAAR (LLN)

NIVEAU	NET	81/82	82/83	83/84	84/85	85/86	86/87	87/88	81/88								
BASIS	Rijksond.	—	2.024	—	2.217	—	3.601	—	2.661	—	940	—	2.687	—	1.861	—	15.991
	Off. ges.	—	3.621	—	985	—	400	—	1.290	—	195	—	966	—	366	—	7.433
	Vrij ges.	—	7.714	—	2.795	—	3.089	—	2.249	—	257	—	617	—	1.803	—	18.524
	Totaal	—	13.359	—	5.997	—	7.090	—	6.200	—	1.002	—	4.270	—	4.030	—	41.948
EENIG	Rijksond.	—	348	—	1.170	—	2.763	—	2.495	—	3.844	—	5.872	—	2.116	—	17.912
	Off. ges.	—	267	—	658	—	776	—	808	—	344	—	2.701	—	691	—	1.007
	Vrij ges.	—	4.035	—	87	—	3.244	—	48	—	1.037	—	1.059	—	3.039	—	12.549
	Totaal	—	3.954	—	1.915	—	5.231	—	1.735	—	4.537	—	9.632	—	4.464	—	31.468
BUITEN	Rijksond.	—	195	—	67	—	87	—	144	—	36	—	27	—	31	—	265
	Off. ges.	—	47	—	77	—	155	—	321	—	27	—	79	—	384	—	569
	Vrij ges.	—	1.149	—	534	—	413	—	493	—	213	—	—	—	—	—	2.497
	Tot. basis	—	1.391	—	678	—	655	—	958	—	204	—	9	—	546	—	3.331
NIEUW	Rijksond.	—	760	—	69	—	190	—	207	—	45	—	20	—	31	—	1.298
	Off. ges.	—	672	—	353	—	128	—	28	—	86	—	1	—	289	—	337
	Vrij ges.	—	272	—	62	—	178	—	19	—	214	—	195	—	—	—	561
	Tot. sec.	—	360	—	484	—	140	—	160	—	255	—	176	—	313	—	400
HOUT	Rijksond.	—	926	—	0	—	394	—	83	—	445	—	372	—	792	—	1.378
	Off. ges.	—	421	—	0	—	585	—	519	—	521	—	384	—	2.375	—	2.375
	Vrij ges.	—	2.472	—	0	—	1.830	—	2.411	—	913	—	828	—	3.531	—	11.985
	Totaal	—	3.819	—	0	—	2.809	—	3.013	—	989	—	840	—	4.268	—	15.738
SOM	Rijksond.	—	1.506	—	336	—	274	—	1.730	—	2.358	—	4.807	—	1.447	—	9.006.993
	Off. ges.	—	2.508	—	4.040	—	4.223	—	5.222	—	838	—	1.445	—	5.332	—	23.608
	Vrij ges.	—	4.400	—	9.746	—	8.812	—	7.039	—	3.616	—	5.544	—	6.338	—	34.407
	Totaal	—	10.125	—	1.640	—	1.215	—	1.319	—	1.393	—	18.773	—	2.345	—	26.202
Verschil per net.																	
NET	81/82	82/83	83/84	84/85	85/86	86/87	87/88	81/88									
Rijksond.	121	201	—	4.025	—	4.728	—	13.657	—	3.488	—	30.499					
Off. ges.	2.600	753	—	3.681	—	1.418	—	5.439	—	1.717	—	2.835					
Vrij ges.	7.646	686	—	871	—	4.824	—	323	—	4.116	—	1.462					
Totaal	10.125	1.640	—	1.215	—	1.319	—	18.773	—	2.345	—	26.202					

AANTAL PERSOENEN (ONDERWIJZEND PERSONEEL) – TOESTAND OP 30 JUNI (*)

Begrotingsjaar	Rijksonderwijs		Off. gesubs. onderwijs		Vrij gesubsidieerd onderwijs		TOTAAL	
	Vasten	Tijdelijken	Vasten	Tijdelijken	Vasten	Tijdelijken	Totaal	Totaal
1977								
1978								
1979								
1980								
1981	20.139	4.221	11.702	2.773	55.201	11.731	66.982	105.267
1982	20.104	4.422	12.056	2.602	56.763	11.766	68.529	107.213
1983	20.220	3.475	12.403	2.186	58.288	11.640	69.928	108.212
1984	20.047	3.192	12.350	2.299	59.587	12.347	71.934	109.822
1985	19.745	2.897	12.523	2.774	60.848	13.598	74.446	112.885
1986	19.455	2.962	12.636	2.785	62.094	13.266	75.860	113.198
1987	19.582	2.573	14.873	3.259	63.661	12.212	75.873	116.160
1988	19.071	2.831	15.582	3.223	64.105	11.852	75.957	116.661

(*) BRON : Statistische Jaarboeken van het Ministerie van Onderwijs (excl. kunstonderwijs)

BIJLAGE III

HET NEUTRALITEITSBEGRIJ

De Permanente Commissie van het Schoolpact,

Overwegende dat, in het raam van het Schoolpact, een verduidelijking van het neutraliteitsbegrip zich opdringt,

Heeft ter zake de hiernavolgende resoluties aangenomen :

De neutrale school, zoals elke andere school, is een instelling die zich niet beperkt tot het verstrekken van kennis, met name van de theoretische en praktische kundigheden waarmede de jonge mensen zich moeten wapenen om hun toekomst voor te bereiden. Zij moet ook, wil zij zich waarlijk van haar opdracht kwijten, een opvoedkundige taak vervullen, d.i. bijdragen tot de vorming van de volledige persoonlijkheid.

De door de school verstrekte opvoeding is slechts een onderdeel van de gehele opvoeding. Buiten de school immers groeien de kinderen en de jongeren op in het raam van een familie, van een sociaal, een ideologisch en een cultureel milieu, van een religieuze gemeenschap indien het gelovigen betreft, en, allen, in het raam van een natie. De bijdrage van ieder dezer omgevingen tot de voortschrijdende vorming en ontwikkeling van de jeugd dient te worden erkend en geëerbiedigd. Deze opvatting situeert de plaats van de school in het geheel van de opvoeding zonder haar een exclusief voorrecht toe te kennen.

Wat het eigenlijk onderricht betreft, verplicht het neutraal onderwijs tot een volstrekte objectiviteit, in woord of geschrift, bij de uiteenzetting der feiten en dwingt tot een voortdurende intellectuele eerlijkheid in dienst van de waarheid. De leerlingen moeten geleidelijk tot het persoonlijk onderzoek worden opgeleid en ertoe worden aangespoord om, dank zij de ontwikkeling van hun kritisch inzicht, vorderingen te maken op de weg naar beredeneerde en objectieve kennis. Daarenboven moeten zij een vorming ontvangen die hen leert iedereen in zijn oprechte overtuiging te eerbiedigen.

Terwille van de neutraliteit moet de leraar zich niet gebonden achten die problemen uit de weg te gaan of te verwaarlozen, die verband houden met het innerlijke leven van de mens, zijn politieke of wijsgerige overtuigingen, zijn geloof. Nochtans, telkenmale hij daartoe wordt aangespoord door een onderwijs dat op volledigheid is afgestemd, zal hij er zorg voor dragen alle uitdrukkingen of overwegingen te vermijden die voor andersdenkenden kwetsend kunnen zijn en zich strikt laten leiden door de regel dat de filosofische en doctrinale verklaringen der uiteengezette feiten niet tot zijn opdracht behoren, daar de bronnen van deze motiveringen van diverse oorsprong kunnen zijn en van zijnerwege alle op een eendere eerbied aanspraak mogen maken. Het onderwijzend personeel van de neutrale school dient er zich vooral voor te hoeden partij te kiezen in de vraagstukken van ideologische of sociale aard die een actueel karakter vertonen en waarover de publieke opinie is verdeeld.

De cursus in de niet-confessionele zedenleer is een in sociologische, psychologische en historische verantwoordingen wortelende leidraad der morele menselijke handelingen. Hij doet geen beroep op verklaringen van godsdienstige aard en is evenmin bedoeld als de verdediging van een specifieke wijsgerige leer. Op bepaalde punten nochtans — en wanneer de omstandigheden hem daartoe nopen — moet de titularis, op bedachtzame wijze, getuigenis kunnen afleggen van zijn persoonlijke morale overtuiging en de grondslagen ervan. Zowel de leraar in de niet-confessionele zedenleer als die in de godsdienst en in de confessionele zedenleer zal zijn onderwijs positief opbouwen en hierbij alle kritiek vermijden op de leerstellingen die in de andere cursus worden voorgehouden.

Met uitzondering van hiervoren vermelde leergangen noopt de neutraliteit de leraar ertoe te weigeren vóór zijn leerlingen getuigenis af te leggen ten gunste van eender welk godsdienstig of wijsgerig systeem. Met het oog op het welbegrepen algemeen belang is de neutrale school er op bedacht geen enkele overtuiging, geen enkel geloof in het gedrang te brengen. Onder afwijzing echter van ieder proselitisme — het weze openlijk of verborgen, het kome van het lerarenkorps of van de leerlingen — stoelt zij, in een positief klimaat, haar onderwijs op de aanvaarding van de erkende veelsoortigheid der ideeën.

Hoewel er steeds op berekend, door woord of daad, geen van de aan zijn zorgen toevertrouwde jongelieden het gevaar te doen lopen van zijn eigen geestelijk milieu te vervreemden, zal de leraar voor zijn studenten de hele schat van kennis en inlichtingen

ontsluiten die hen moeten toelaten vrij en progressief hun eigen persoonlijkheid te ontwikkelen, en zulks in de lijn van hun geestelijke aanleg en verworvenheden, zij het dat deze uit de familiale omgeving herkomstig zijn, zij het dat zij op eigen inzicht en ervaring berusten. Waar het tenslotte op aankomt is de jonge geesten ontvankelijk te maken voor de pluraliteit der waarden die aan het westerse humanisme ten grondslag liggen.

De neutrale school draagt er aldus toe bij de geest van verdraagzaamheid bij de jongeren aan te wakkeren en ze voor te bereiden op hun toekomstige taak van burgers die, hoewel tot verschillende filosofische en politieke gezindheden behorend, geroepen zijn om broederlijk aan de uitbouw van een betere toekomst mede te werken.

Steunend op het begrip van de menselijke waardigheid rekent de neutrale school het zich tot een plicht karakters te vormen en bij de jongeren het inzicht in de redelijke fundering der menselijke handelingen progressief te ontwikkelen. Het ontzag voor de nationale instellingen, de inzet voor het algemeen welzijn, het begrip voor de menselijke solidariteit, de drang naar sociale rechtvaardigheid, de afkeer van alle totalitaire excessen, de liefde voor de vrijheid, de gehechtheid aan het democratisch ideaal, de plicht van een persoonlijke en beredeneerde verantwoordelijkheid in de daden van het intellectueel en sociaal leven, het zijn even zo vele en met universele draagwijdte geladen begrippen van menselijke zedelijkheid die de neutrale school wenst bij te brengen aan de jongelieden die aan haar zorgen werden toevertrouwd.

De neutraliteit, in de hiervoren uiteengezette resoluties vervat, is speciaal toepasselijk op het door de Staat georganiseerd en in het Schoolpact vermeld onderwijs, voor hetwelk zij een bindend karakter heeft.

Te Brussel, 8 mei 1963.

Voor de Christelijke Volkspartij :

P. HARMEL

R. HOUBEN

R. VANDEKERCKHOVE

Voor de Belgische Socialistische Partij :

R. THONE

G. CROMMEN

H. JANNE

Voor de Partij voor Vrijheid en Vooruitgang :

M. DESTENAY

C. MOUREAUX

P. LAMBRECHTS

De Minister van Cultuur, Adjunct voor Nationale Opvoeding,

R.A. VAN ELSLANDE

De Minister van Nationale Opvoeding en Cultuur,

V. LAROCK

BIJLAGE IV
BUDGETTAIRE MEERKOST AKKOORD ARGO

Jaar	0.25 % op de lestijden	uitrusting	M.V.D.	Basis	Index 1989	Bijkomende bezoldigingen	Totaal meeruitgaven per jaar t.o.v. 1989 beslist in 1988	Totaal zonder M.V.D.
	(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)
1989	199,7	67,5	—	75,0	340,0	22,4	704,6	704,6
1990	199,7	135,0	— 90,0	150,0	340,0	22,4	757,1	847,1
1991	199,7	202,5	— 180,0	225,0	340,0	22,4	809,6	989,6
1992	199,7	270,0	— 270,0	300,0	340,0	22,4	862,1	1.132,1
1993	199,7	337,5	— 360,0	300,0	340,0	22,4	839,6	1.199,6
1994	199,7	405,0	— 450,0	300,0	340,0	22,4	817,1	1.267,1
1995	199,7	472,5	— 540,0	300,0	340,0	22,4	794,6	1.334,6
1996	199,7	540,0	— 630,0	300,0	340,0	22,4	772,1	1.402,1
1997	199,7	607,5	— 720,0	300,0	340,0	22,4	749,6	1.469,6
1998	199,7	675,0	— 810,0	300,0	340,0	22,4	727,1	1.537,1
1999	199,7	742,5	— 900,0	300,0	340,0	22,4	704,6	1.604,6
2000	199,7	810,0	— 990,0	300,0	340,0	22,4	682,1	1.672,1
2001	199,7	877,5	— 1.080,0	300,0	340,0	22,4	659,6	1.739,6
2002	199,7	945,0	— 1.170,0	300,0	340,0	22,4	637,1	1.807,1
2003	199,7	1.012,5	— 1.260,0	300,0	340,0	22,4	614,6	1.874,6

- (1) Organieke ambten 87/88 = 103,939,5 (benadering) * 0,760 per ambt (gemidd. beginwedde) * 0,25 %.
 (2) Punt 3.5 van het Politiek Akkoord.
 (3) Jaarlijkse toepassing K.B. 296, vanaf 1990 vermits reeds toegepast in 1989.
 (4) Basis : 75,0 miljoen per jaar, gedurende 4 jaar (cumulatief en verworven) (punt 3.8).
 (5) Symmetrische aanpassing werkingstoelagen (punt 3.2).
 (6) Bijkomende bezoldiging : 7 * max budgett last secr-gen. + 4 * vergoeding.

Geen rekening gehouden met vermoedelijke meeruitgaven die niet onmiddellijk te becijferen zijn :

- nieuwe regeling inspectie ;
- bijkomende werkingskosten centrale raad ;
- eventuele meeruitgaven ingevolge splitsing van diensten.